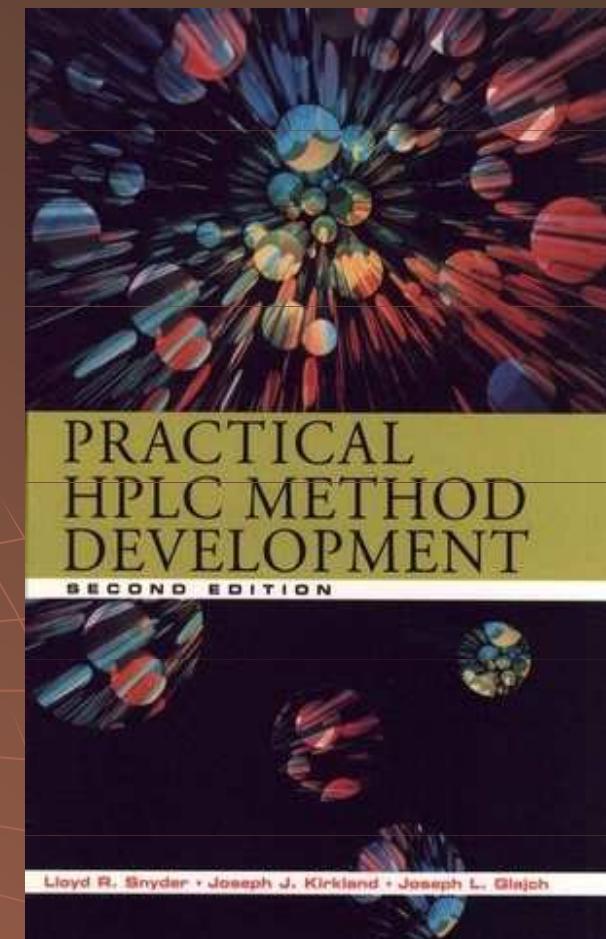
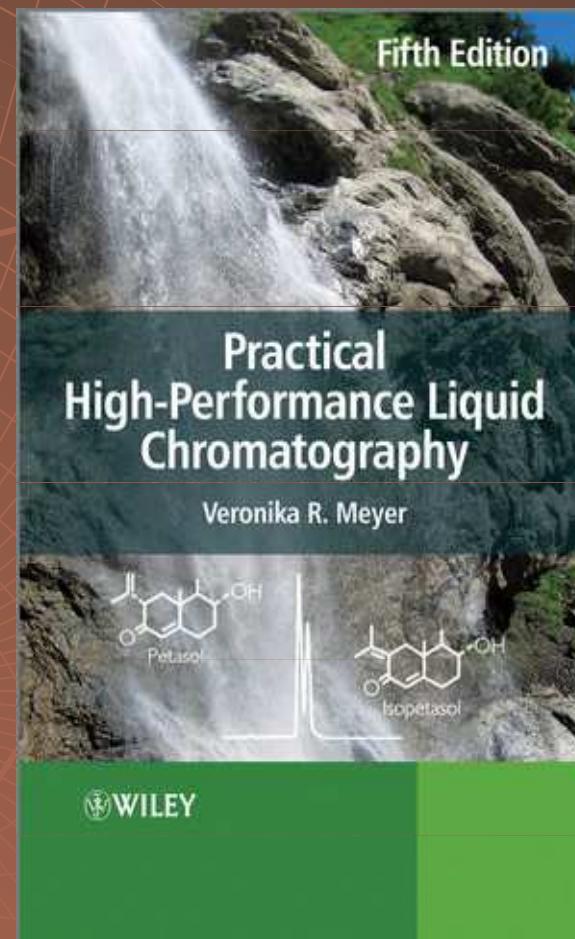
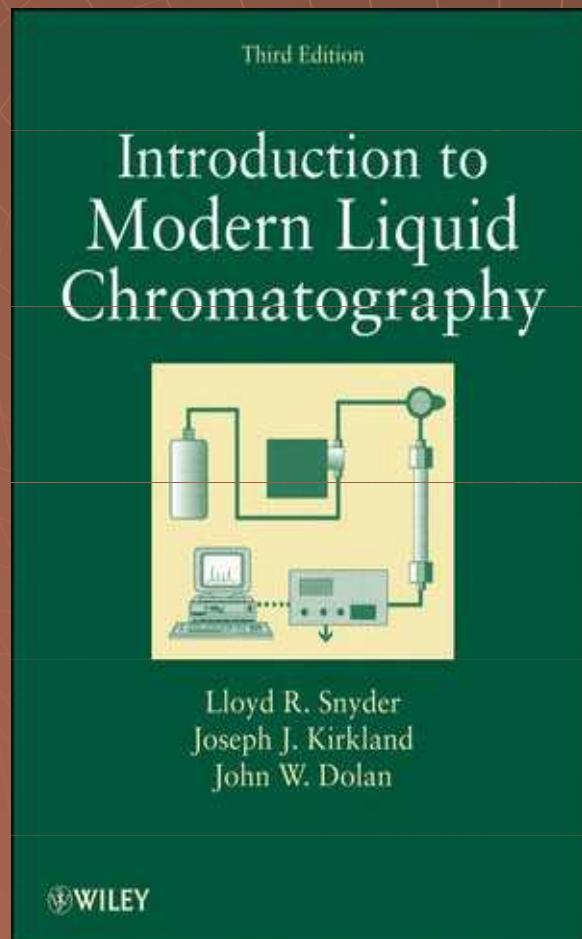

Chromatografické metody I.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura

Historie chromatografie

- ◆ 1906 Tswett (Cvět)

Poprvé použit pojem chromatografie, chromatogram z řeckých slov χρωμα (barva) a γραφειν (psáti).

- ◆ 1931 Kuhn a Lederer
znovu objevení chromatografie

- ◆ 1940-49 Martin Synge
Papírová a tenkovrstvá chromatografie

Historie chromatografie

- ◆ 1950 Aminokyselinový analyzátor

- ◆ 1950-1960

Sober, Peterson a Gutter zavedli používání médií na bázi celulosy (iontoměniče).

Porath a Flodin poprvé použili média na bázi dextranu pro gelovou filtrace.

Hjerten popsal použití separačních médií na bázi agarosy.

Historie chromatografie

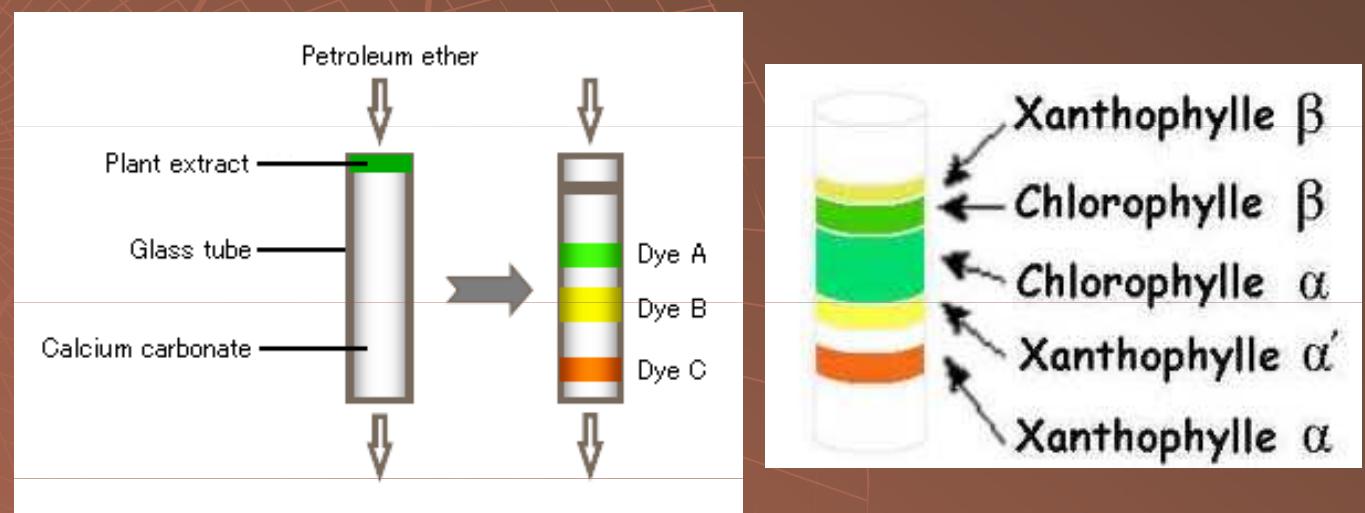
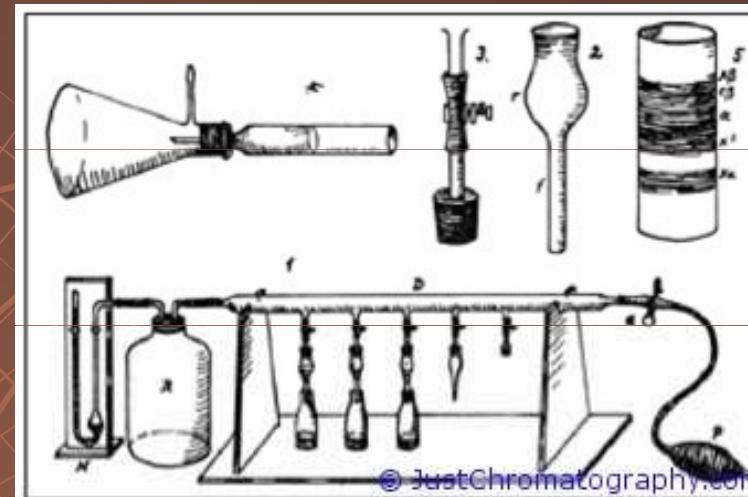
- ◆ 1970-79 Halasz, Horvath, Kirkland
HPLC ("High Performance Liquid Chromatography")

1980-1989 Pharmacia

Nová média s vyšší mechanickou odolností (CL-agarosa, "cross-linked") umožňují použití vyšších tlaků pro separaci; nový střednětlaký systém "Fast Protein Liquid Chromatography" (FPLC)

- ◆ 2004 Waters
UPLC ("Ultra Performance Liquid Chromatography")

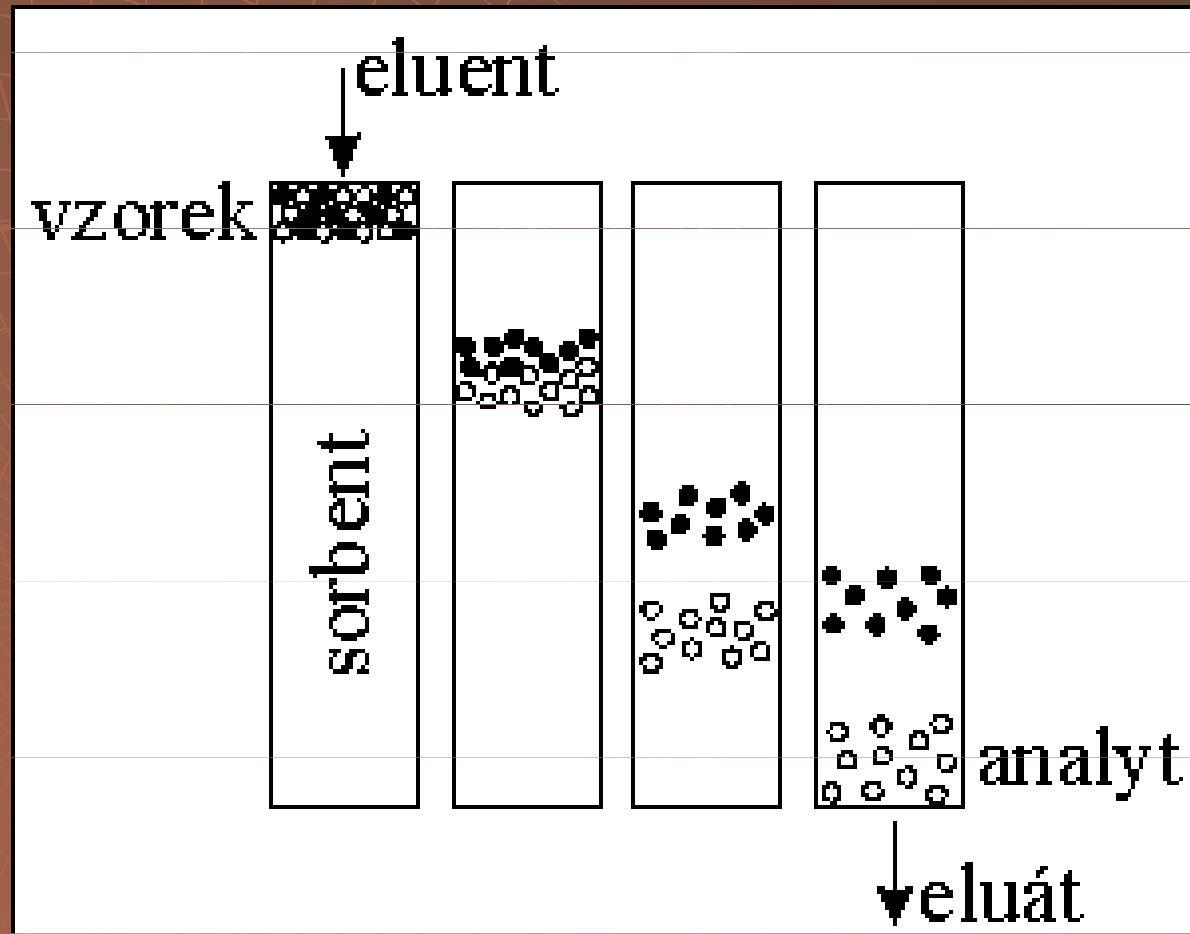
Mikhail Semyonovich Tsvet Chromatographia 1906

Podstata

„Při chromatografii dochází k neustálému vytváření rovnovážných stavů separované látky mezi dvě fáze – stacionární a mobilní.“

Chromatografie

Chromatografie

- ◆ Mobilní fáze - kapalina – LC
plyn – GC
- ◆ Eluce - Izokratická – stejná eluční síla
Gradientová – rostoucí eluční síla
- ◆ Použití - analytická
preparativní

Kapalinová chromatografie

LC

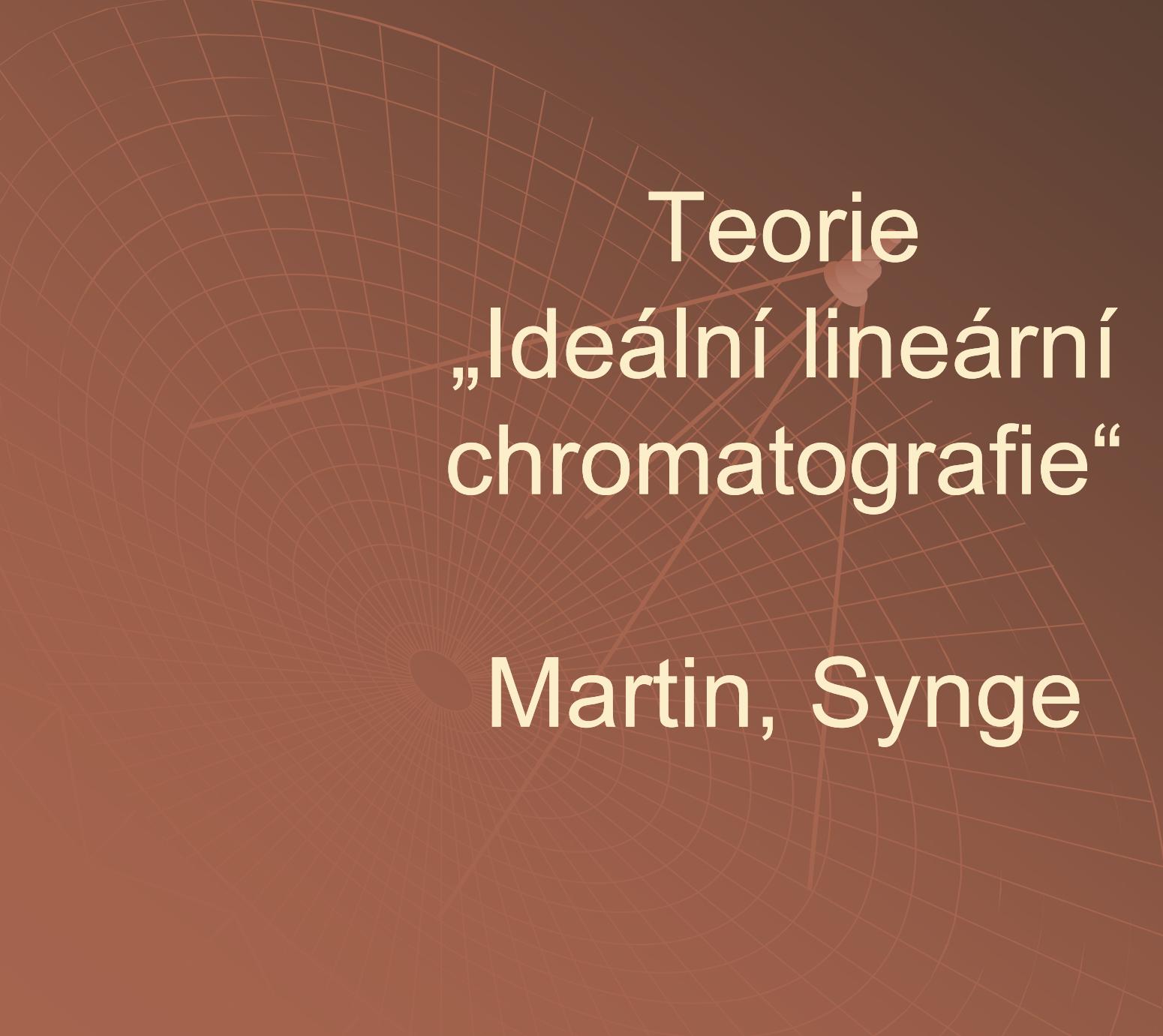
- ◆ Mobilní fáze - kapalina
- ◆ Stacionární fáze - pevná fáze,
kapalina

Provedení LC

- ◆ Papírová PC
- ◆ Tenkovrstvá TLC
- ◆ Kolonová CC

Teoretické aspekty chromatografie

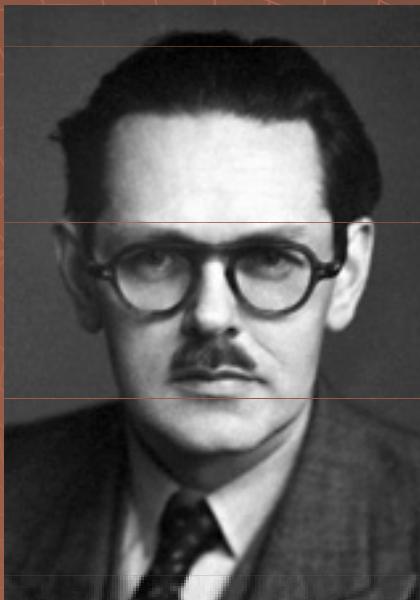

Teorie „Ideální lineární chromatografie“

Martin, Synge

Martin

Synge

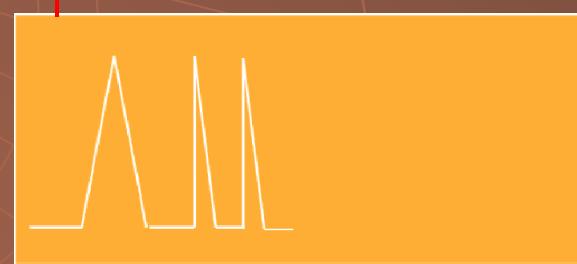
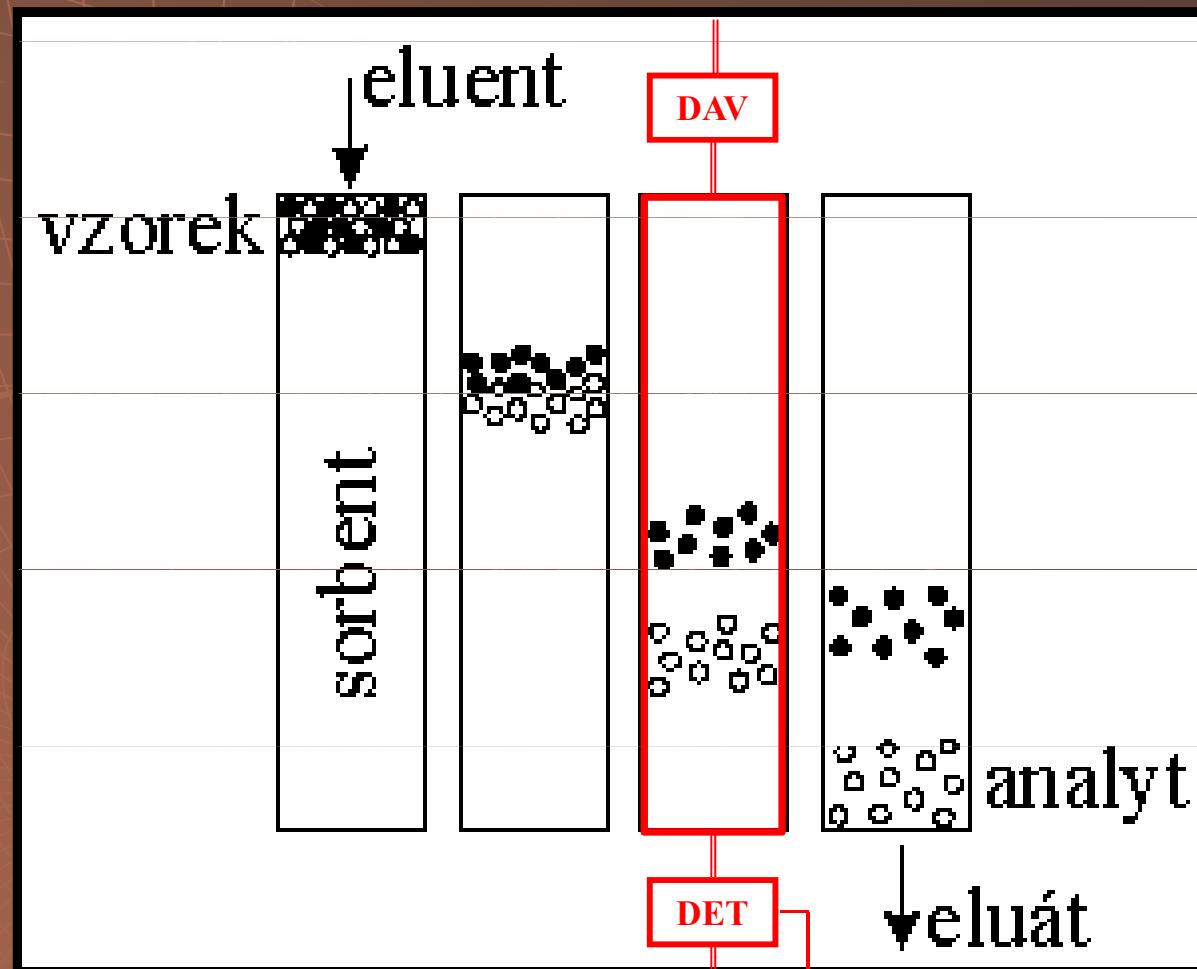

Nobelova cena za chemii
1952

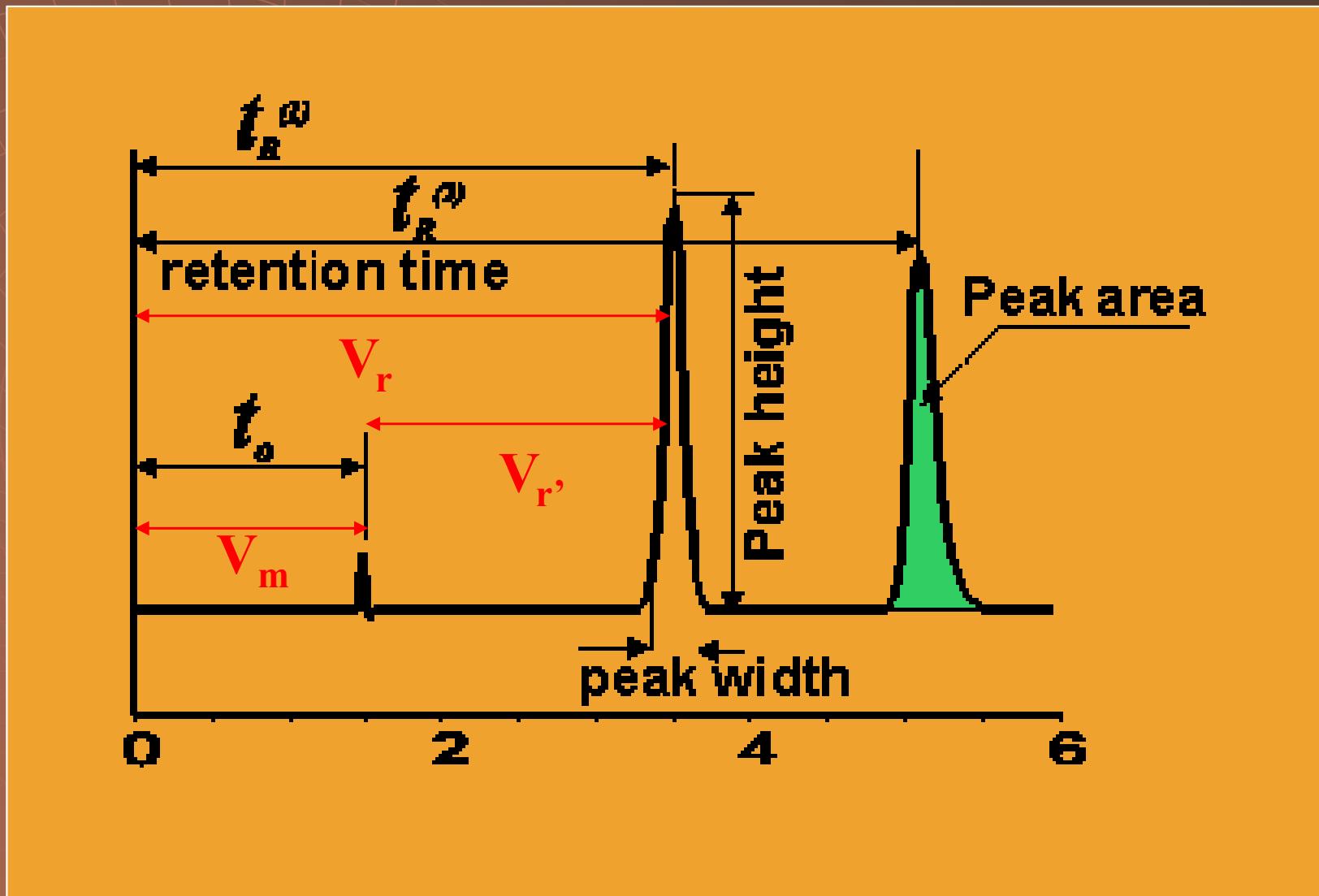
Teorie „Ideální lineární chromatografie“

1. Nekonečně rychlé ustavení rovnovah
2. Pístový tok mobilní fáze
3. Nulová difuse
4. Lineární sorpční isoterma

Chromatografie

Chromatogram

Retenční – eluční čas t_r

- ◆ Doba od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křivky

Retenční – eluční objem V_r

- Objem mobilní fáze proteklý od nástřiku vzorku po dosažení maxima eluční křivky

$$V_r = t_r \cdot F_m$$

F_m – objemová rychlosť mobilnej fázy

Mrtvý objem

$$V_r = V_m + V_{r'}$$

V_r – zdánlivý retenční objem

$V_{r'}$ - redukovaný (skutečný) retenční objem

V_m - mrtvý objem – mimokolonové příspěvky
+ mimočásticový objem kolony

Kapacitní faktor k'

$$k' = \frac{V_r - V_m}{V_m} = \frac{V_r}{V_m} = K_D \cdot \frac{V_s}{V_M}$$

$$k' = 1 - 10$$

V_s – objem stacionární fáze

V_M – objem mobilní fáze

Distribuční koeficient

$$K_D = \frac{c_s}{c_M}$$

c_s – rovnovážná koncentrace látky ve stacionární fázi

c_M – rovnovážná koncentrace látky ve mobilní fázi

Selektivita

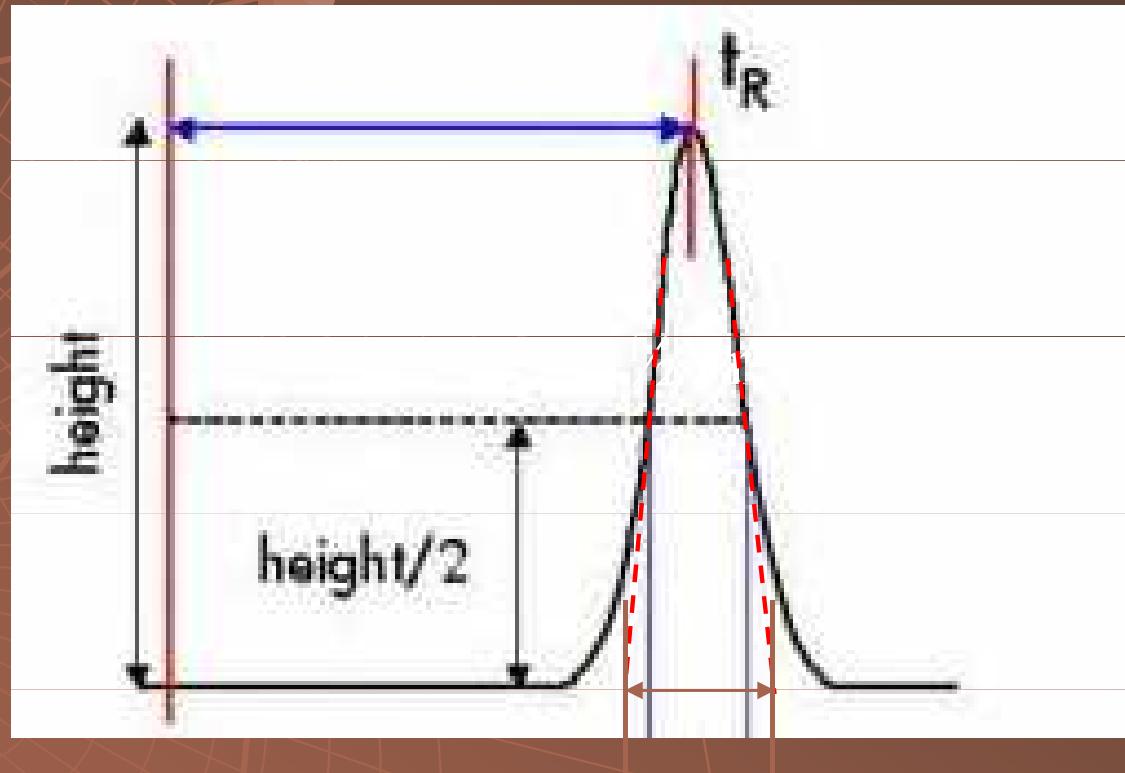
Retenční faktor α

$$\alpha = \frac{V_{r2}}{V_{r1}} = \frac{k'_2}{k'_1}$$

Účinnost kolony počet teoretických pater N

$$N = 16 \cdot \left(\frac{t_r}{Y_r} \right)^2$$

$$N = 5.545 \cdot \left(\frac{t_r}{1/2 Y_r} \right)^2$$

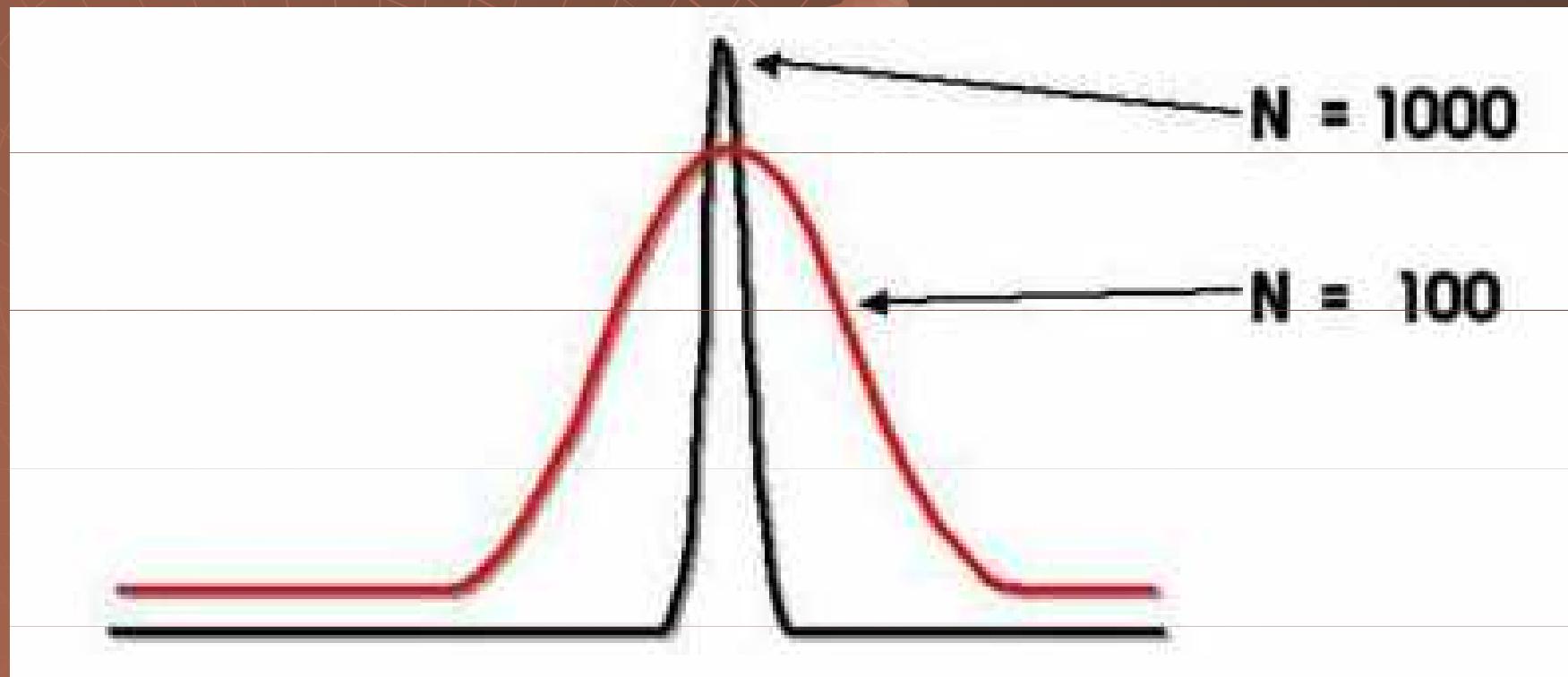

Účinnost kolony výškový ekvivalent teoretického patra H

$$H = \frac{l}{N}$$

l – délka kolony

Účinnost kolony

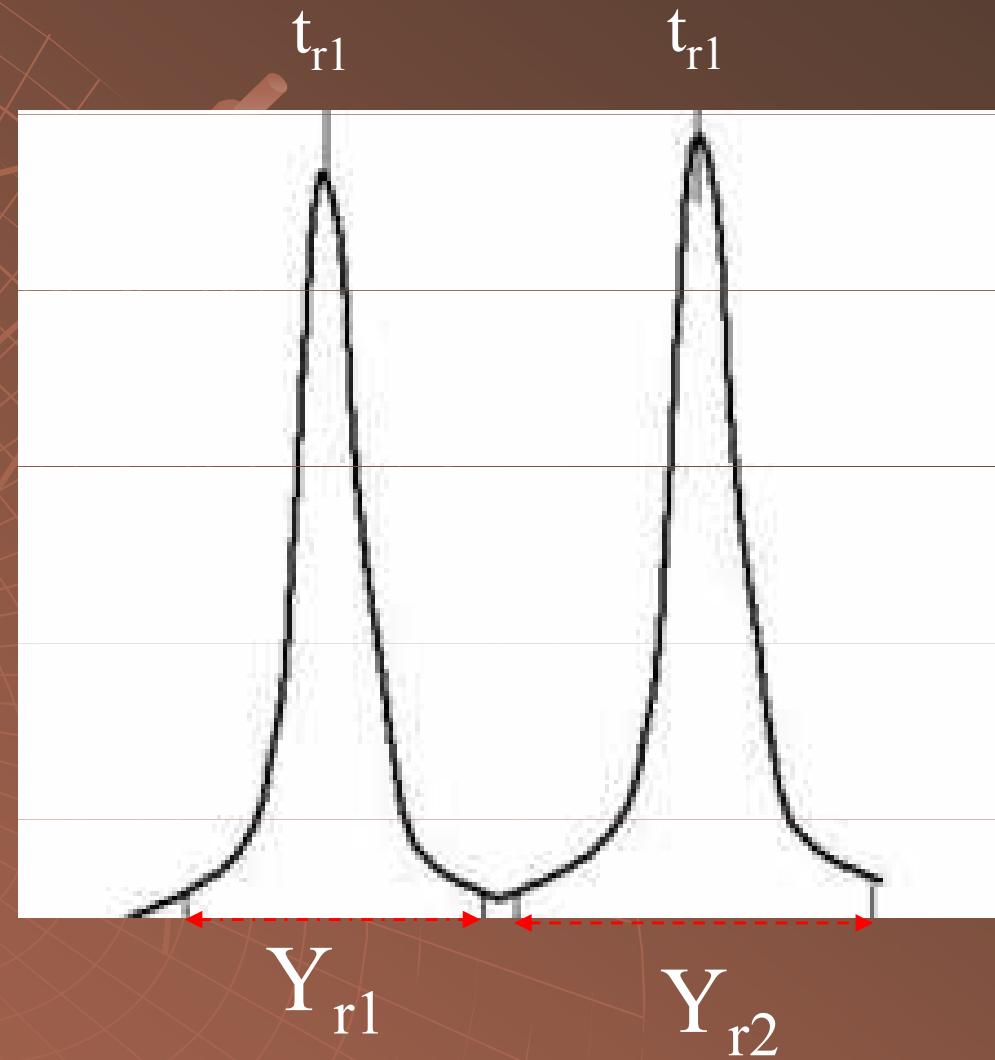

Rozlišení

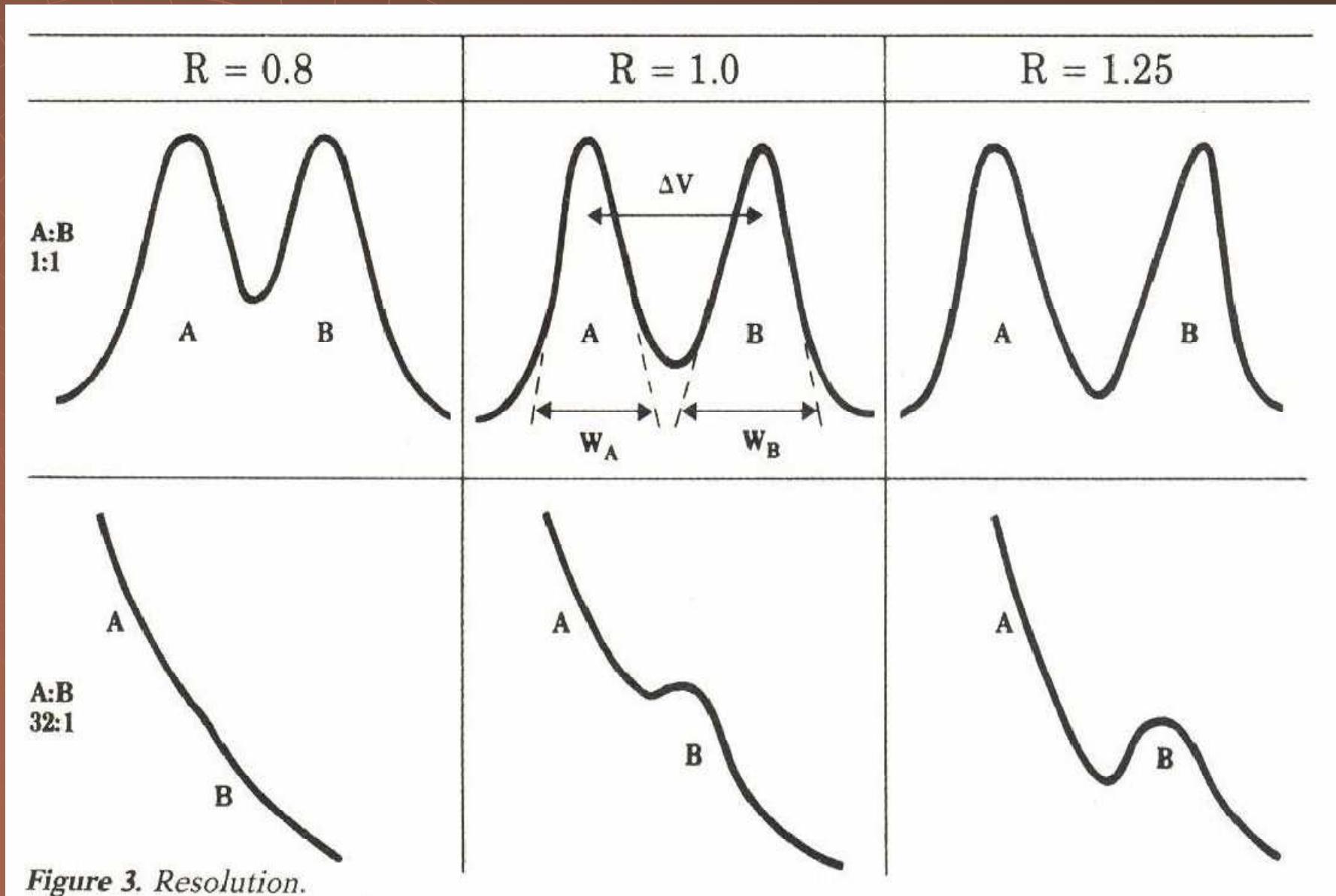
$$R_{12} = \frac{2(t_{r2} - t_{r1})}{Y_{r1} + Y_{r2}}$$

$R_{12}=1.5$ – nulové překrytí

$R_{12}=1.0$ – překrytí 2 %

Rozlišení

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

$$R_{12} = \frac{1}{4} \cdot \frac{\alpha - 1}{\alpha} \cdot \frac{k'}{1 + k'} \cdot \sqrt{N}$$

Selektivita

Kapacita

Účinnost

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- faktor selektivity lze ovlivnit:
  - změnou stacionární fáze
  - změnou mobilní fáze
  - současnou změnou obou fází
  - změnou rychlosti toku mobilní fáze

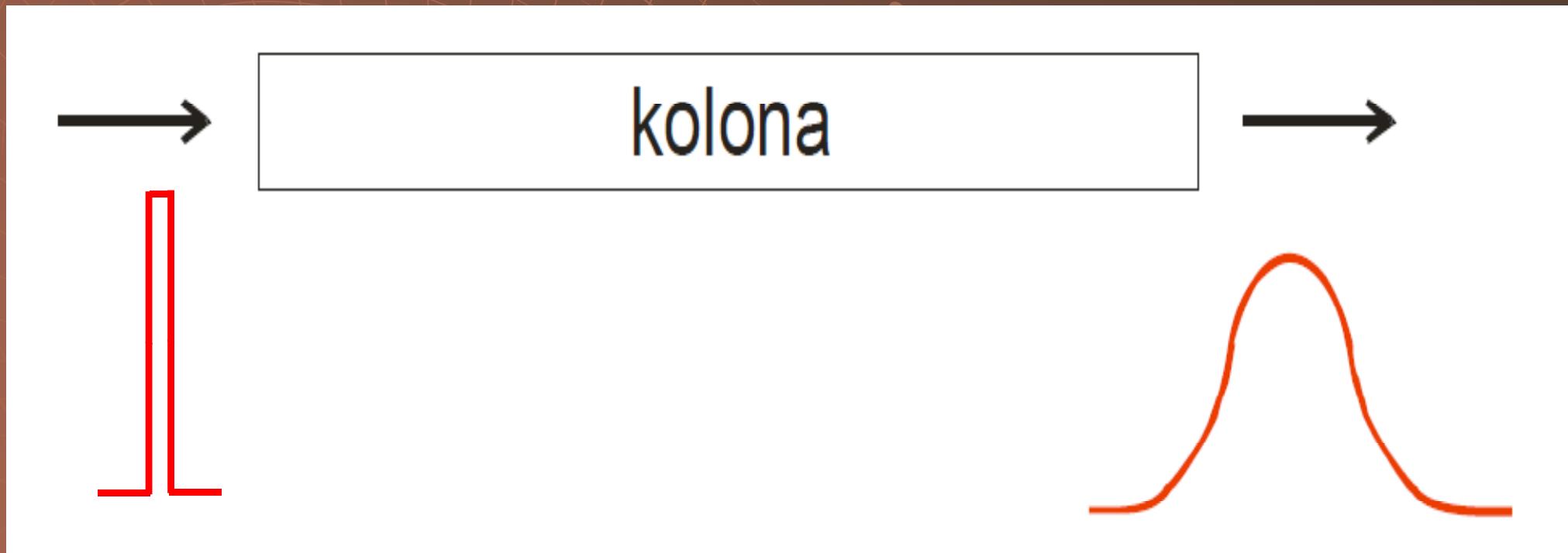
Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- **faktor kapacity lze ovlivnit:**
  - množstvím stacionární fáze v koloně
  - změnou stacionární nebo mobilní fáze
  - změnou teploty kolony

Vliv jednotlivých faktorů na rozlišení

- faktor účinnosti lze ovlivnit:
  - délkou kolony
  - rychlosťí průtoku mobilní fáze
  - velikostí částic sorbentu
  - teplotou, viskozitou mobilní i stacionární fáze

Vznik eluční křivky – peaku (píku)

„Dynamická difuzní teorie“

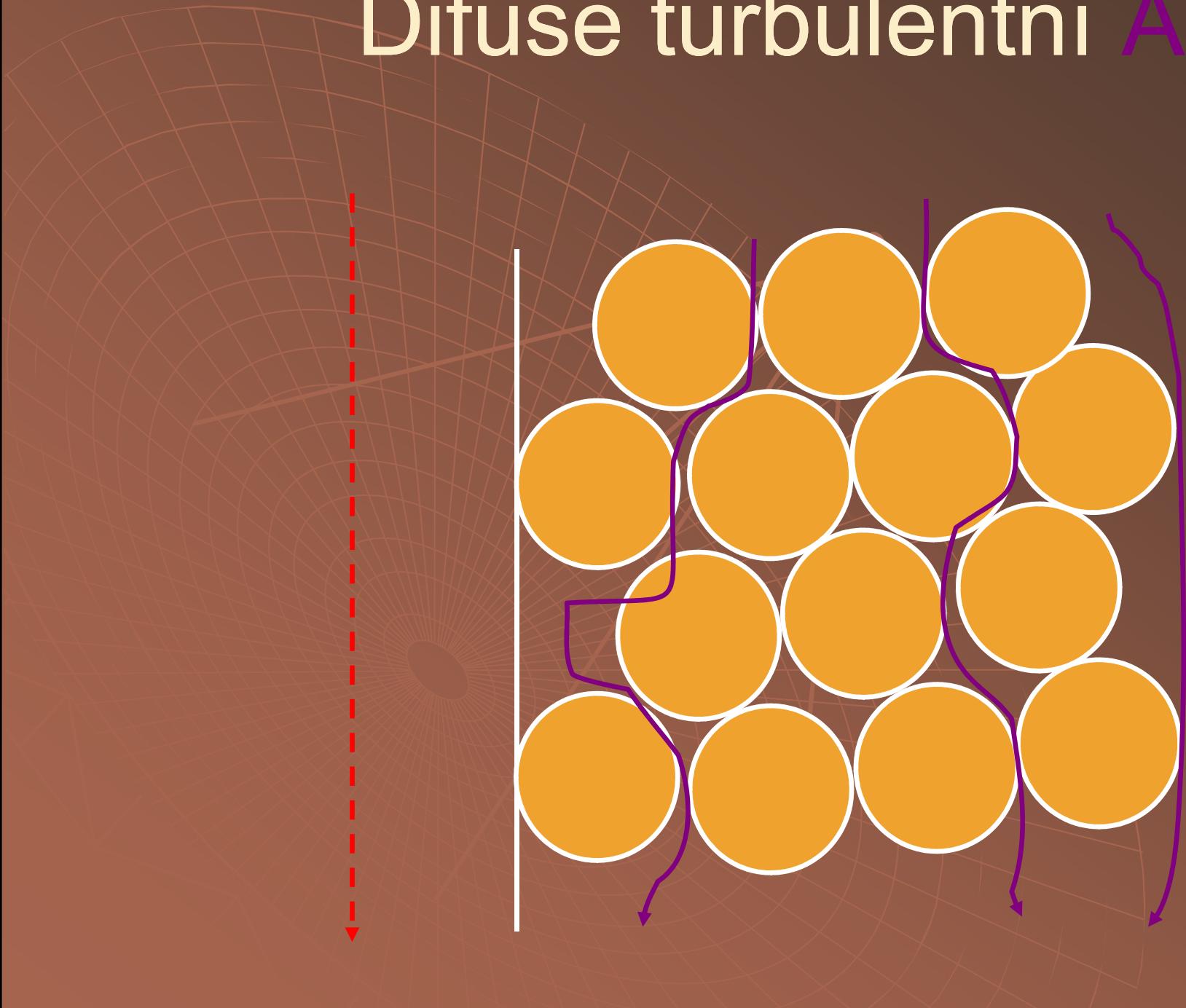
vliv rychlosti mobilní fáze na rozšiřování zón

Van Deemter

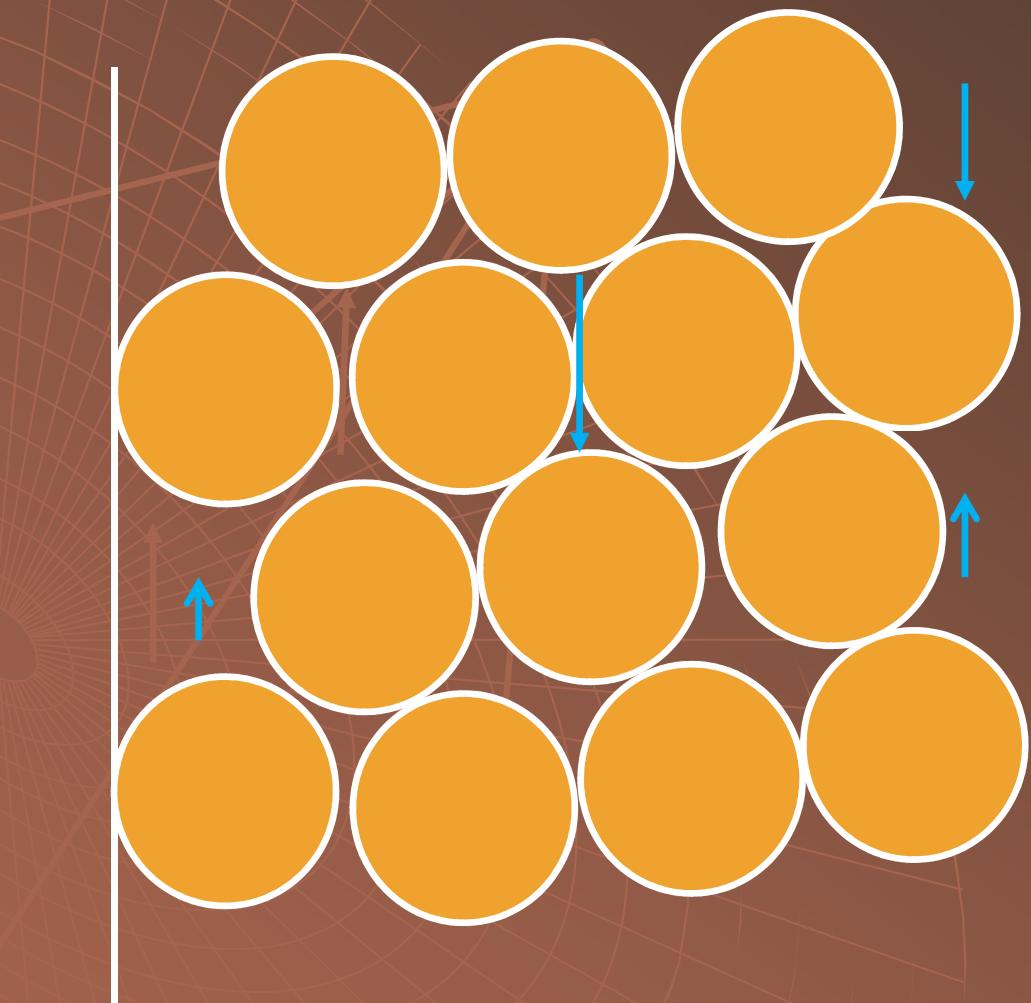
Van Deemterova difuzní teorie

- ◆ Difuse turbulentní
- ◆ Difuse molekulová
- ◆ Odpor proti převodu hmoty

Difuse turbulentní A

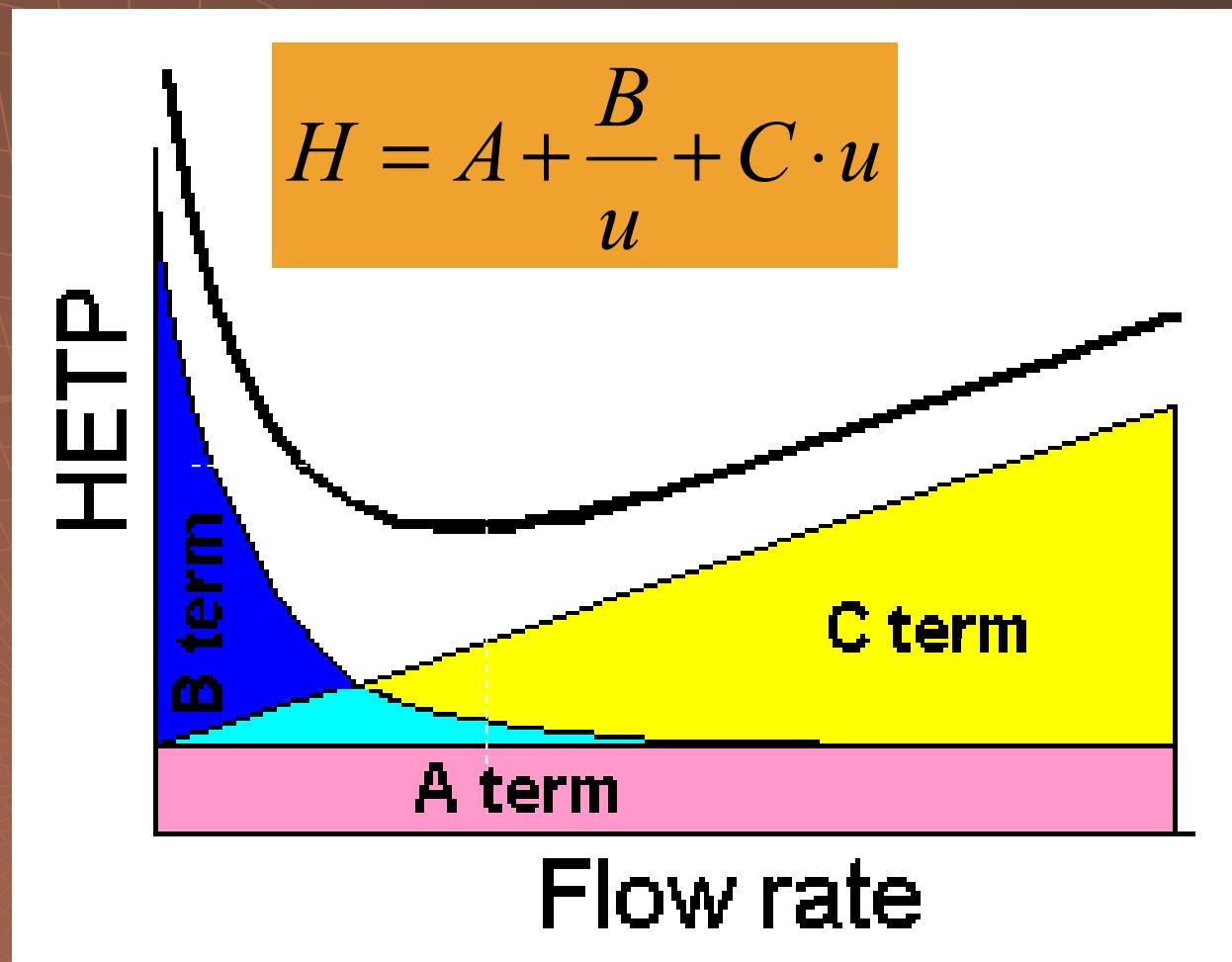
Difuse molekulová B

Odpor proti převodu hmoty C

Van Deemterova rovnice

- minimum křivky $\approx$ optimální průtoková rychlosť
- daná kolona vykazuje největší účinnost, nejméně rozšiřuje zóny analytů

Síly a efekty využívané při separaci

- ◆ Iontové síly

Silné elektrostatické interakce mezi
stacionární – **ionexová chromatografie**

- ◆ Polární síly

interakce dipólů a protondonorní, resp.
protonakceptorní vlastnosti (tvorba vodíkových
můstků) separovaných látek, mobilní a stacionární
fáze – **adsorpční chromatografie**

Síly a efekty využívané při separaci

- ◆ Nepolární síly (disperzní, van der Waalsovy)

Nejslabší, tyto interakce se vyskytují u látek, které nejsou permanentní dipóly – **adsorpční, reverzně fázové a hydrofobní chromatografie**

- ◆ Efekt velikosti molekul

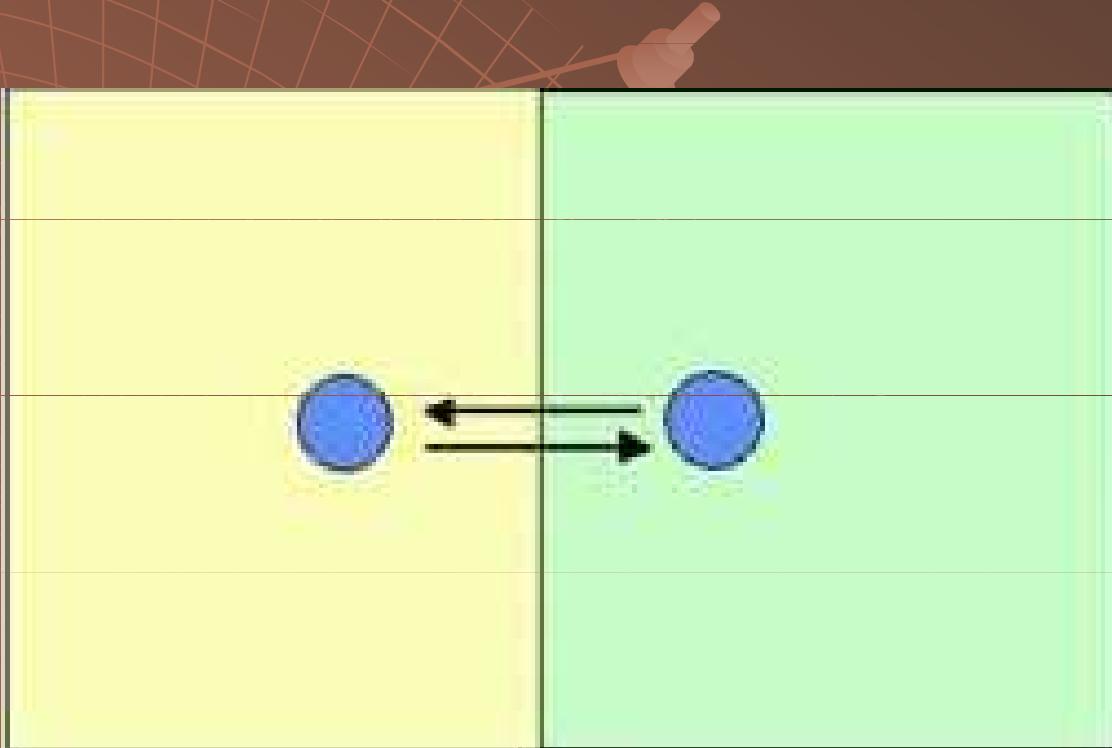
Rozdíly ve velikosti a tvaru molekul – **gelová permeační chromatografie**

Síly a efekty využívané při separaci

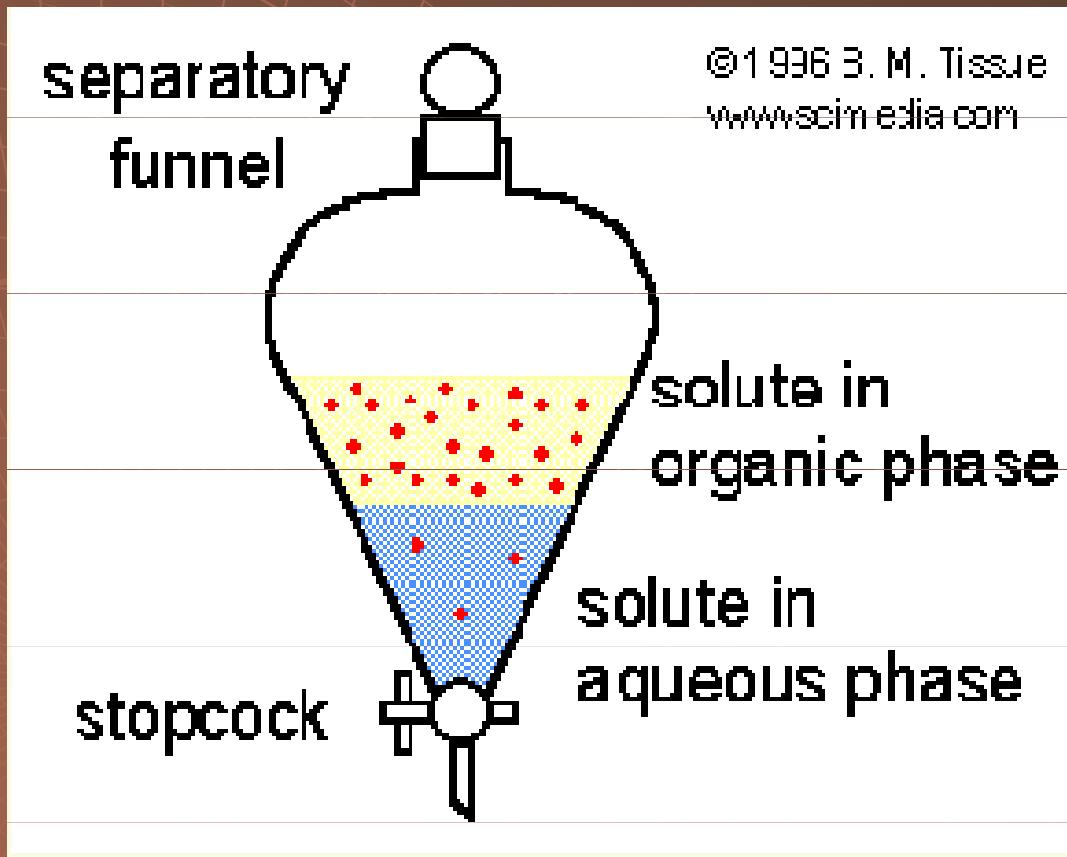
◆ Sterické interakce

Komplexní specifická interakce ligand biomakromolekula kombinující všechny výše uvedené interakce a efekty – **afinitní chromatografie**

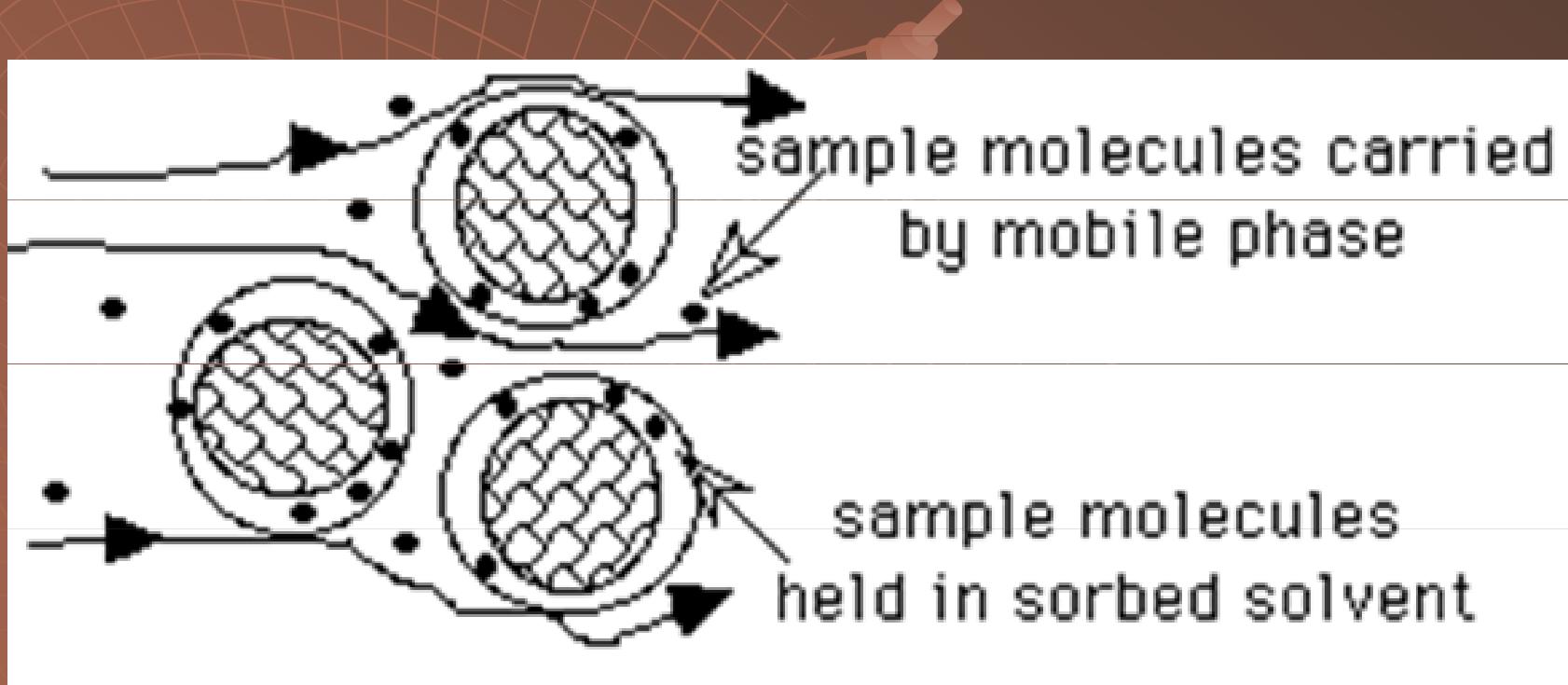
Rozdělovací chromatografie

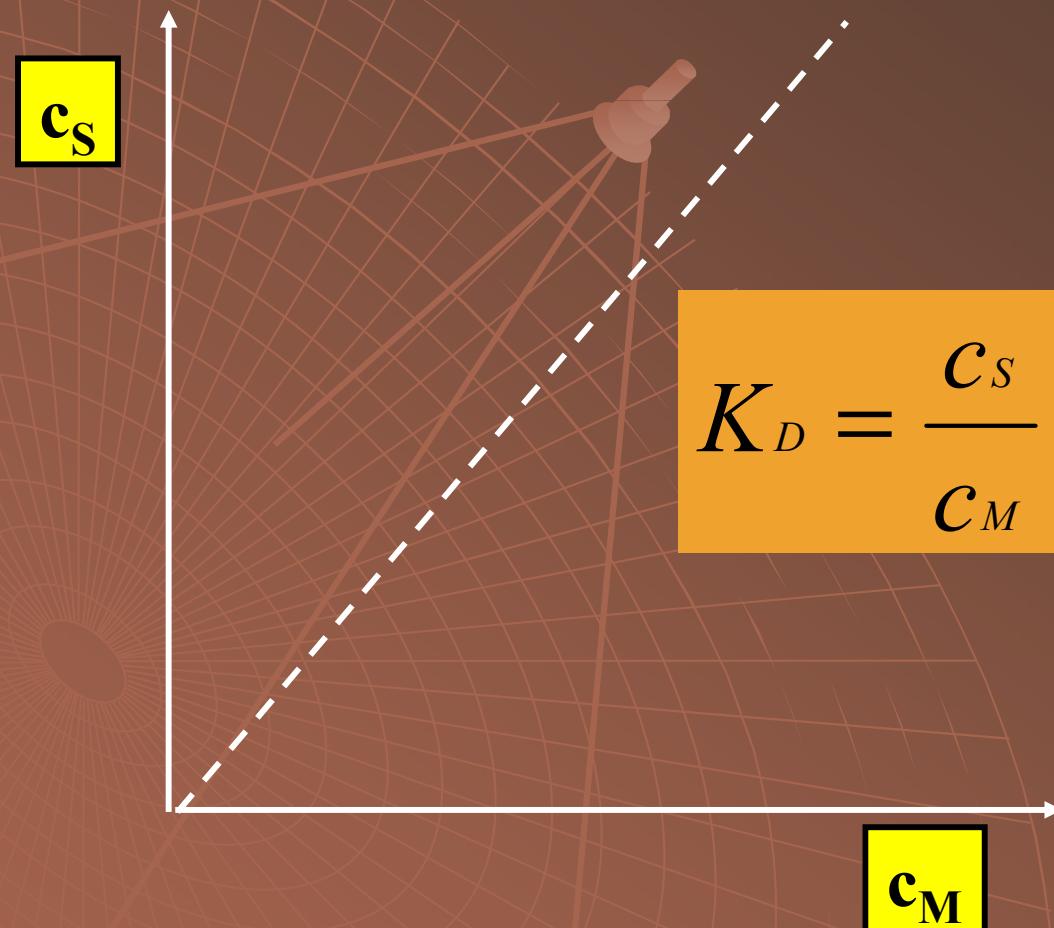
Rozdělovací chromatografie

Rozdělovací chromatografie

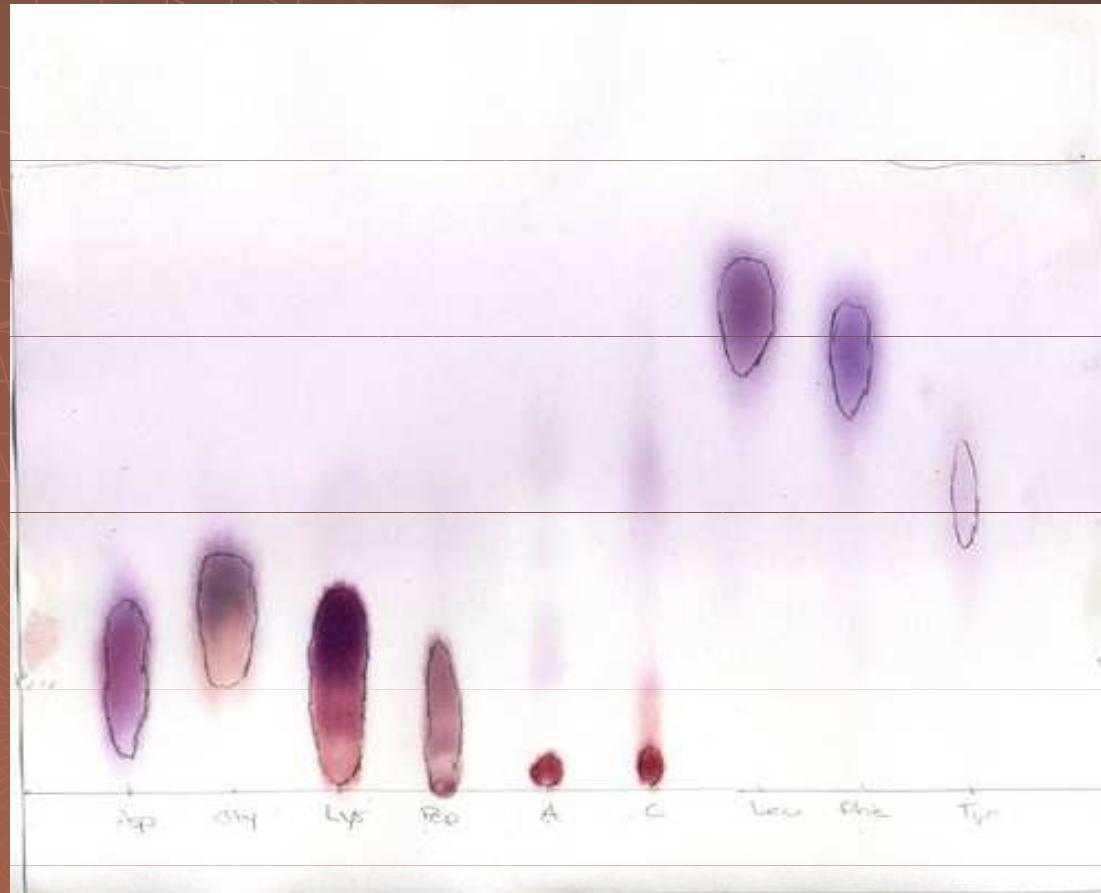

Rozdělovací chromatografie

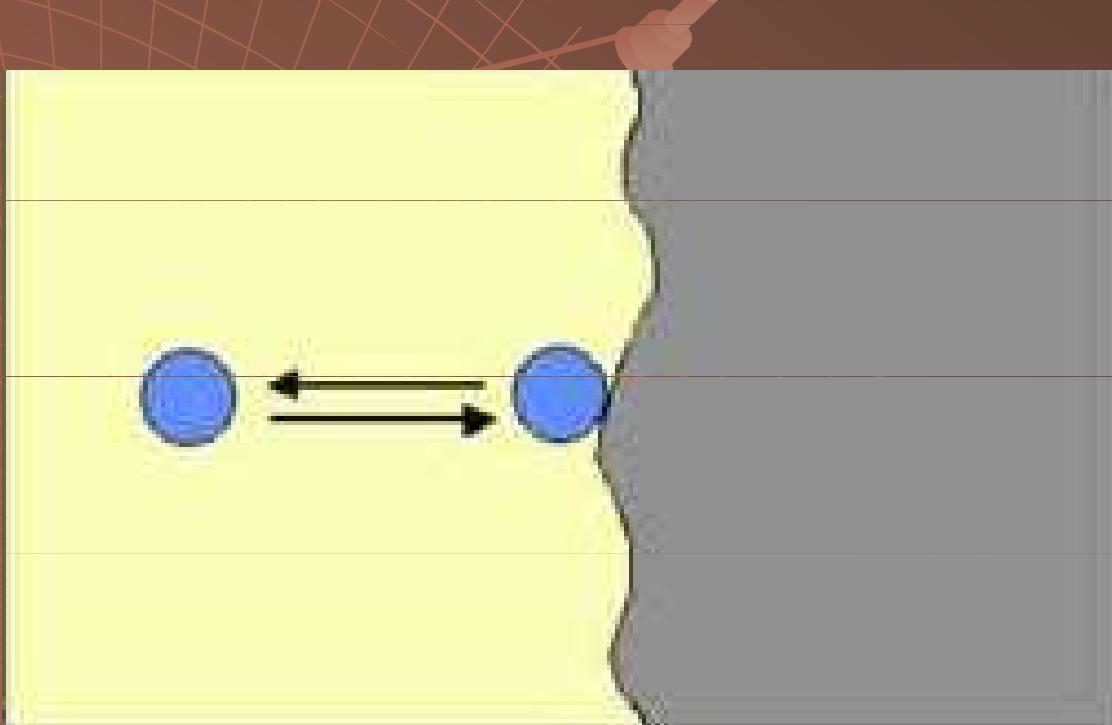
Použití – analytická PC, TLC

Papírová chromatografie AMK

- stacionární fáze: voda
- mobilní fáze: butanol-kyselina octová-voda (12:3:5)

Adsorpční chromatografie chromatografie s normálními fázemi

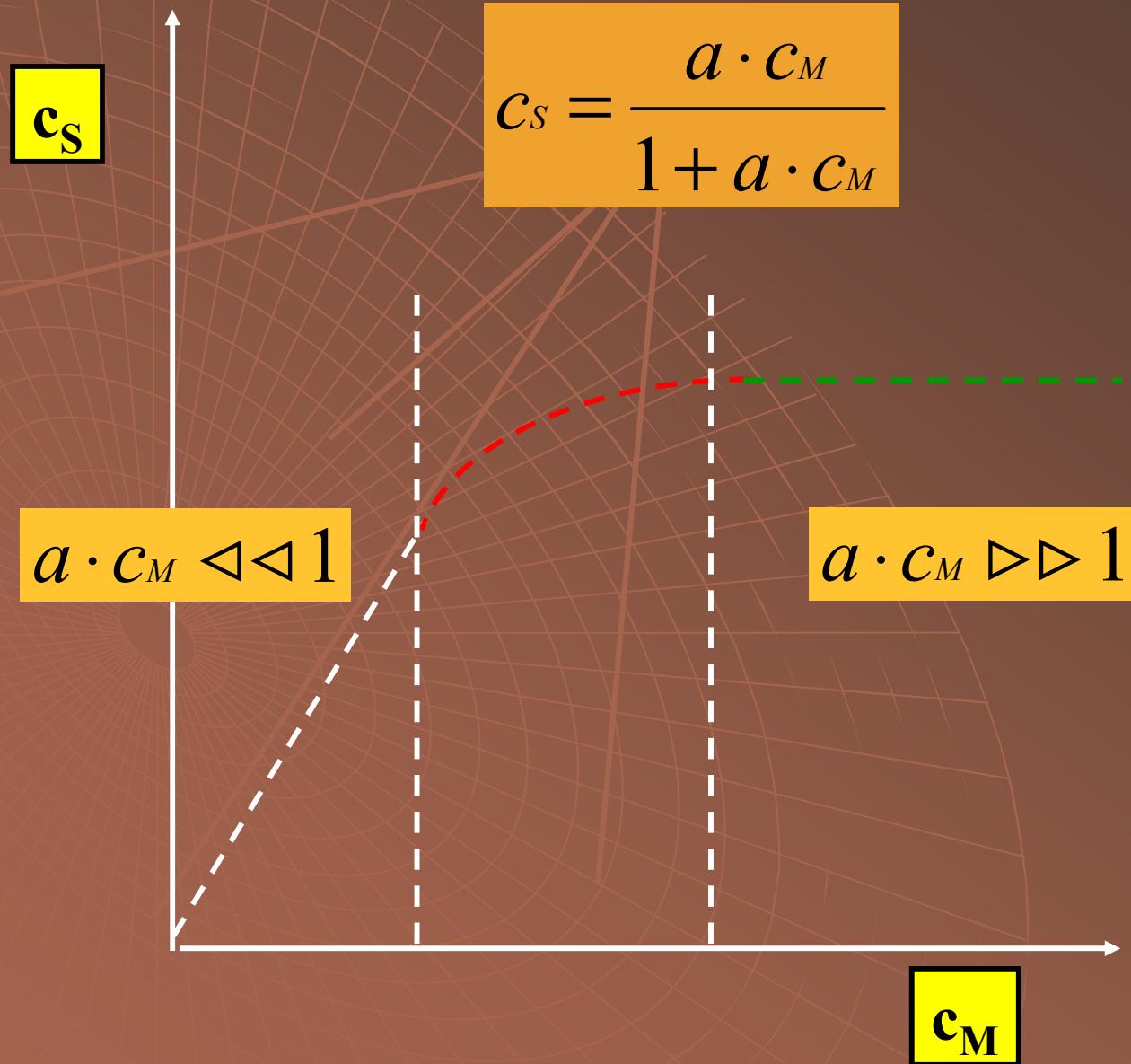

Adsorpční chromatografie

- ◆ Stacionární fáze – polární

nese aktivní centra, jejich počet, rozložení a schopnost poutat molekuly rozdělované směsi závisí na charakteru adsorbentu, velikosti povrchu a na vlastnostech separovaných látek

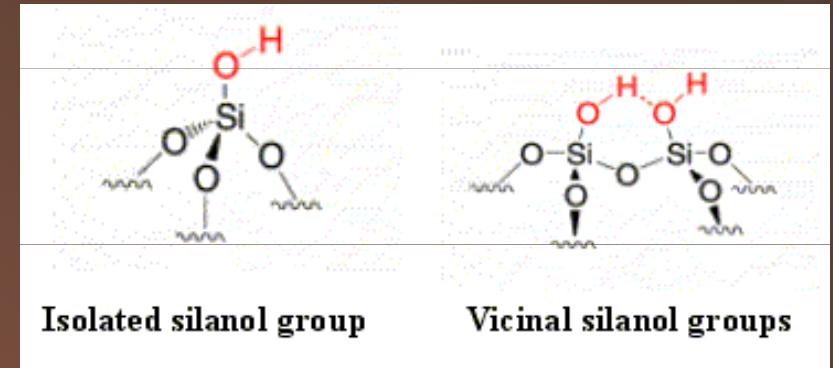
Adsorpční chromatografie

Adsorpční chromatografie

◆ Stacionární fáze

Silikagel $\text{SiO}_2 \cdot n \text{H}_2\text{O}$

Vysoký specifický povrch a relativně velký objem pórů. Hlavní součástí aktivních center jsou **hydroxylové (silanolové) skupiny**, na něž je vodíkovou vazbou ads. voda. Zahřátím na 150°C dojde k odstranění vody → “aktivace silikagelu”. Labilní nad pH 8.

Adsorpce: interakce se silanolovými skupinami; povrch silikagelu je slabě kyselý (má protondonorní vlastnosti). Lépe jsou zadržovány bazické látky.

Adsorpční chromatografie

◆ Stacionární fáze

Oxid hlinitý Al_2O_3 ,

Obdobné vlastnosti jako u silikagelu (povrch, póry).

Vyskytuje se v řadě modifikací, dle množství vázané vody, krystalické struktury. “Aktivace” vysušením $[\text{Al}(\text{OH})_3 \rightarrow \text{AlO}(\text{OH}) \rightarrow \text{Al}_2\text{O}_3]$.

Při vysokém obsahu vody (15%) se projevují rozdělovací efekty. Vedle protondonorních hydroxylů se na povrchu vyskytují i centra s protonakceptorními vlastnostmi.

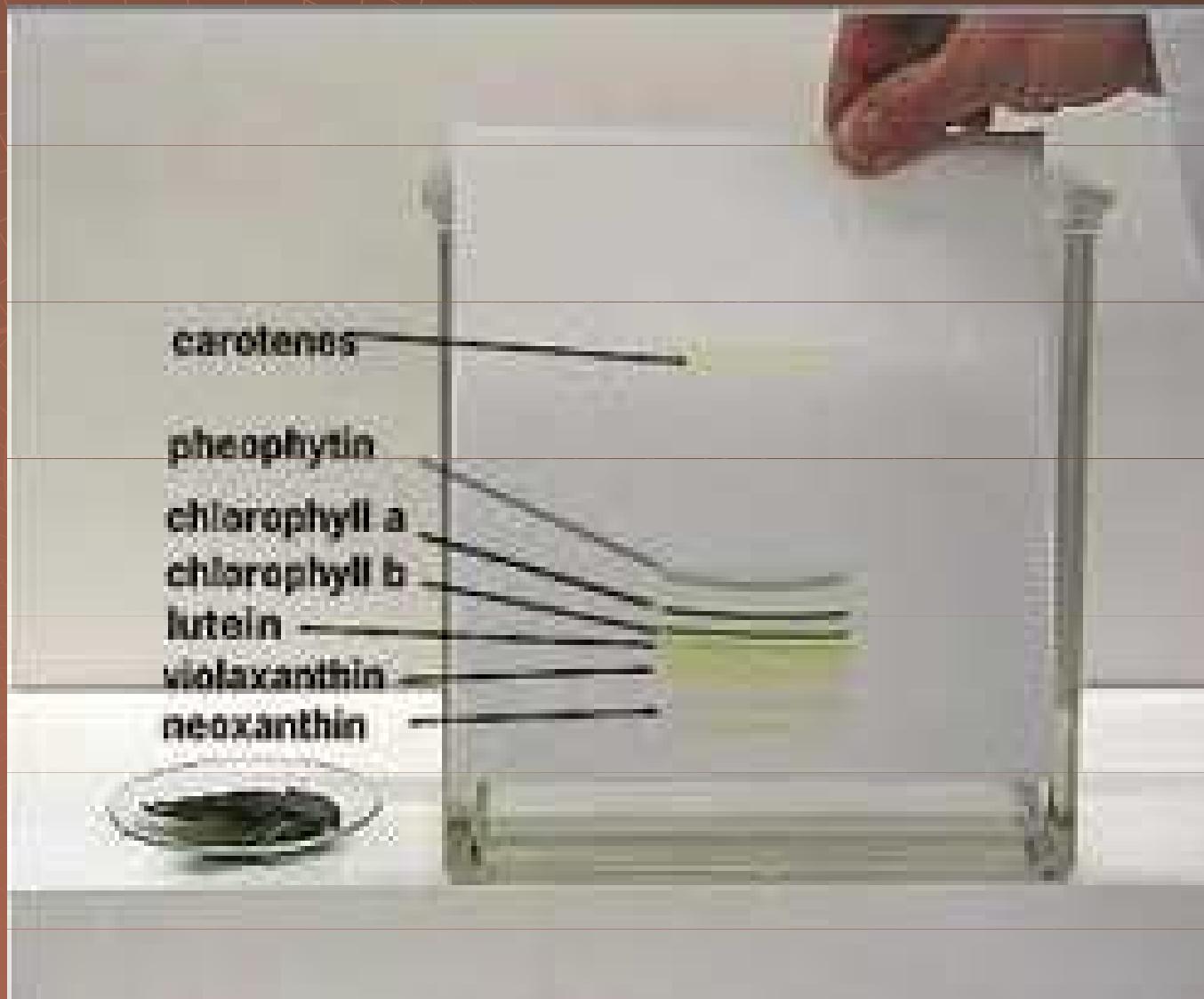
Adsorpční chromatografie

- ◆ Mobilní fáze – nepolární
- ◆ Eluce - zvyšováním polarity mobilní fáze

Eluotropická řada:

uhlovodíky < subst. uhlovodíky < ketony <
aldehydy < alkoholy < voda

Adsorpční chromatografie chlorofylů

Adsorpční chromatografie

◆ Stacionární fáze

Hydroxyapatit $[Ca_5(PO_4)_3OH]$

připravuje se z $CaCl_2 \cdot 6H_2O$ a $Na_2HPO_4 \cdot 12H_2O$. Jemná sraženina fosfátu vápenatého se vaří s 1% $NaOH$ při 96-98°C.

Při interakci polární až iontové síly. Karboxylové skupiny bílkovin či fosfátové skupiny nukleových kyselin reagují s Ca^{2+} na povrchu adsorbentu. Eluce se provádí gradientem iontové síly - rostoucí koncentrací fosfátu

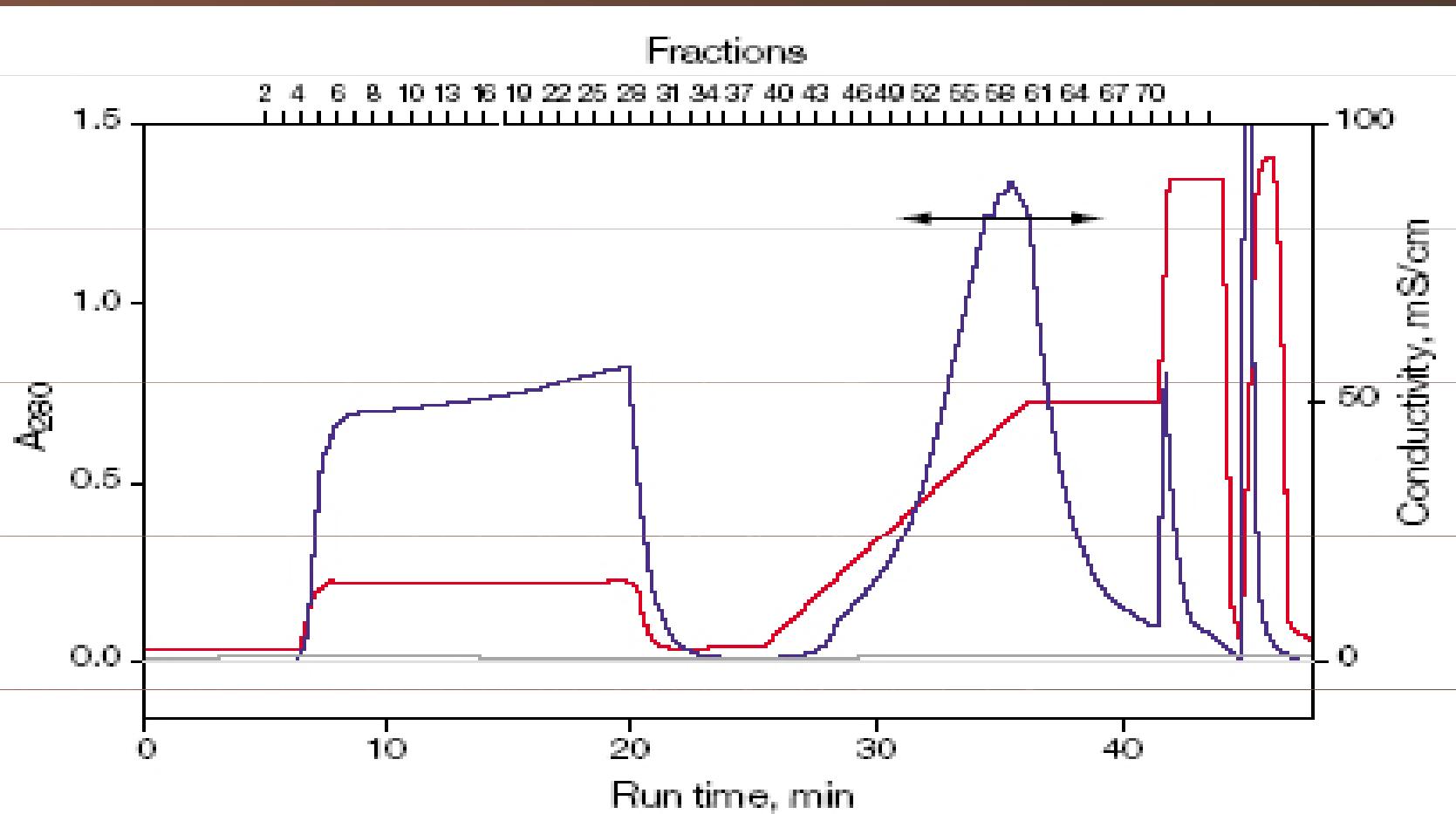
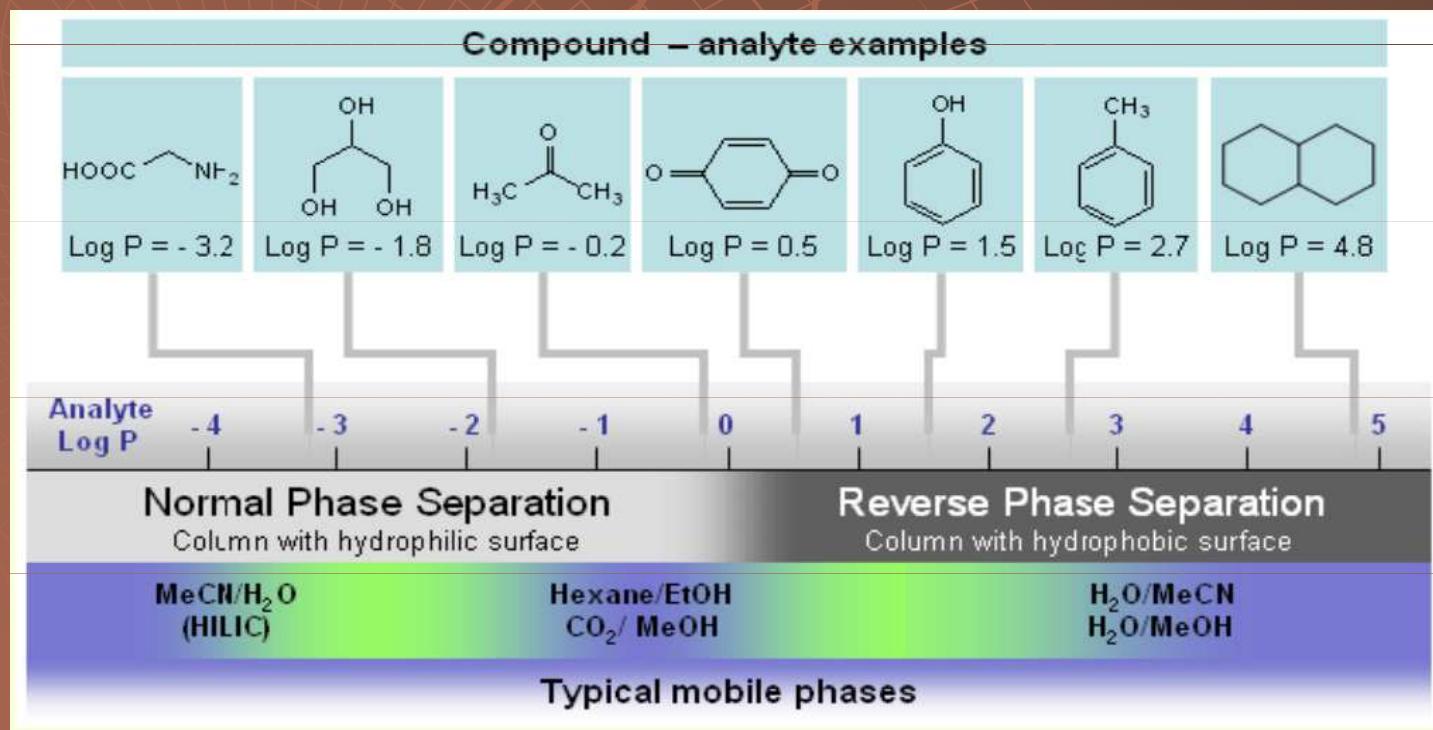

Fig. 1. Chromatogram of murine IgG₁ purification on the UNOsphere S column during small-scale process development. Diluted cell culture (20 ml) was loaded onto an UNOsphere S 0.7 x 5 cm column at a flow rate of 600 cm/hr in 20 mM phosphate-citrate buffer, pH 4.0. The sample was eluted in 10 column volumes (CV) of a 0–0.5 M NaCl gradient, followed by 5 CV of 1 M NaCl in the same buffer. The column was then cleaned in 1 M NaOH. The double-headed arrow indicates the fractions (1 ml each) containing IgG₁ (see Figure 2). Blue trace, A₂₈₀; red trace, conductivity profile.

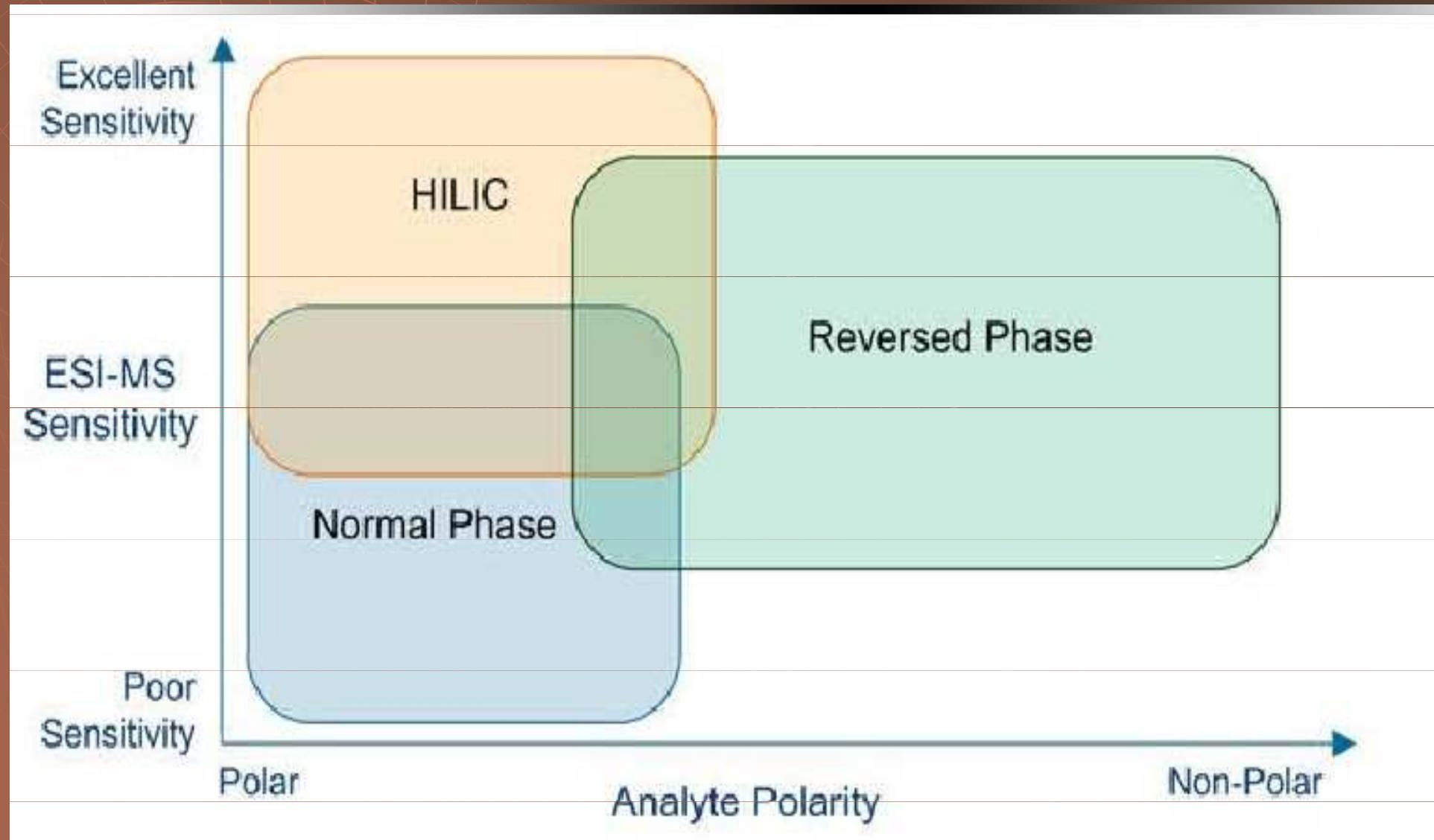
HILIC chromatografie

◆ HILIC

Hydrophilic Interaction Chromatography (1990)
*varianta chromatografie s normálními fázemi
nepoužívající rozpouštědla nemísitelná s vodou*

HILIC chromatografie

HILIC chromatografie

◆ Stacionární fáze

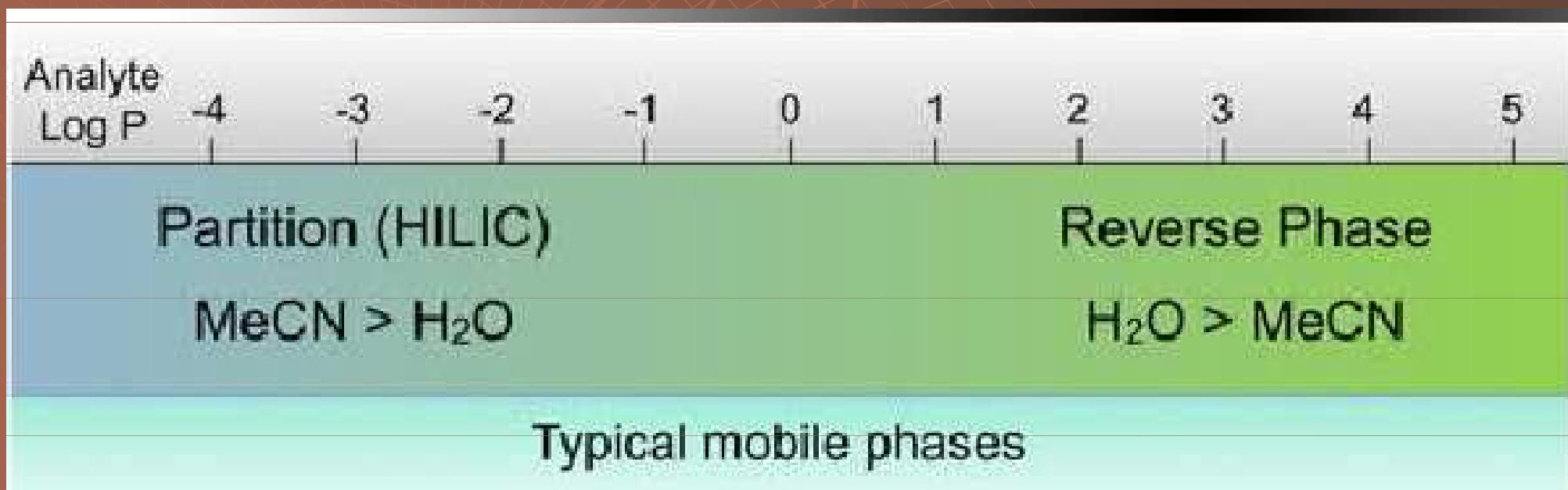
polarní - silikagel,
kyano, amino, diol,
zwitterionty etc.

stacionární fáze	chemická struktura
a.	<p>silikagel $-\text{OH}$</p> <p>kyanopropyl $-(\text{CH}_2)_3-\text{CN}$</p> <p>aminopropyl $-(\text{CH}_2)_3-\text{NH}_2$</p> <p>diol $\begin{array}{c} \text{CH}_2-\text{CH}-\text{CH}_2-\text{OH} \\ \\ \text{OH} \end{array}$</p>
b.	PAC $\begin{array}{c} (\text{CH}_2-\text{CH})_n \\ \\ \text{C=O} \\ \\ \text{OH} \end{array}$
c.	ZIC $\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH}_2-\text{N}^+(\text{CH}_2)_3-\text{SO}_3^- \\ \\ \text{CH}_3 \end{array}$

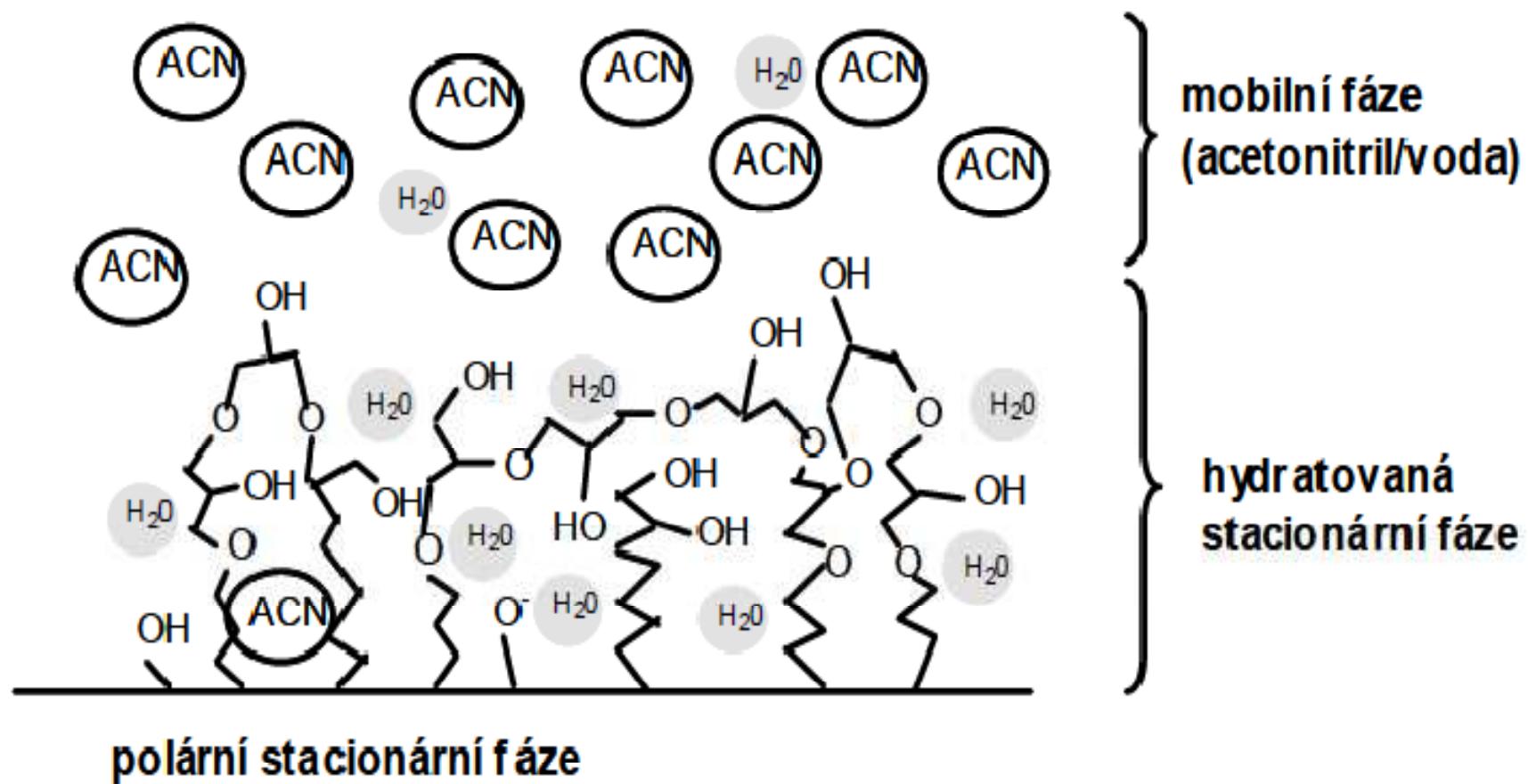
HILIC chromatografie

- ◆ Mobilní fáze

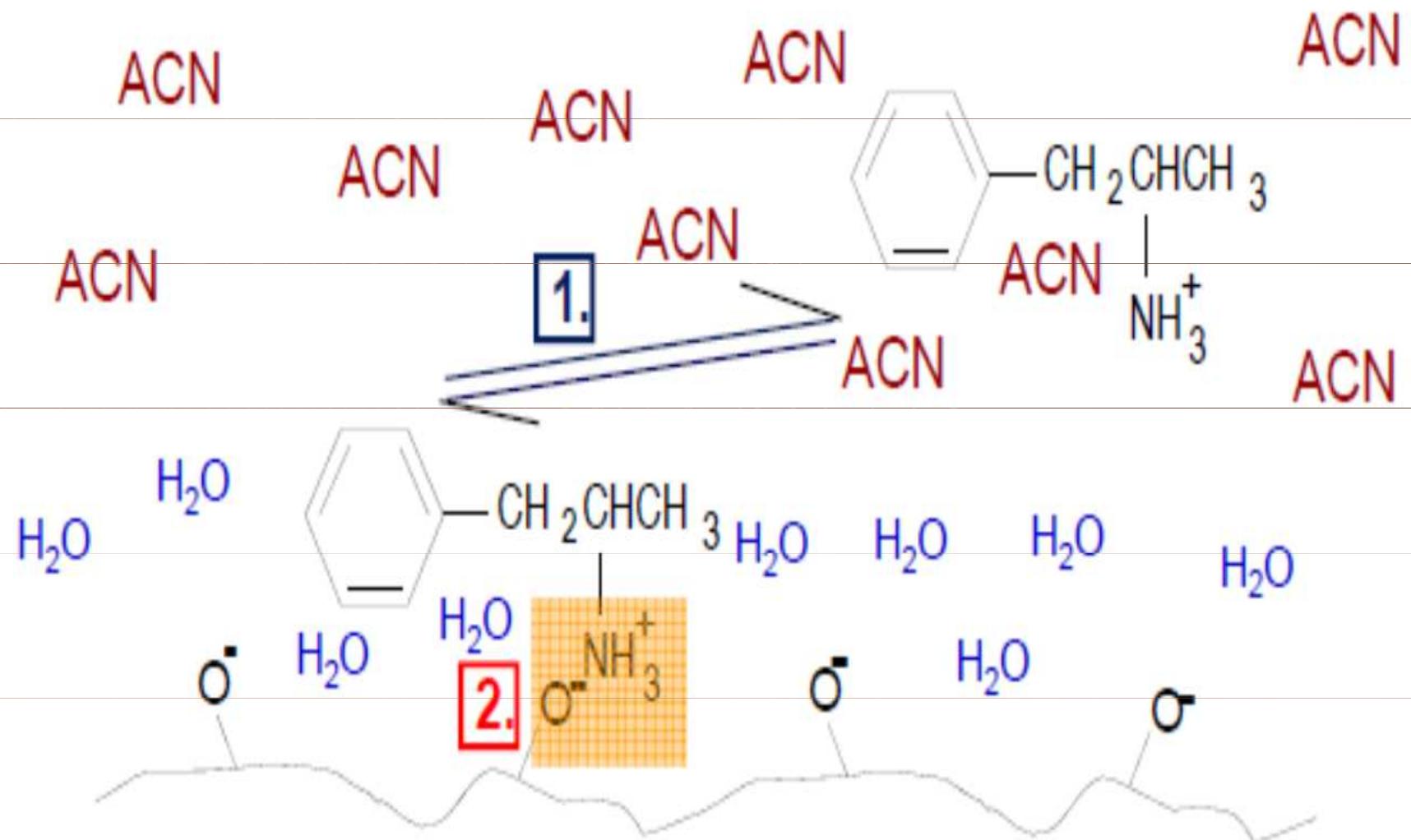
Velký obsah organického rozpouštědla ACN (> 80%) s malým množstvím vody nebo jiného polárního rozpouštědla

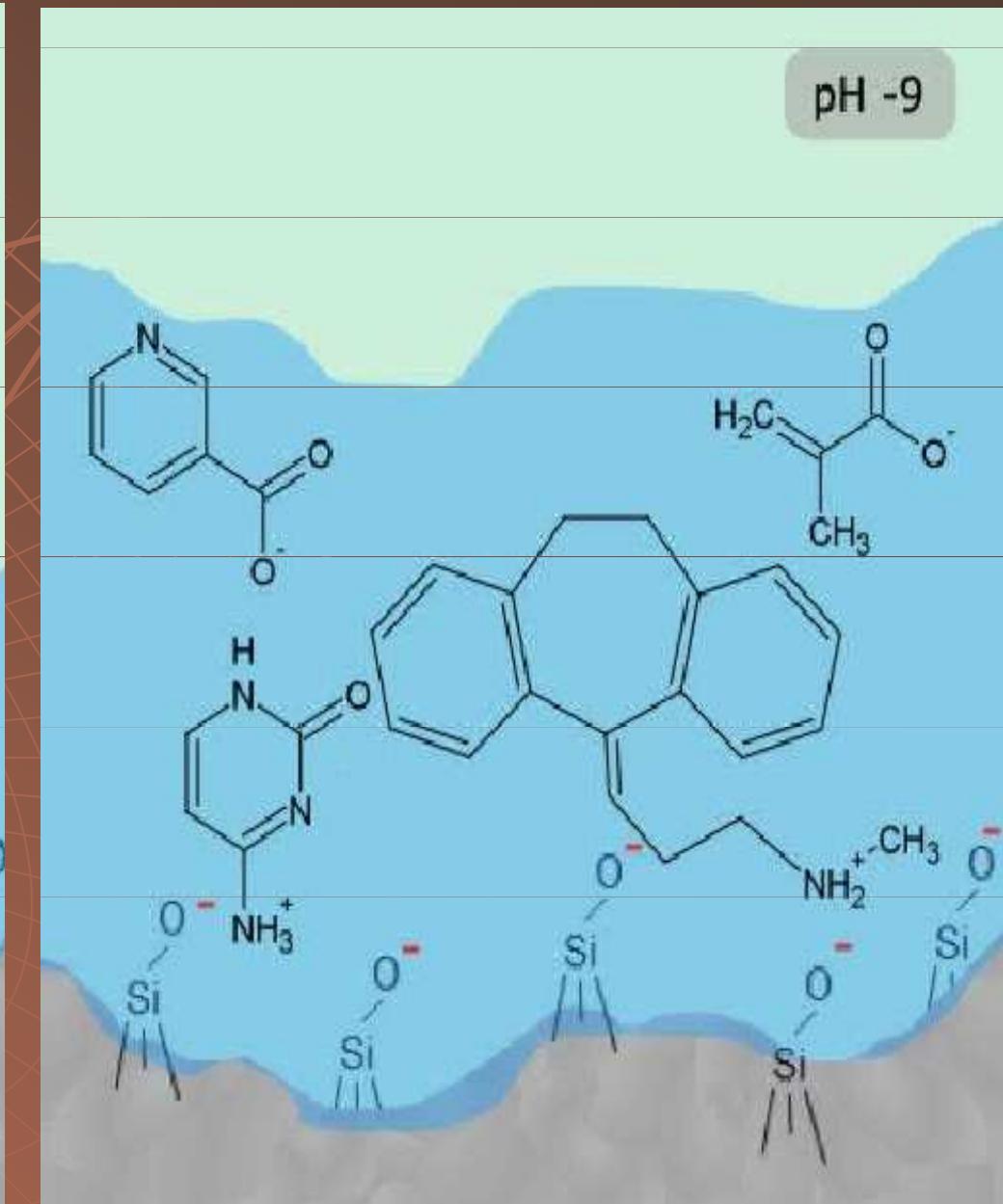
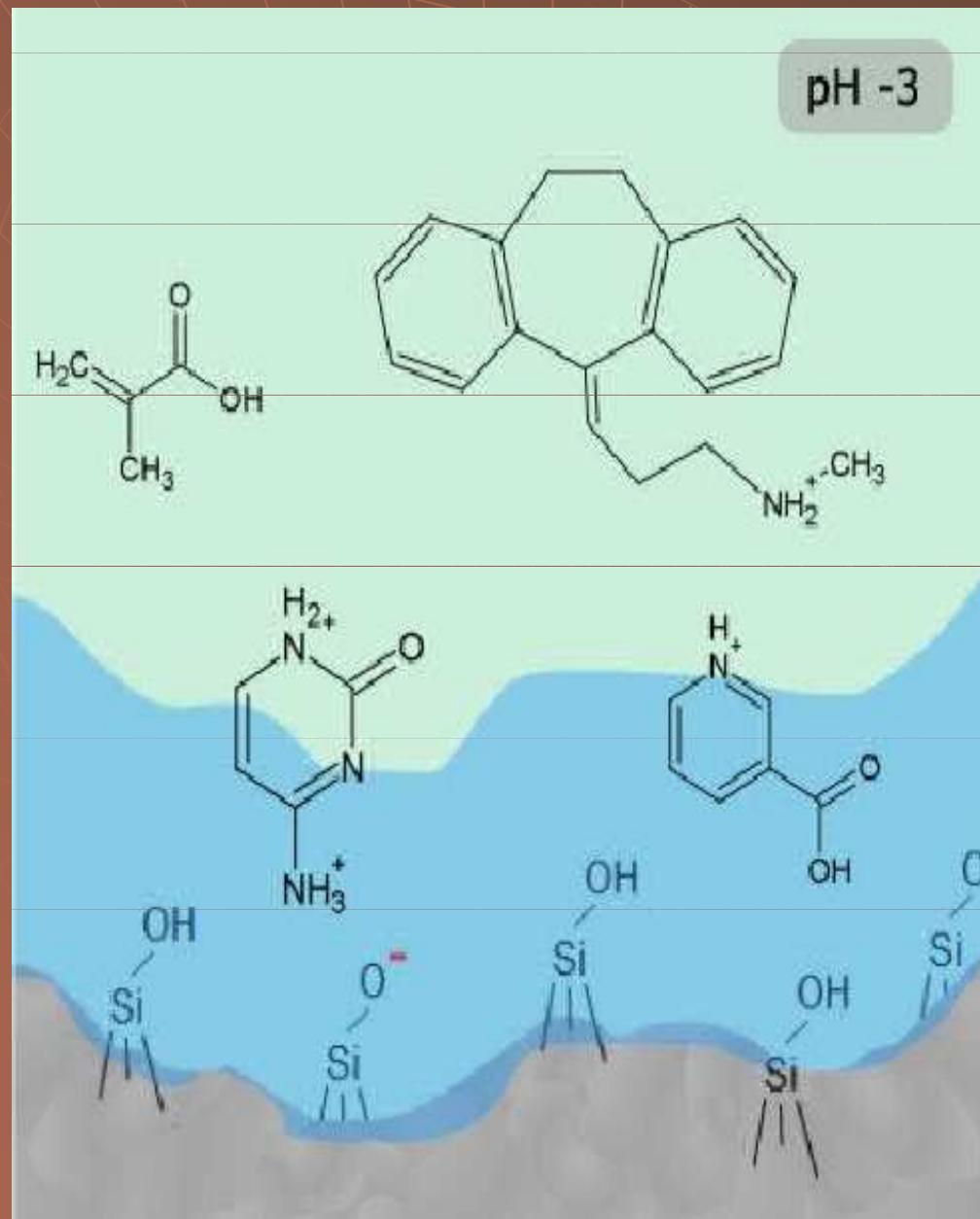
HILIC chromatografie

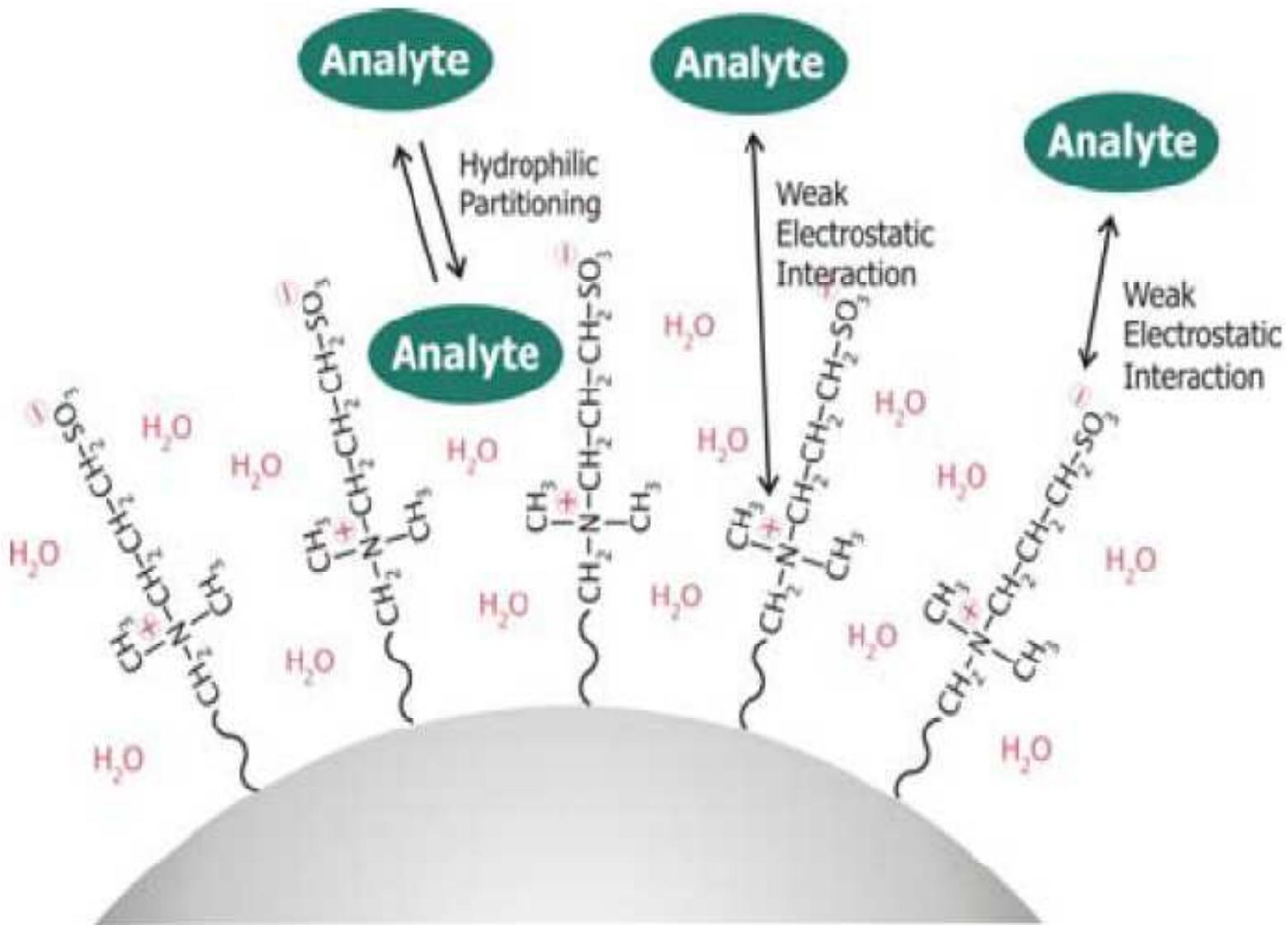
HILIC chromatografie

HILIC chromatografie

HILIC chromatografie

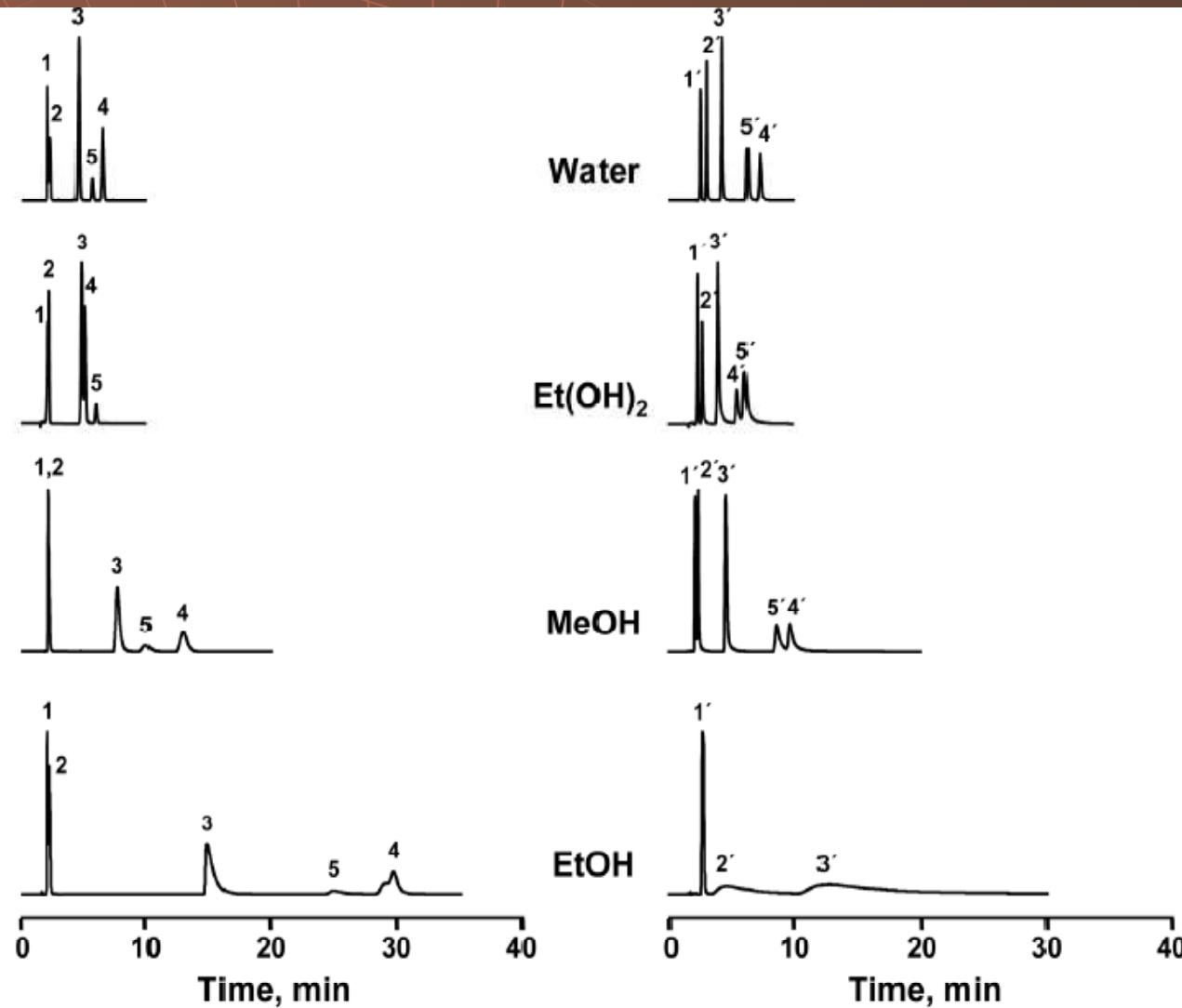
HILIC chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – vzorek rozpuštěn v mobilní fázi
- ◆ Eluce – zvyšováním polarity mobilní fáze

Dioxan>Aceton>ACN>THF>IPOH>EtOH>MetOH> H_2O

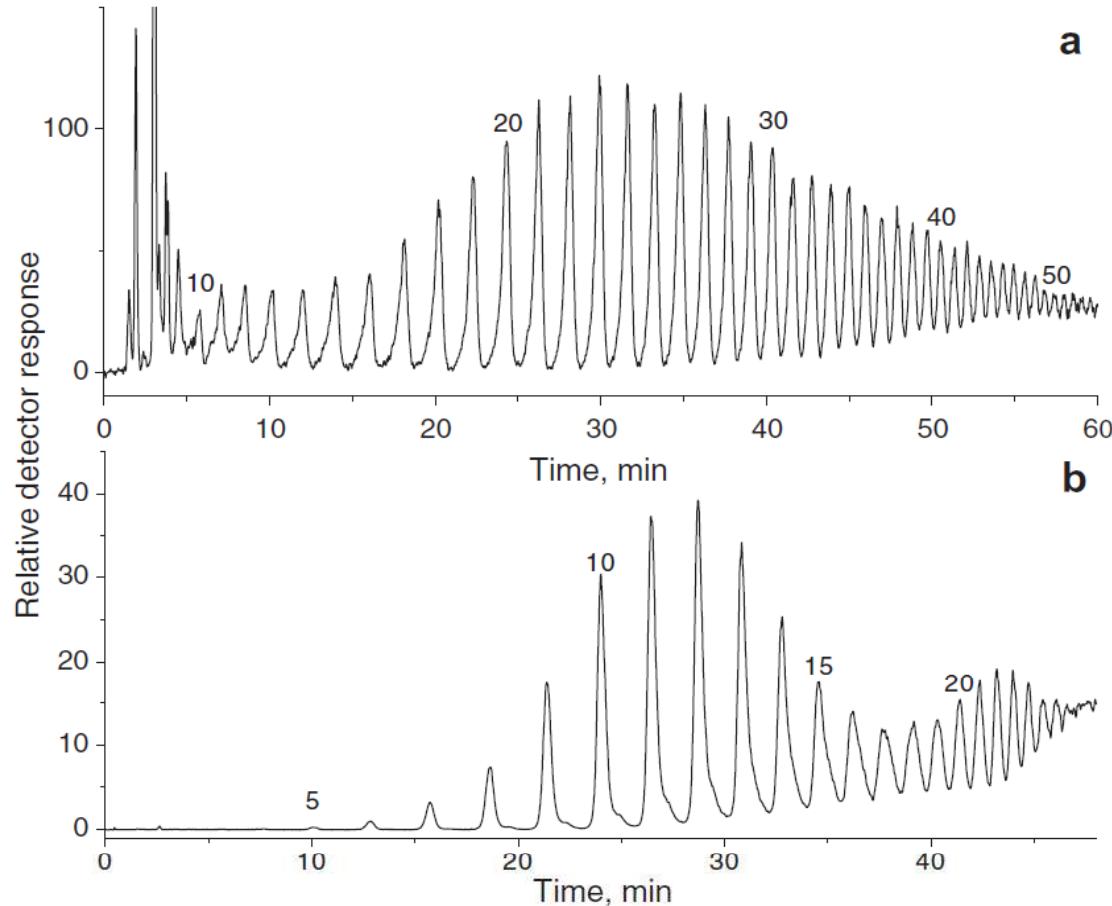
Použití : analýza polárních látek

HILIC chromatografie

Figure 5. Separation of the sets of nucleobases and nucleosides on (a) the TG, (b) the TGO and (c) the bare silica (Daisogel) packing in AQ-HILIC (water as modifier) and NA-HILIC ($\text{Et}(\text{OH})_2$, MeOH, EtOH as modifiers) elution mode. Mobile phase: 5 mM ammonium acetate in ACN/modifier (90:10 v/v). Further chromatographic details are given in Section 2. Analytes: (1) thymine, (2) uracil, (3) adenine, (4) cytosine, (5) guanine; (1') thymidine, (2') uridine, (3') adenosine, (4') cytidine and (5') guanosine.

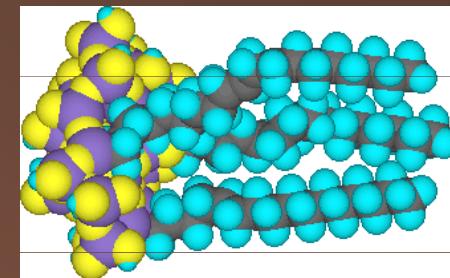
HILIC chromatografie

Figure 3. The chromatograms for the separation of (a) higher molecular weight fructooligosaccharides and (b) chitooligosaccharides on an analytical 'click' maltose column (100×4.6 mm id) with gradients 1 and 2, respectively. The numbers on the peaks are the DPs of the oligosaccharides. Gradient 1: 0–60 min, water-acetonitrile: 30:70 (v/v) → 50:50 (v/v). Gradient 2: 0–60 min, acetonitrile-ammonium formate buffer (100 mM, pH 3.0): 65:35 (v/v) → 55:45 (v/v). Flow rate: 1.0 mL/min. Column temperature: 30 °C. ELS detector: gas pressure 30 psi, tube temperature 85 °C, gain 100.

Reverzně fázová chromatografie

- ◆ Stacionární fáze – nepolární
 C_8, C_{18}
- ◆ Mobilní fáze – polární – vodné roztoky
pH →
potlačit disociaci
- ◆ Eluce – snižováním polarity mobilní fáze
ACN, MetOH,

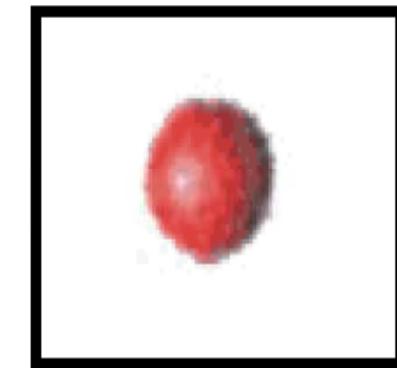

Reverzně fázová chromatografie

Silikagel

- poresní silika gel – zvýšení efektivního povrchu
- inertní materiál
- stabilní v pH 2-7,5

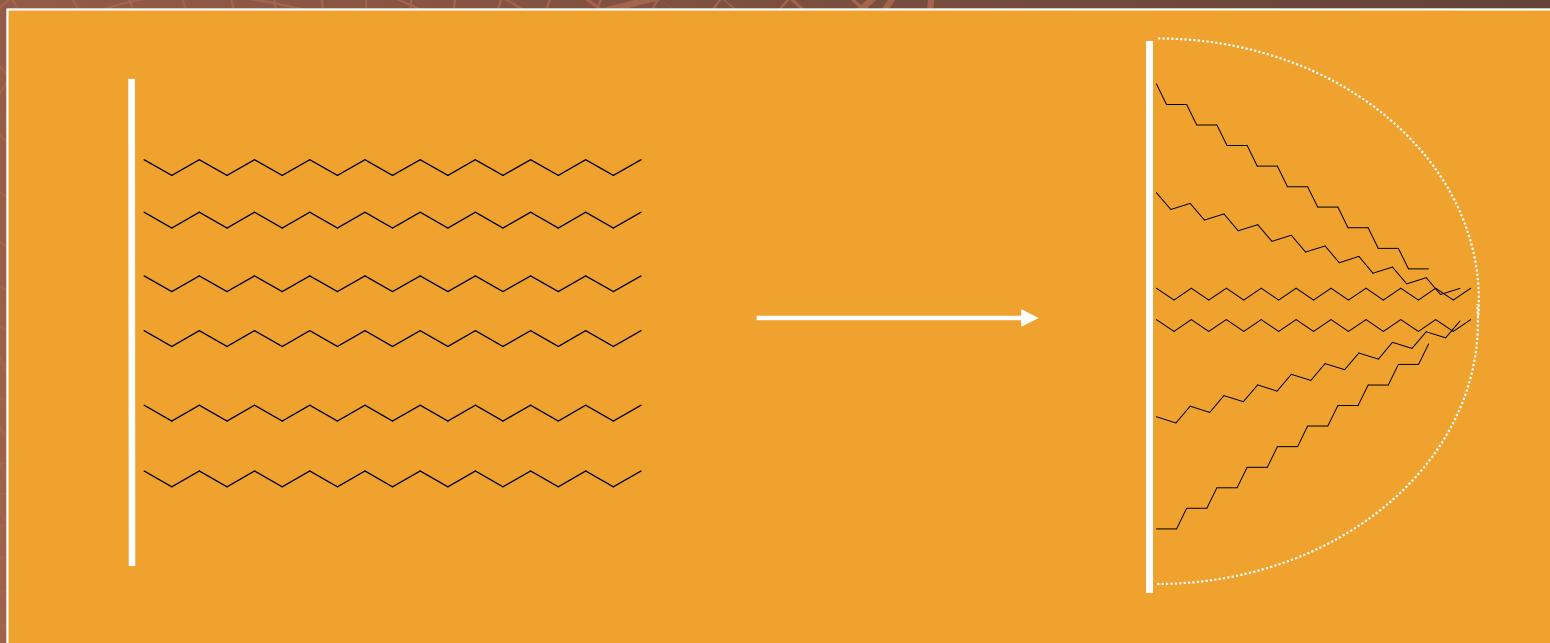
Polymerní nosič

- poresní polymer – zvýšení efektivního povrchu
- nepolární
- stabilní v pH 2-11

Reverzně fázová chromatografie

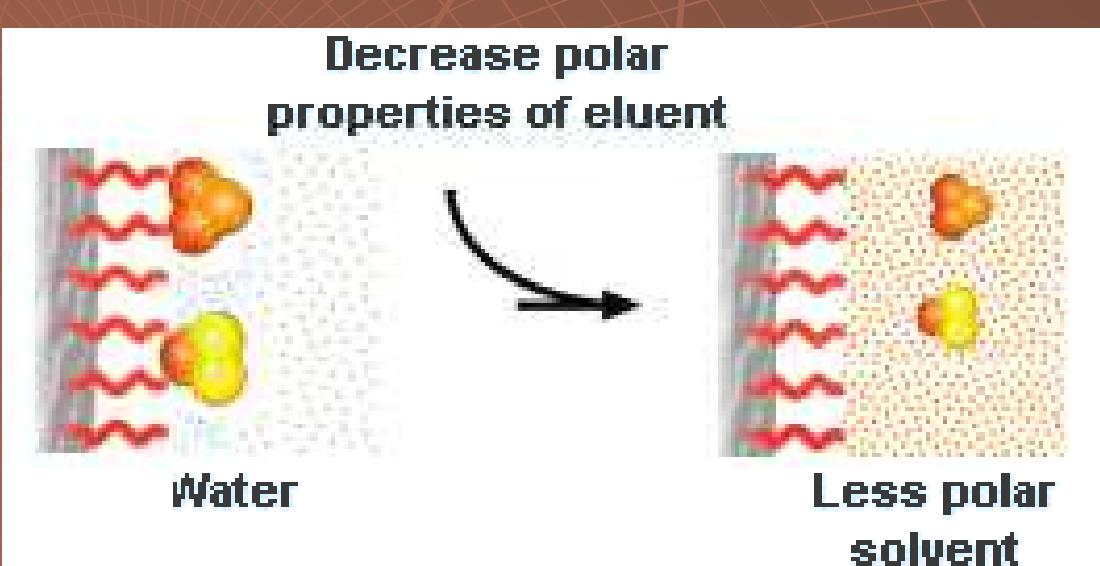
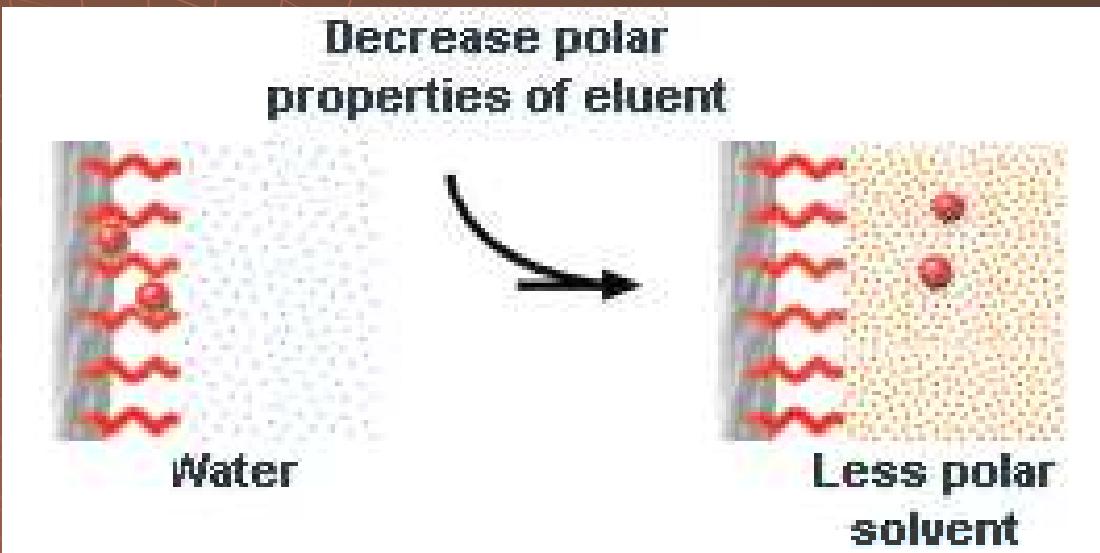
Kartáčový typ stacionární fáze

H_2O

Použití : analytické – až 90 % analýz

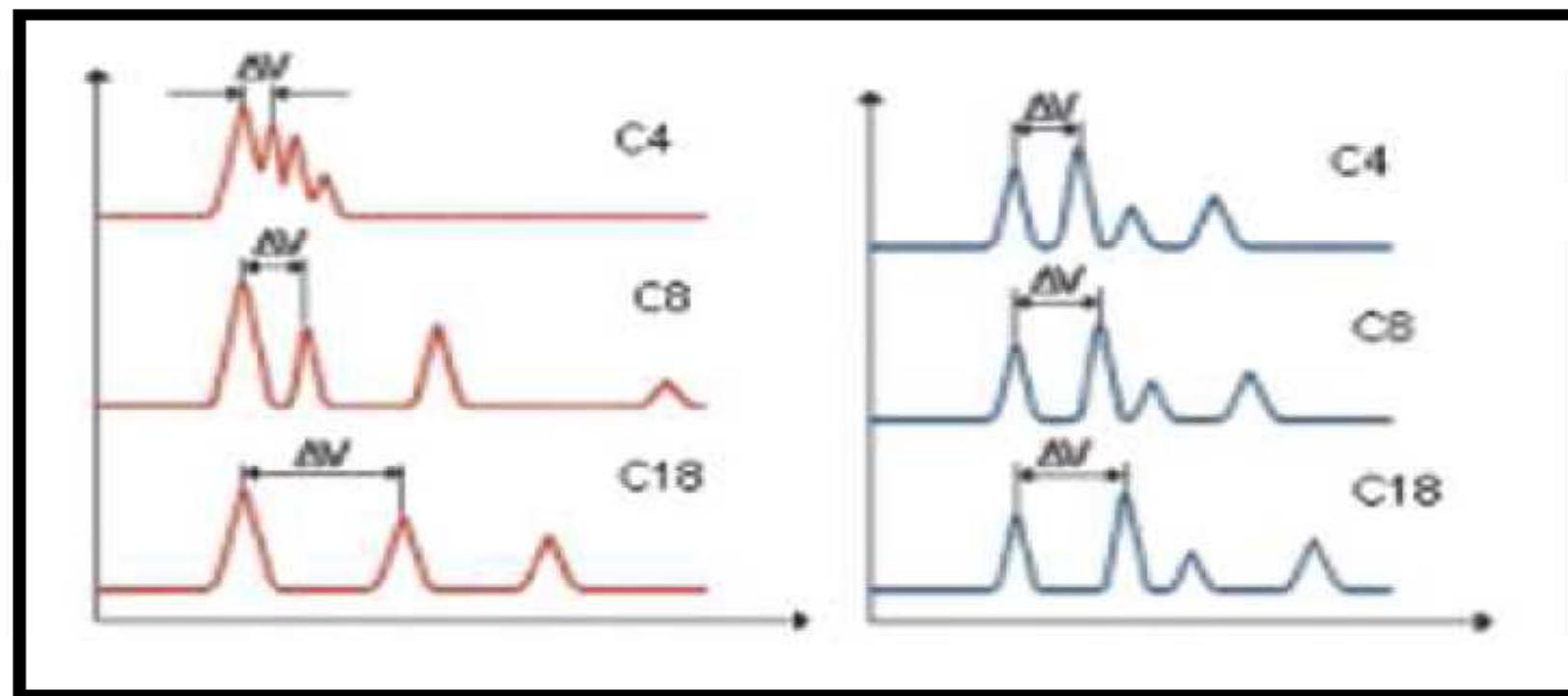
Reverzné fázová chromatografie

Reverzně fázová chromatografie

Vliv délky řetězce na rozlišení

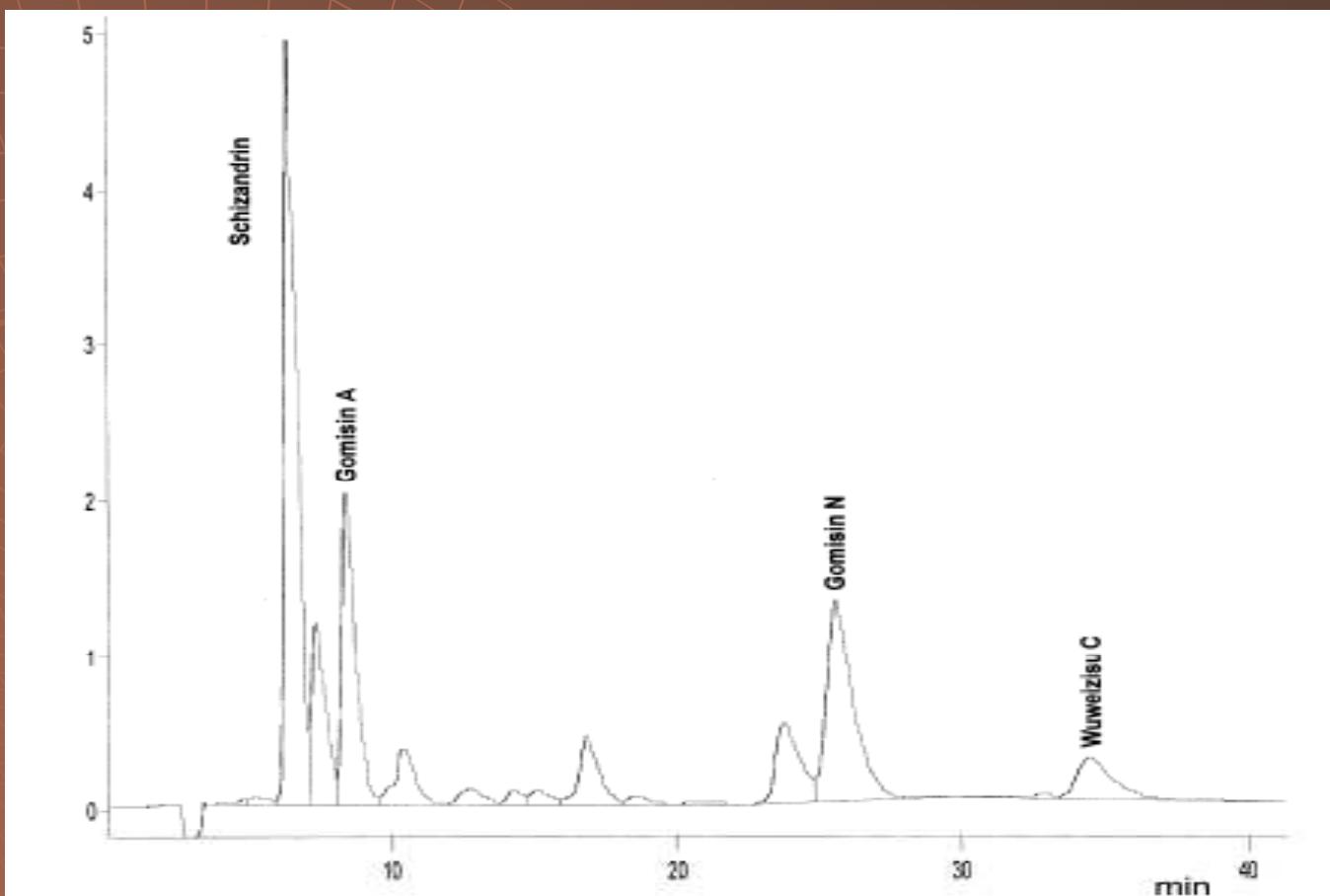
hydrofobní
organické látky   peptidy, proteiny

Reverzně fázová chromatografie

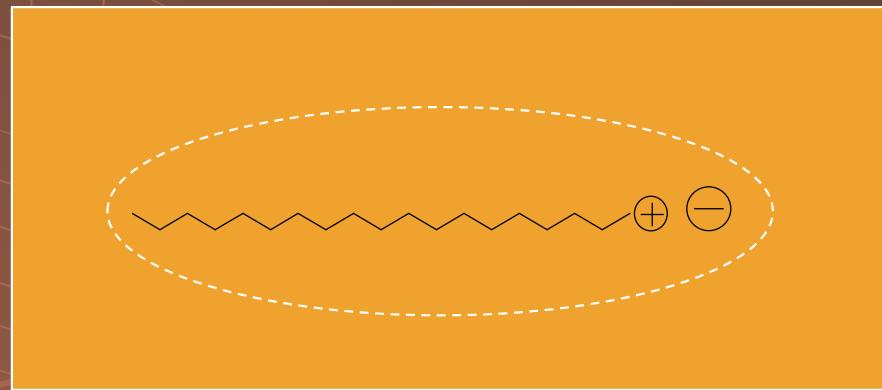
Organické rozpouštědlo	Vhodné pro:	Viskosita	Poznámka
Methanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilizace struktury
Ethanol	•Org. molekuly	Střední-nízká	možná destabilizace struktury
Isopropanol	•Proteiny •Peptidy	Vysoká	nejmenší efekt na strukturu
Acetonitril (ACN)	•Org. molekuly •Proteiny •Peptidy	Nízká	nízký efekt na strukturu

Reverzné fázová chromatografie

Fig. 5. HPLC analysis of *Schisandra* extract. Experimental conditions: column, Separon SGX C₁₈, 5 µm, 150×3 mm I.D.; mobile phase, methanol–deionised water (75:25); flow-rate, 0.3 ml/min; detection at 254 nm. Twenty µl of *Schisandra* extract were loaded on the column.

Iontově párová chromatografie

iontově párující činidlo

analyt

+ - SDS, HClO_4

- - tetrabutylammonium

Iontově párová chromatografie

sorbent C₁₈

iontový pár

Stacionární, mobilní faze, eluce – RPC

pH → plná ionizace analytu

Iontově párová chromatografie

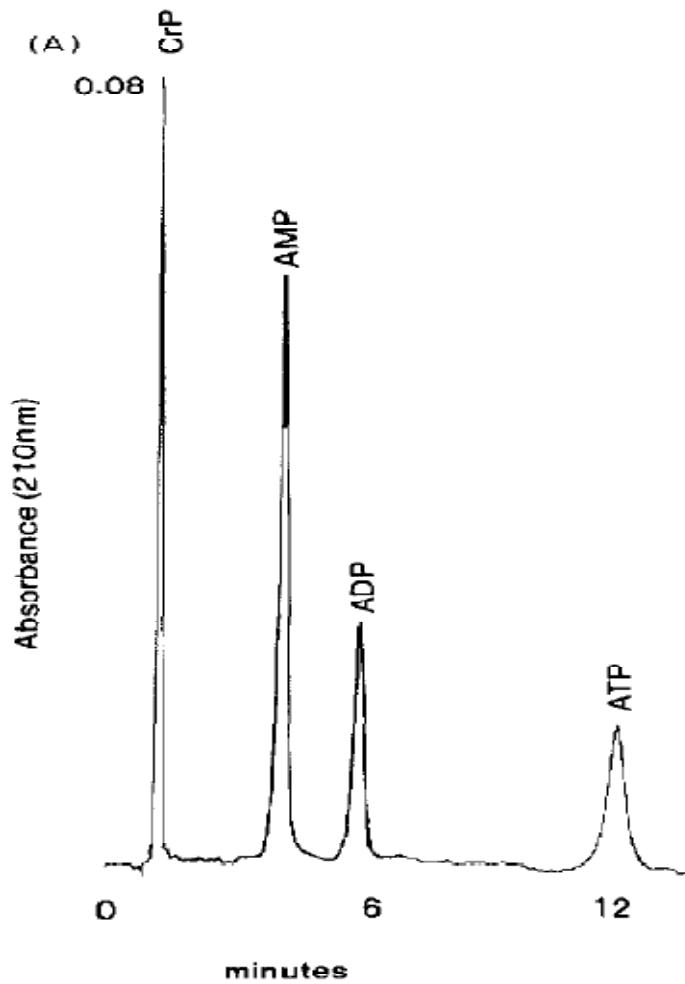

Fig. 1. Chromatogram of standards. Separation of standard containing $76.4 \mu M$ CrP, $72 \mu M$ AMP, $58.53 \mu M$ ADP and $45.35 \mu M$ ATP. Injection volume: $10 \mu l$. Flow-rate: 2 ml/min . Buffer: $0.52 \mu M$ potassium dihydrogen phosphate, 0.04% TBAP and 1.25% methanol, pH 4.0. Column: Supelcosil LC-18, $5 \mu m$ ($25 \text{ cm} \times 0.46 \text{ cm}$). Detection: UV 210 nm.

Hydrofobní chromatografie

- ◆ Stacionární fáze - - C_8 , -fenyl
- ◆ Mobilní fáze - vodné roztoky (pufry)
 $1.7\text{ M }(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$
- ◆ Eluce - snižováním iontové síly

Použití : purifikace bílkovin

Hydrofobní chromatografie

- ◆ Stacionární fáze -

A		$-\text{O}-\text{CH}_2-\overset{\text{OH}}{\underset{ }{\text{CH}}}-\text{CH}_2-\text{O}-(\text{CH}_2)_3-\text{CH}_3$ <p>Butyl Sepharose 4 Fast Flow</p>
B		$-\text{O}-\text{CH}_2-\overset{\text{OH}}{\underset{ }{\text{CH}}}-\text{CH}_2-\text{O}-(\text{CH}_2)_7-\text{CH}_3$ <p>Octyl Sepharose CL-4B</p>
C		$-\text{O}-\text{CH}_2-\overset{\text{OH}}{\underset{ }{\text{CH}}}-\text{CH}_2-\text{O}-\text{C}_6\text{H}_4$ <p>Phenyl Superose Phenyl Sepharose High Performance Phenyl Sepharose CL-4B Phenyl Sepharose 6 Fast Flow (low sub) Phenyl Sepharose 6 Fast Flow (high sub)</p>
D		$-\text{O}-\text{CH}_2-\overset{\text{OH}}{\underset{ }{\text{CH}}}-\text{CH}_2-\text{O}-\text{CH}_2-\text{C}(\text{CH}_3)_3$ <p>Alkyl Superose</p>

Isopropyl < Butyl < Octyl < Phenyl

Hydrofobní chromatografie

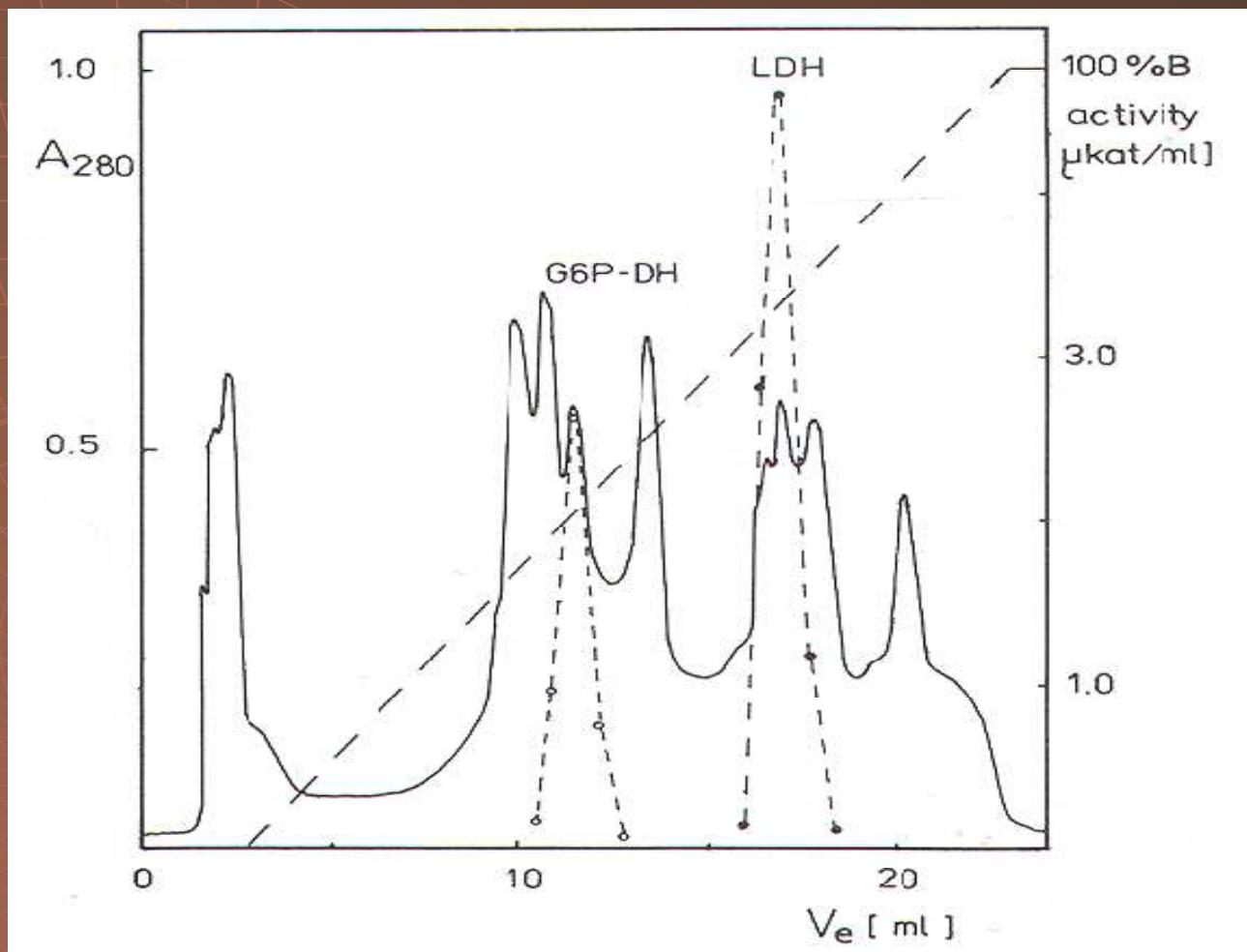

Fig. 1. Chromatography of crude enzyme preparation on a Phenyl-Superose column. Buffers: (A) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4) with 1.7 M sodium sulphate and 1 mM EDTA; (B) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4); flow-rate, 0.5 ml/min. V_e , elution volume; solid line, absorbance at 280 nm (A_{280}); dashed lines, gradient; (○) G6P-DH activity; (●) LDH activity. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

Hydrofobní chromatografie

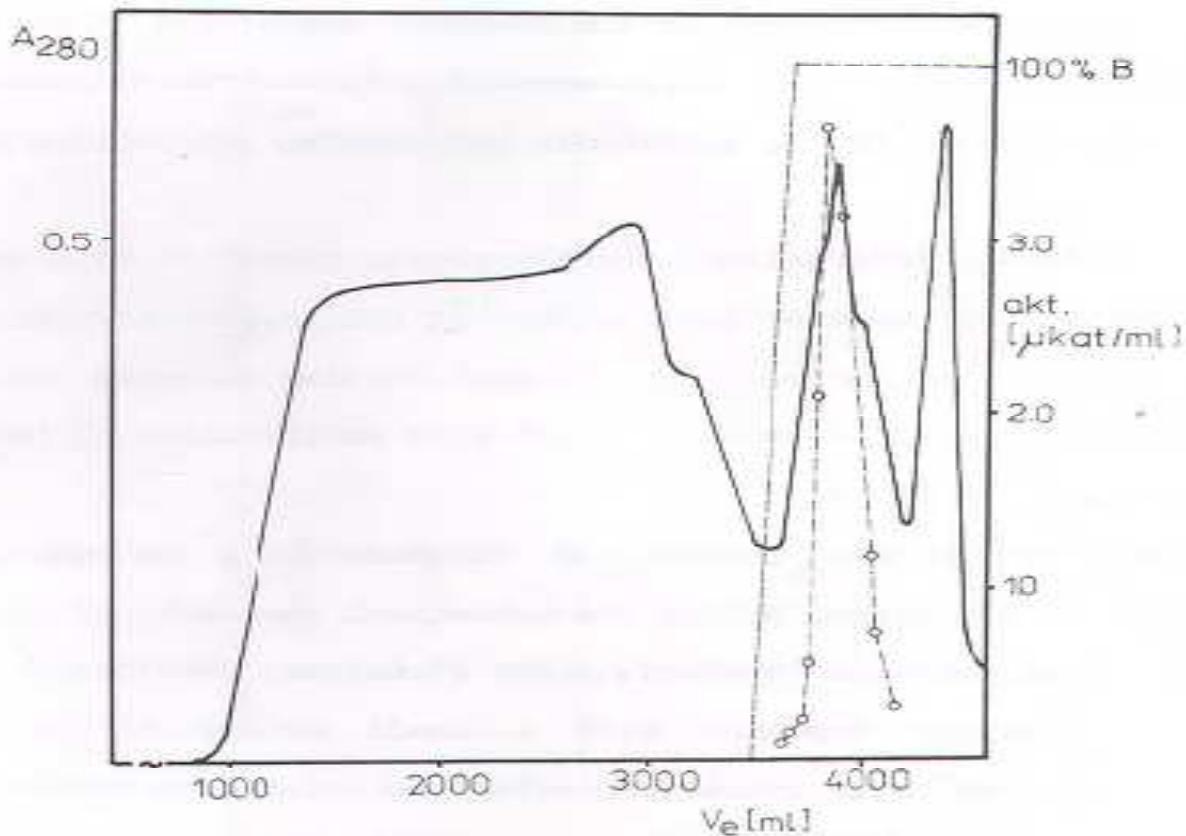
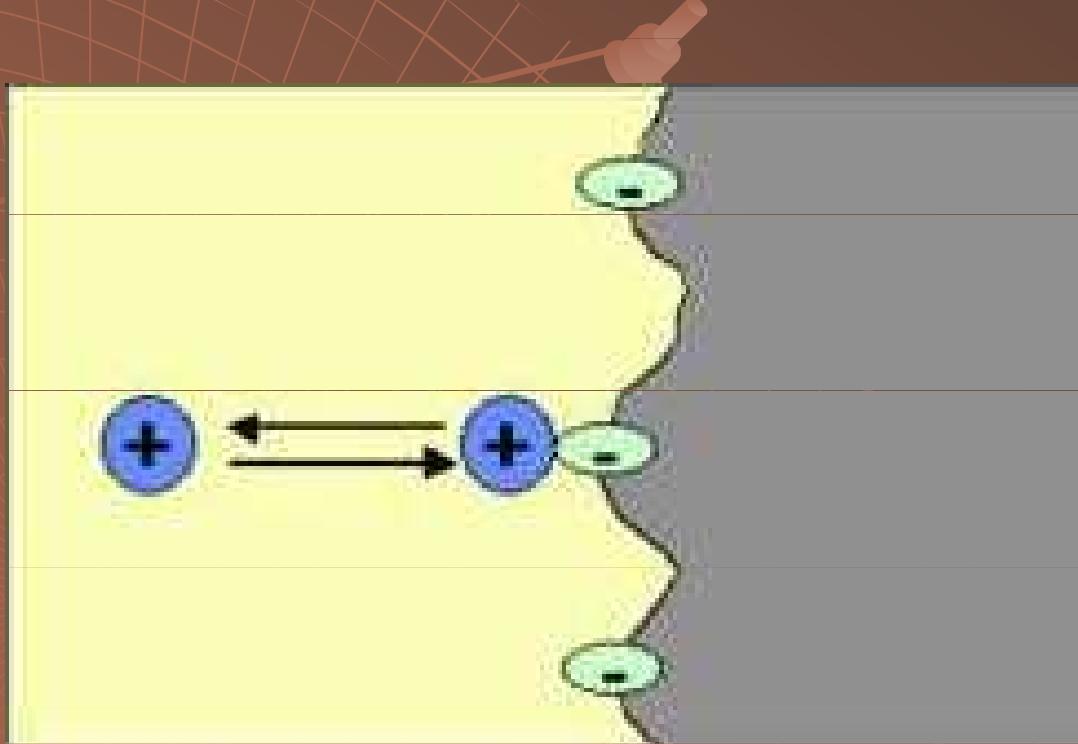

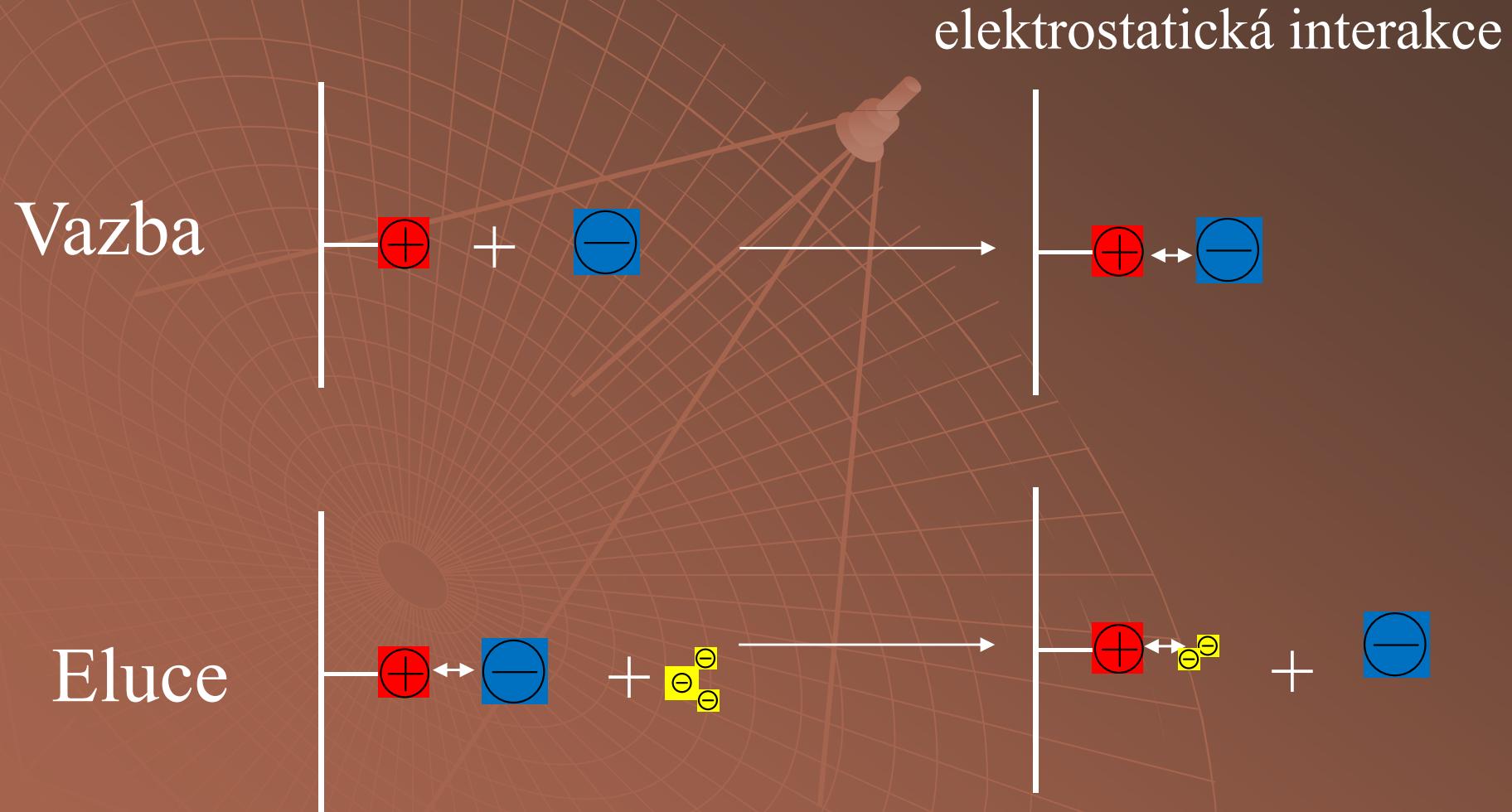
Figure 1

Chromatography of the crude enzyme preparation on a Spheron 1000 column. Buffers : A, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1.3 M ammonium sulphate and 1 μM CuSO_4 ; B, 0.05 M potassium phosphate (pH 6.0) with 1 μM CuSO_4 ; flow-rate 4.5 ml/min; V_e - elution volume; ——absorbance at 280 nm (A_{280}); -----gradient: ——○—DAO activity ($\mu\text{kat.ml}^{-1}$). Approximately 30 g of protein were applied to the column.

Ionexová chromatografie

Ionexová chromatografie

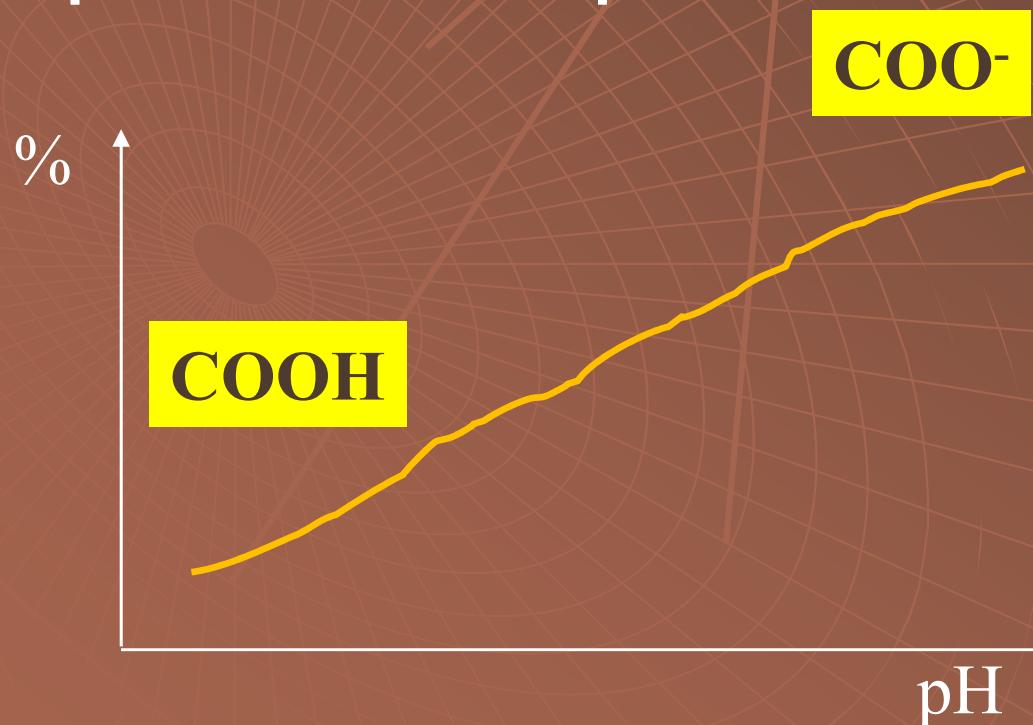

lonexy

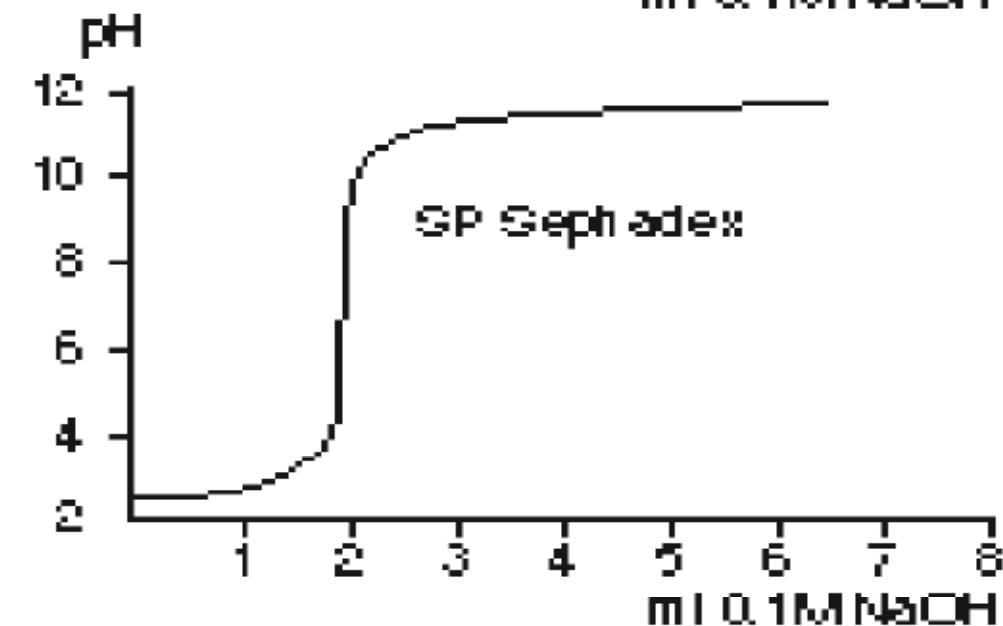
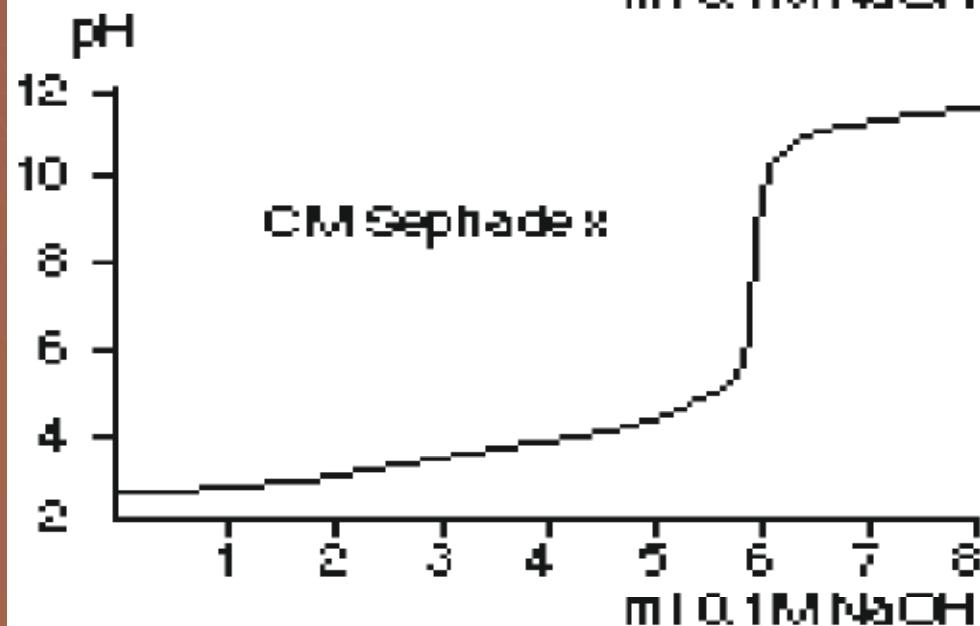
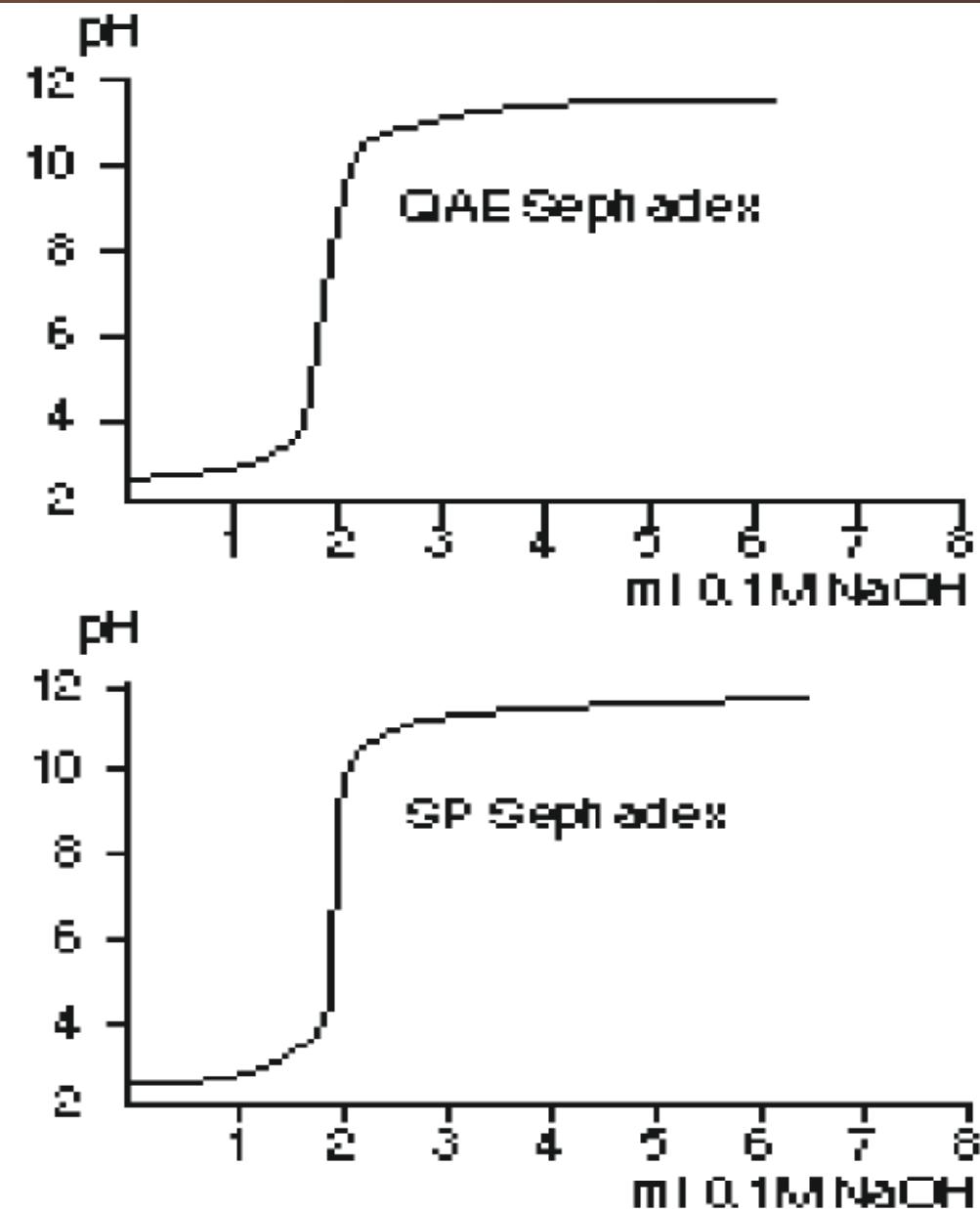
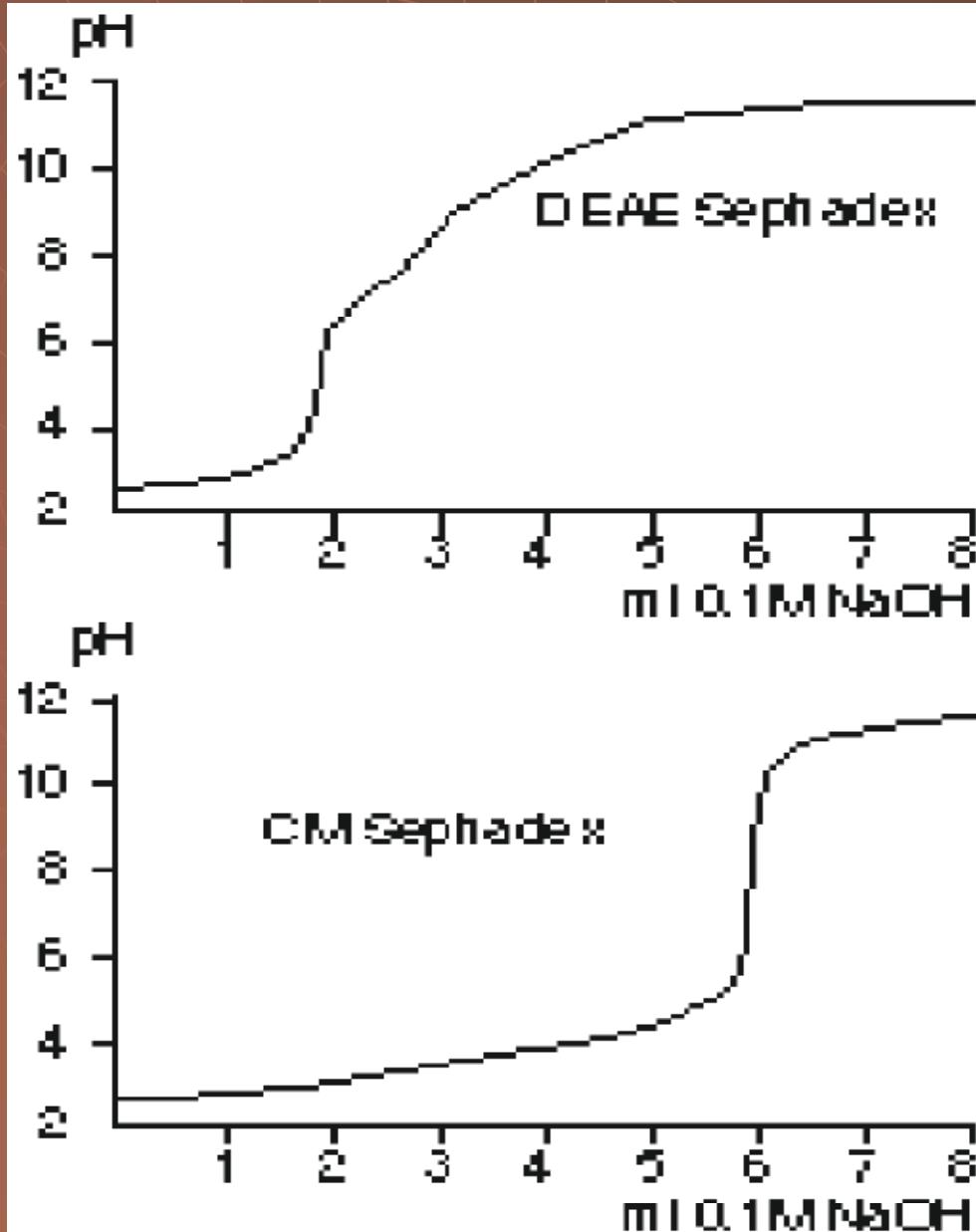
- ◆ Katexy - - vazba kationtů
silné - sulfo(S), sulfopropyl(SP) OSO_3^-
slabé - karboxy(C), karboxymetyl(CM)
 COO^-
- ◆ Anexy - + vazba aniontů
slabé - **diethylaminoethyl**(DEAE)
silné - **triethylaminoethyl**(TEAE)

Slabý ionex

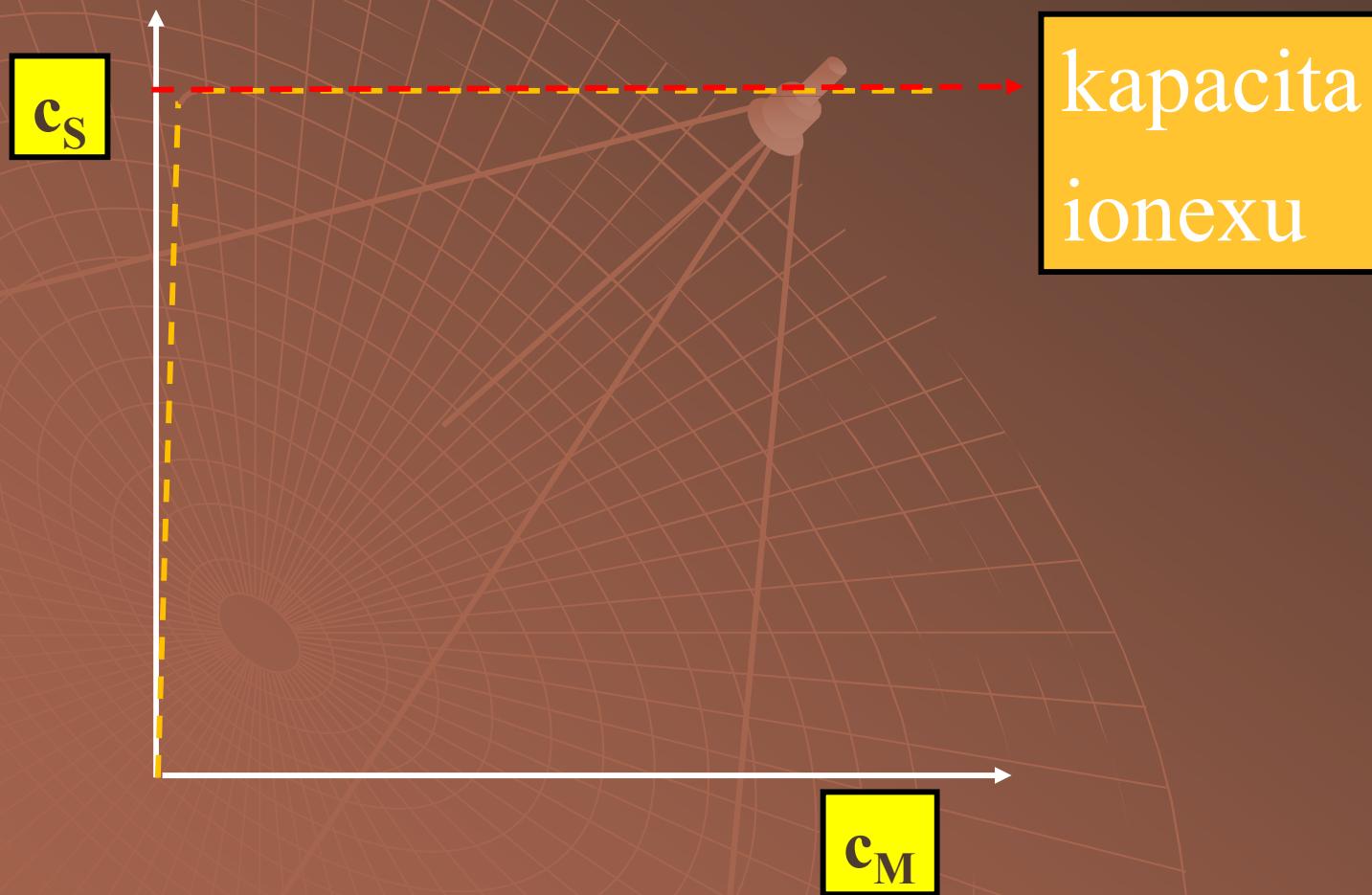
- ◆ Vykazuje změny vazebné kapacity v závislosti na pH
- ◆ Má pufrační kapacitu

Slabý versus silný ionex

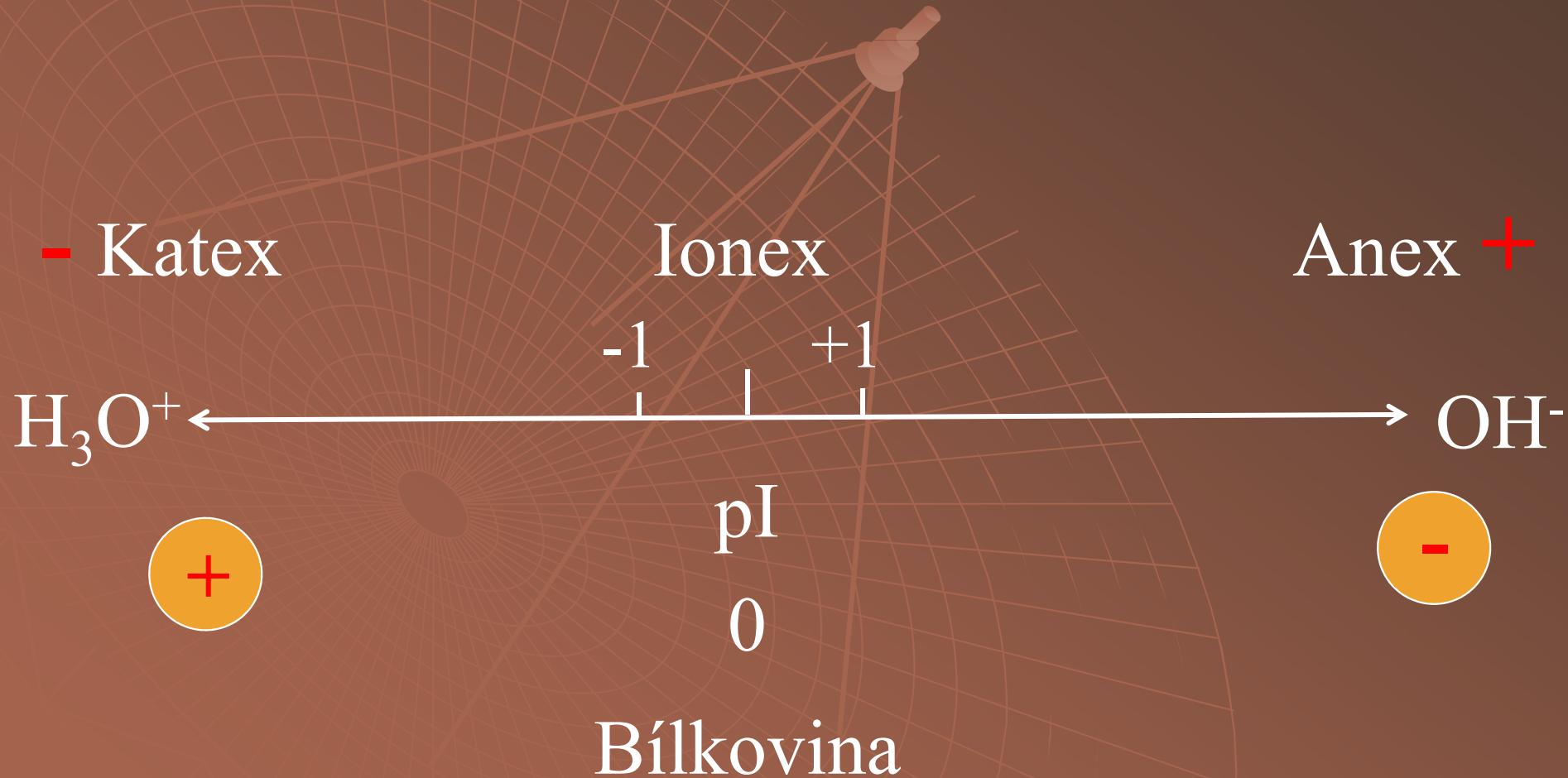

Ionexová chromatografie

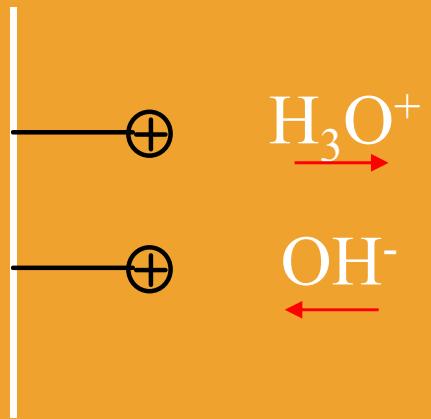

Volba podmínek – pH + typ ionexu

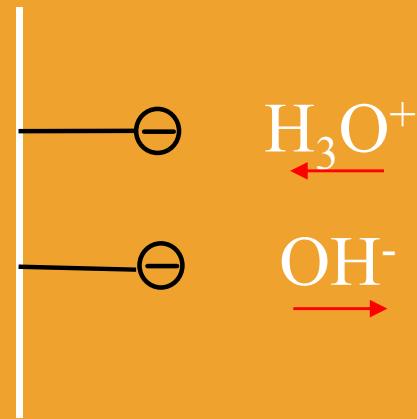
pI bílkoviny je znám

Donanův efekt

zvyšování pH

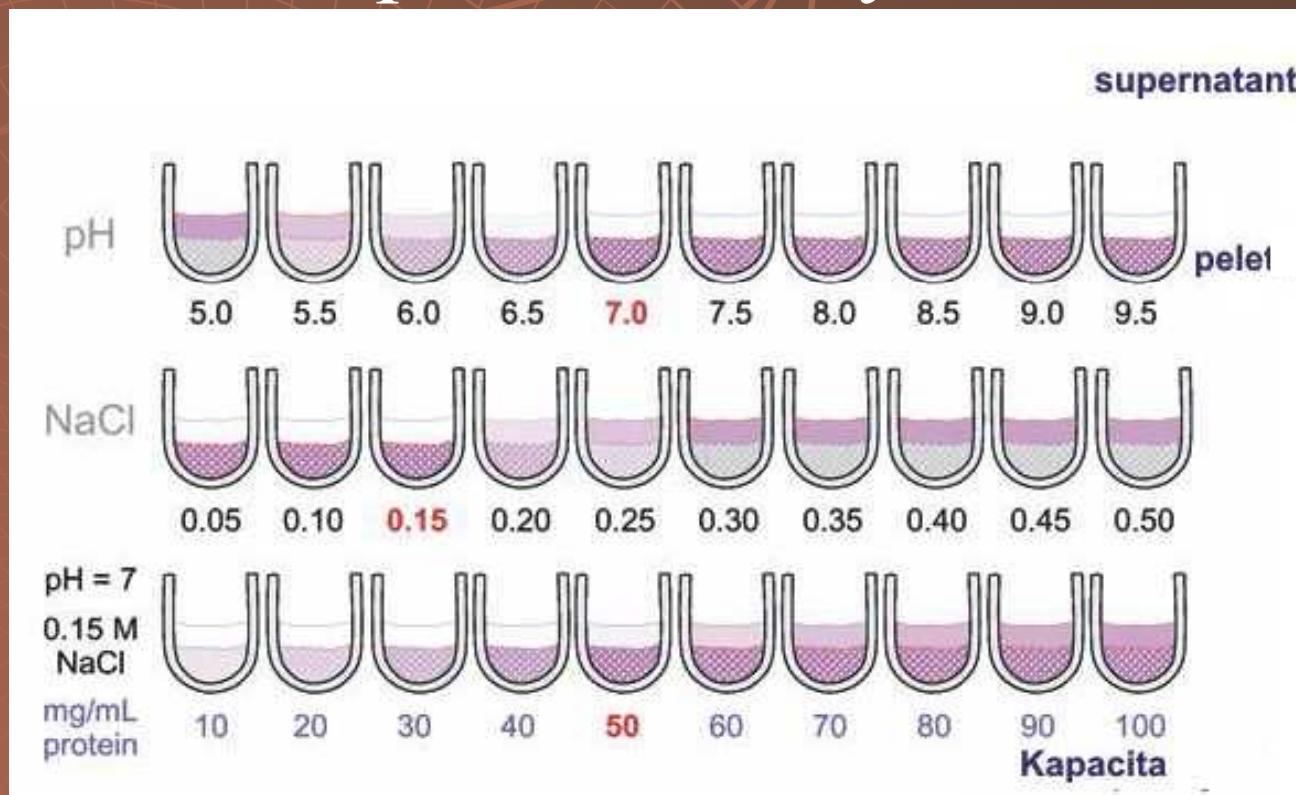

snižování pH

Volba podmínek – pH + typ ionexu

pI bílkoviny není znám

- Metoda pokusů a omylů

- Metoda titračních křivek

Ionexová chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – nízká iontová síla
- ◆ Eluce – gradientová
  - ◆ Zvyšováním iontové síly
  - ◆ Změnou pH
  - ◆ Afinitní eluce

Použití – purifikace, zakoncentrování, výměna pufru

Ionexová chromatografie

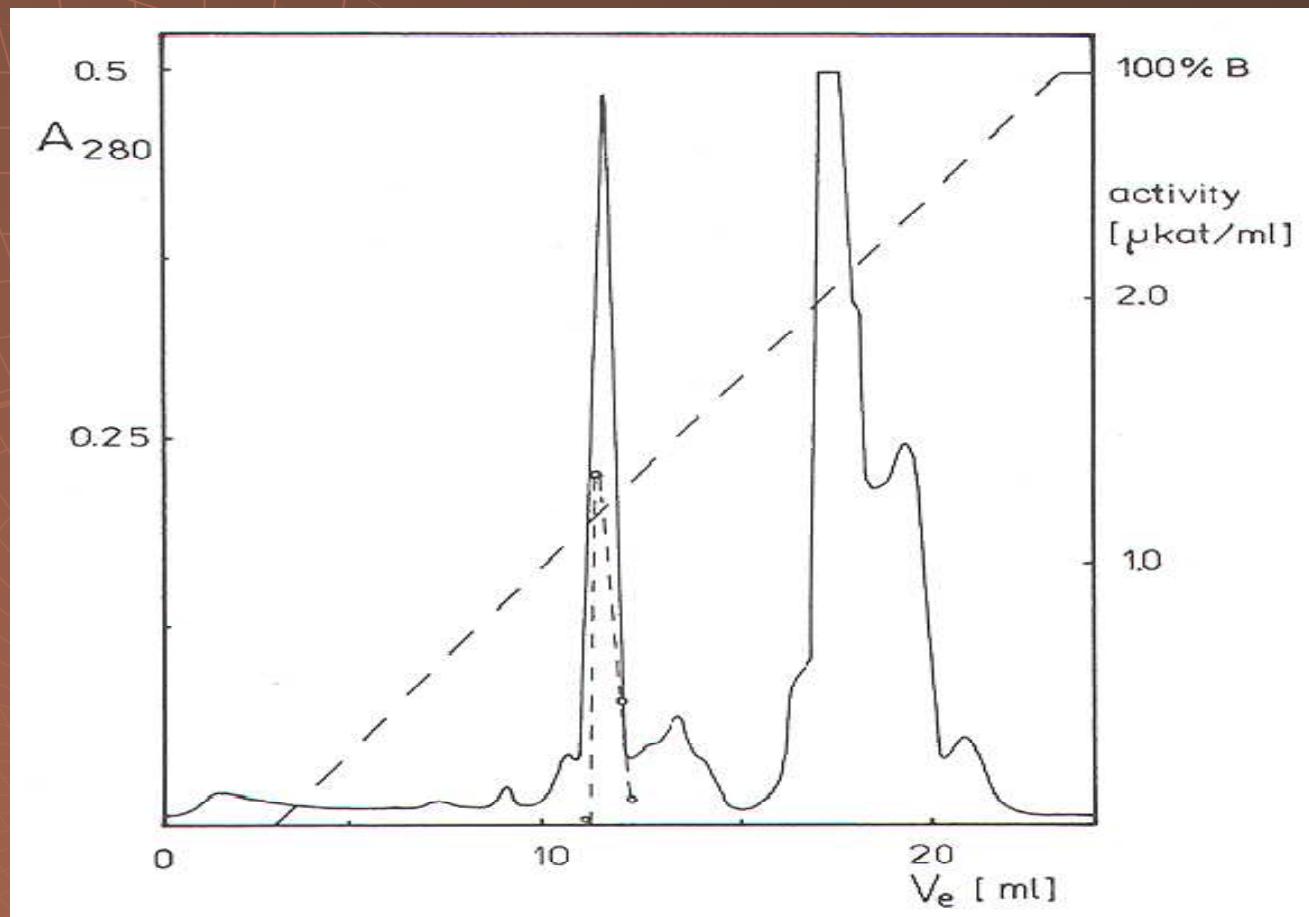

Fig. 2. Chromatography of partially purified G6P-DH on a Mono Q column. Buffers: (A) 0.05 M sodium phosphate (pH 7.4); (B) same as A but with 1 M sodium chloride; flow-rate, 1 ml/min. Lines symbol as in Fig. 1. Approximately 10 mg of protein were applied to the column.

Ionexová chromatografie

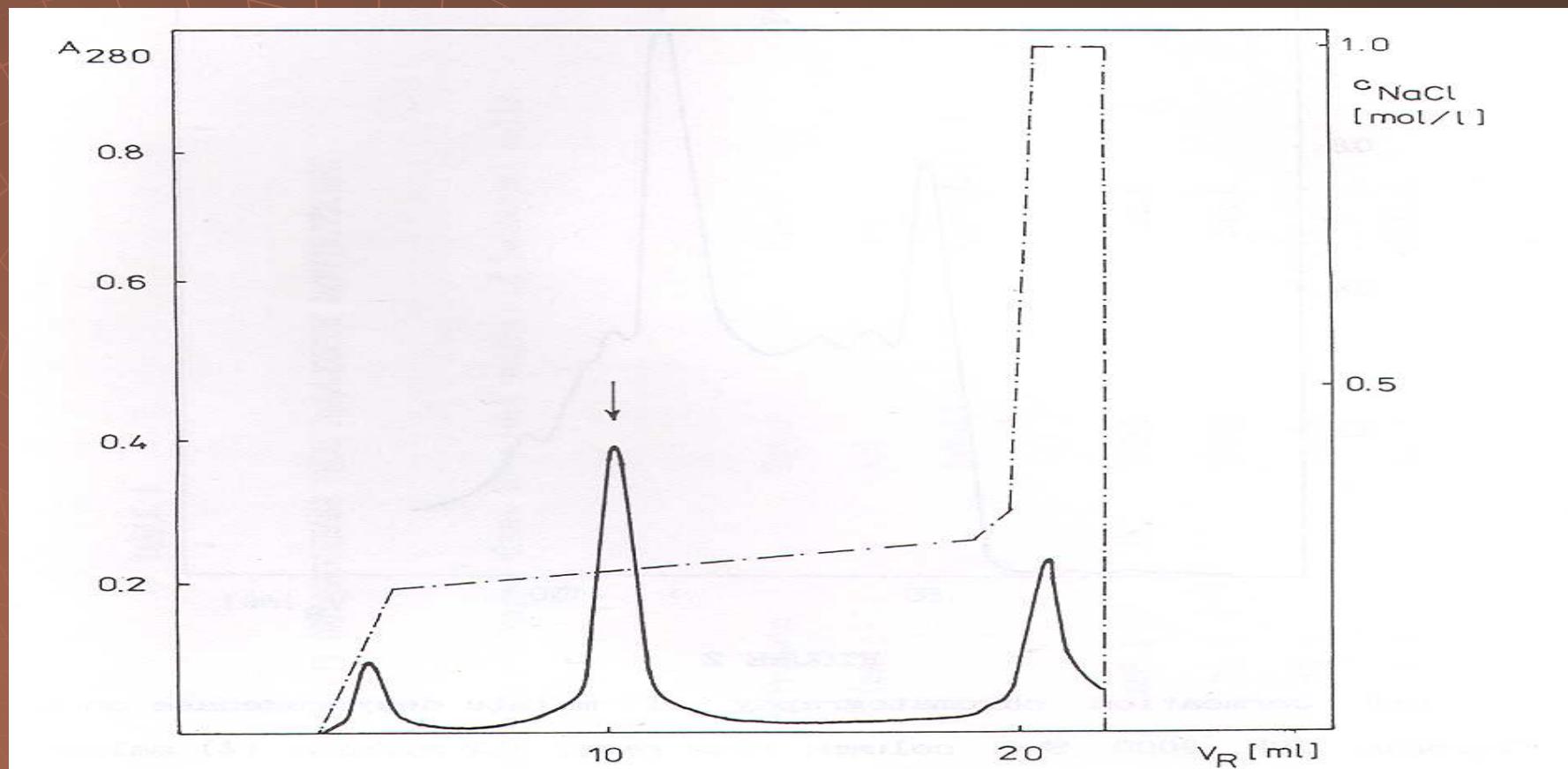

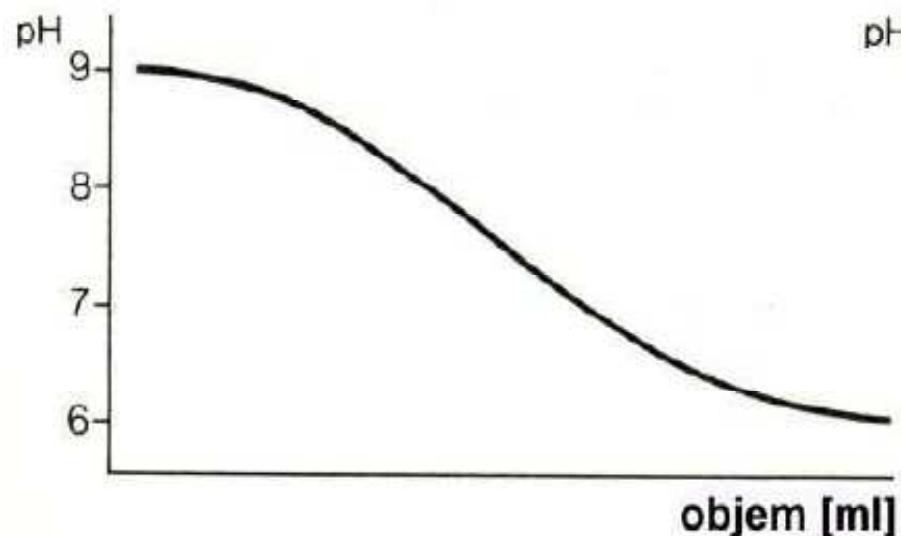
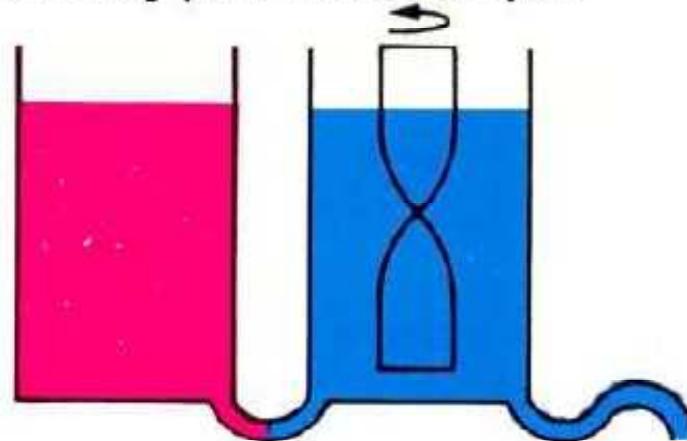
FIGURE 3

Ionex chromatography of malate dehydrogenase on a Mono Q column. V_e , elution volume; —, absorbance at 280 nm (A_{280}); (↓) malate dehydrogenase activity; ----, NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 6.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.0 mol/l NaCl); flow rate, approx. 1.2 ml/min.

Chromatofokusace

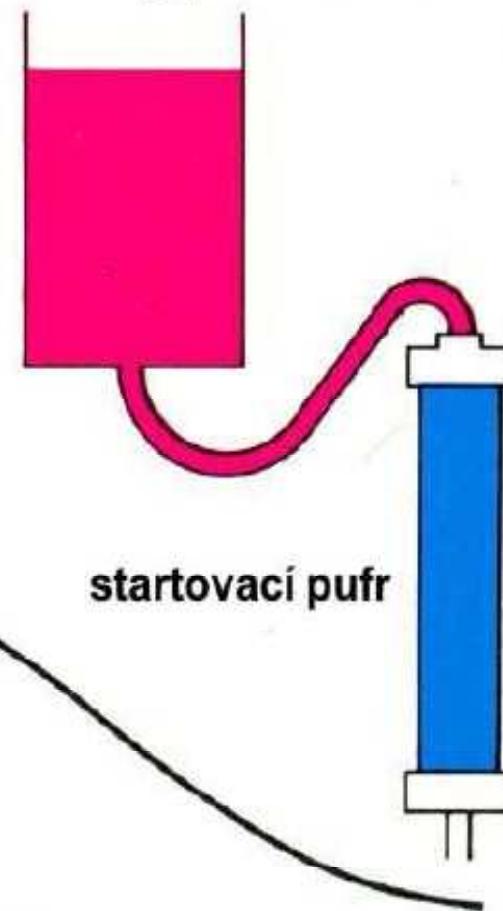
A

konečný pufr startovací pufr

B

konečný pufr

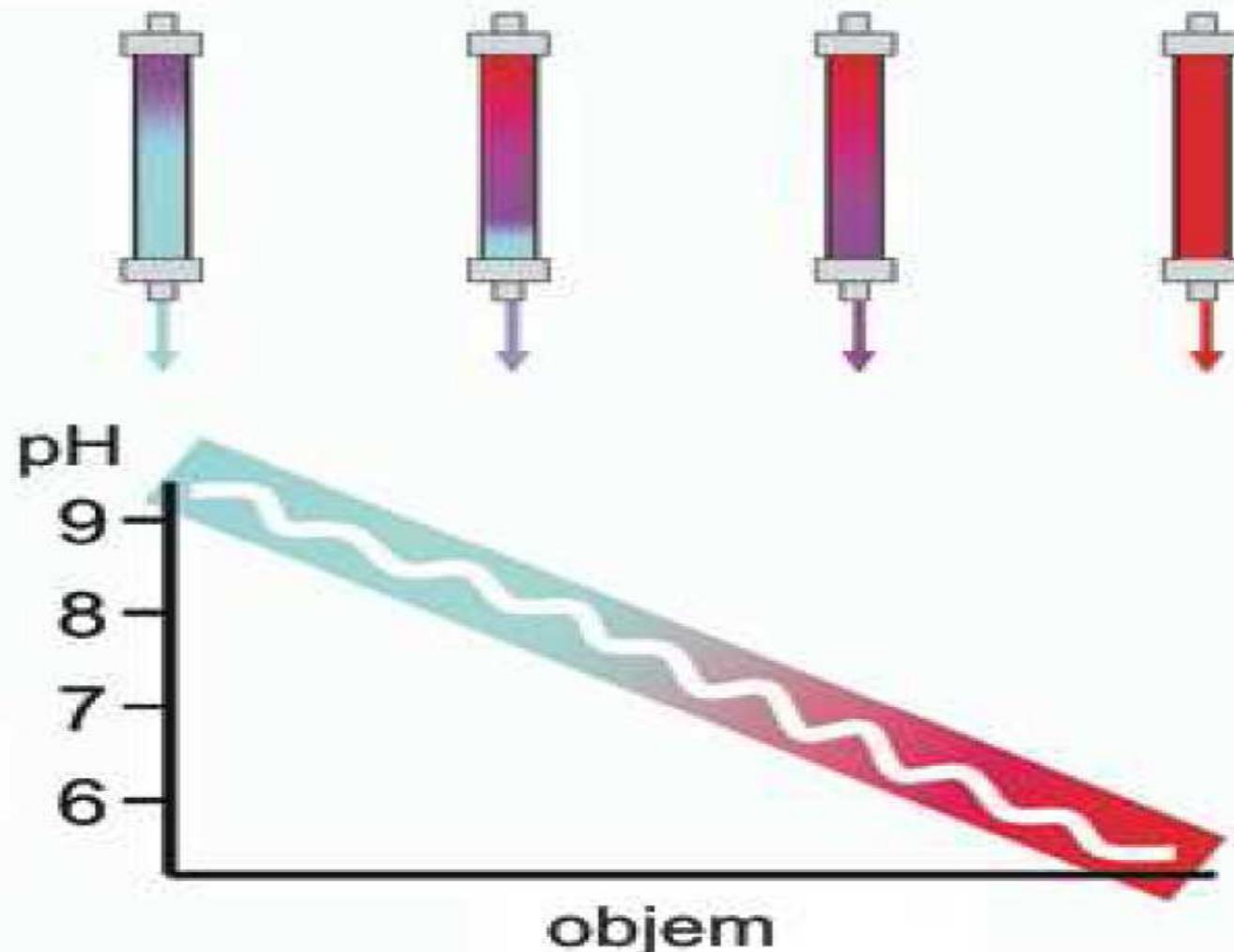

startovací pufr

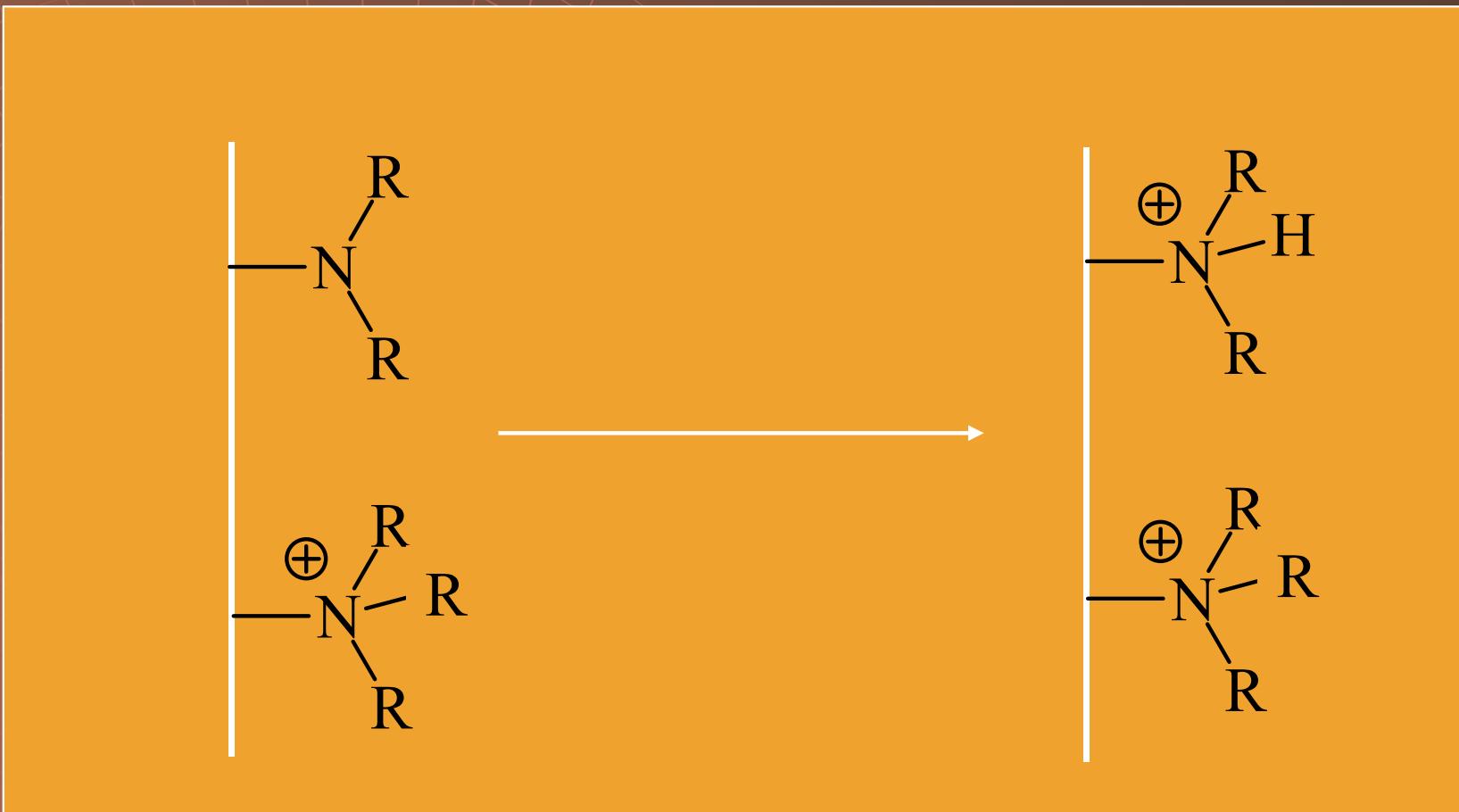
objem [ml]

Chromatofokusace

- Polybuffer (pulypufr) obsahuje ampholyty
- směs látěk majících různé pKa

Chromatofokusace děj na koloně

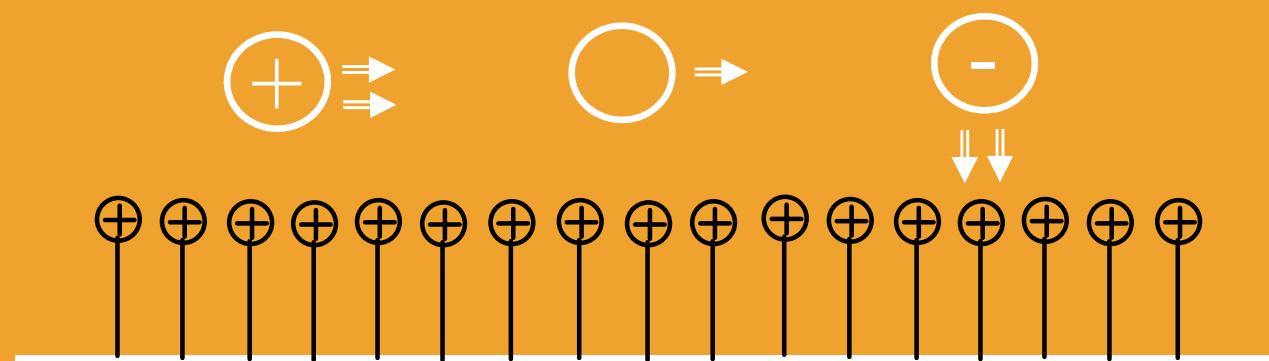

pH = 9

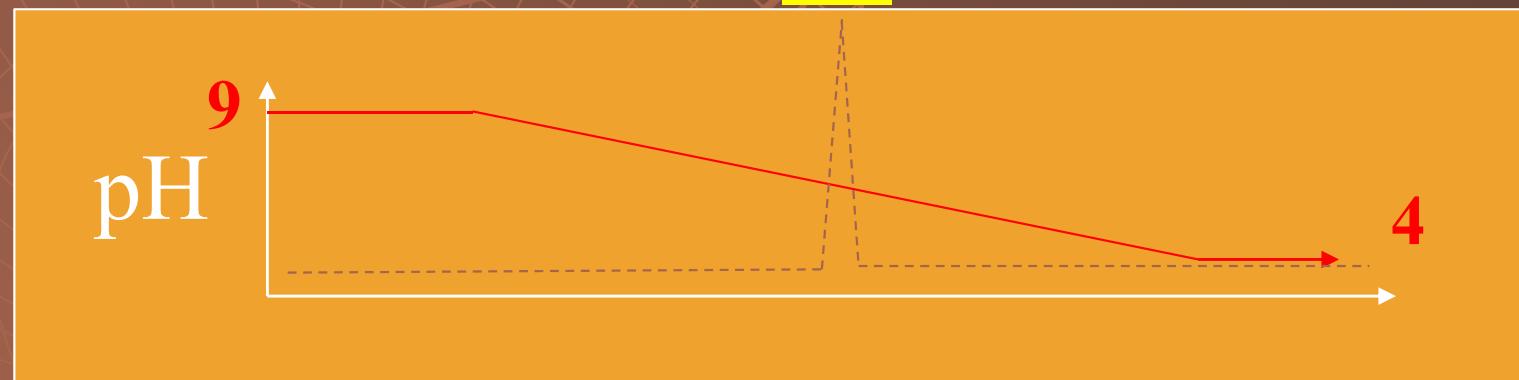
pH = 4

Chromatofokusace chování vzorku

$pH < pI$ $pH = pI$ $pH > pI$

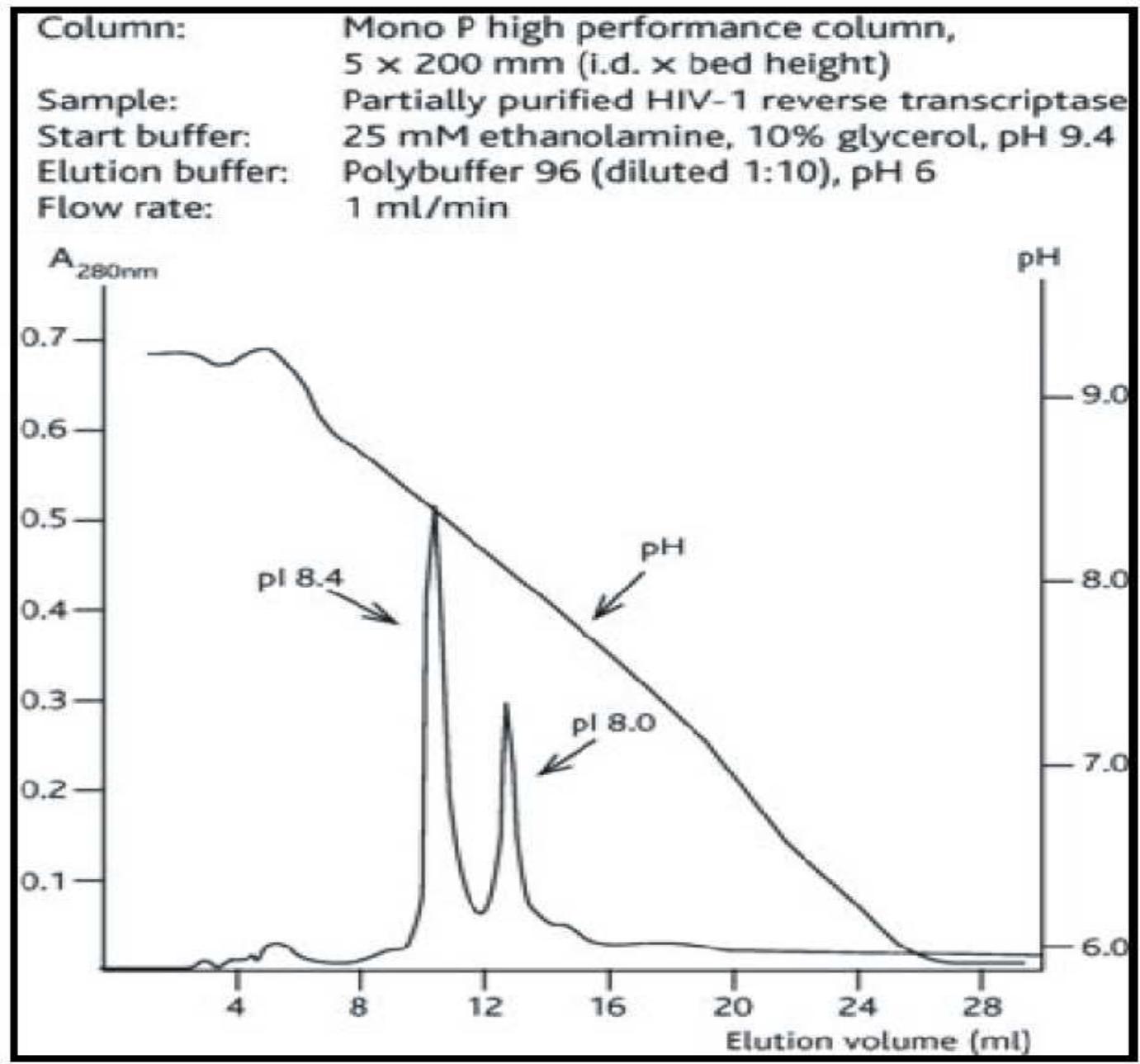

Chromatofokusace chování vzorku

Použití : analytické – stanovení pl
preparativní – purifikace bílkovin

Chromatofokusace

Chromatofokusace

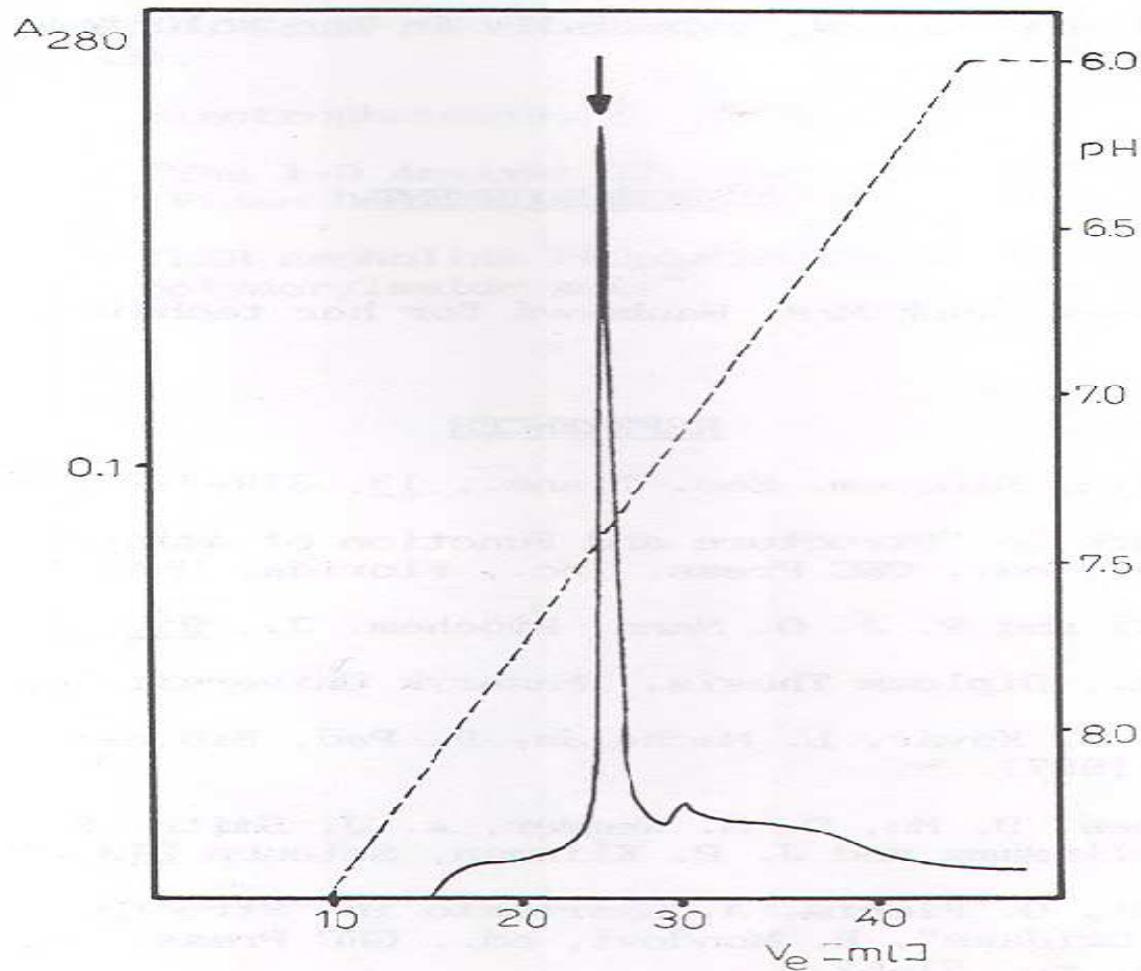
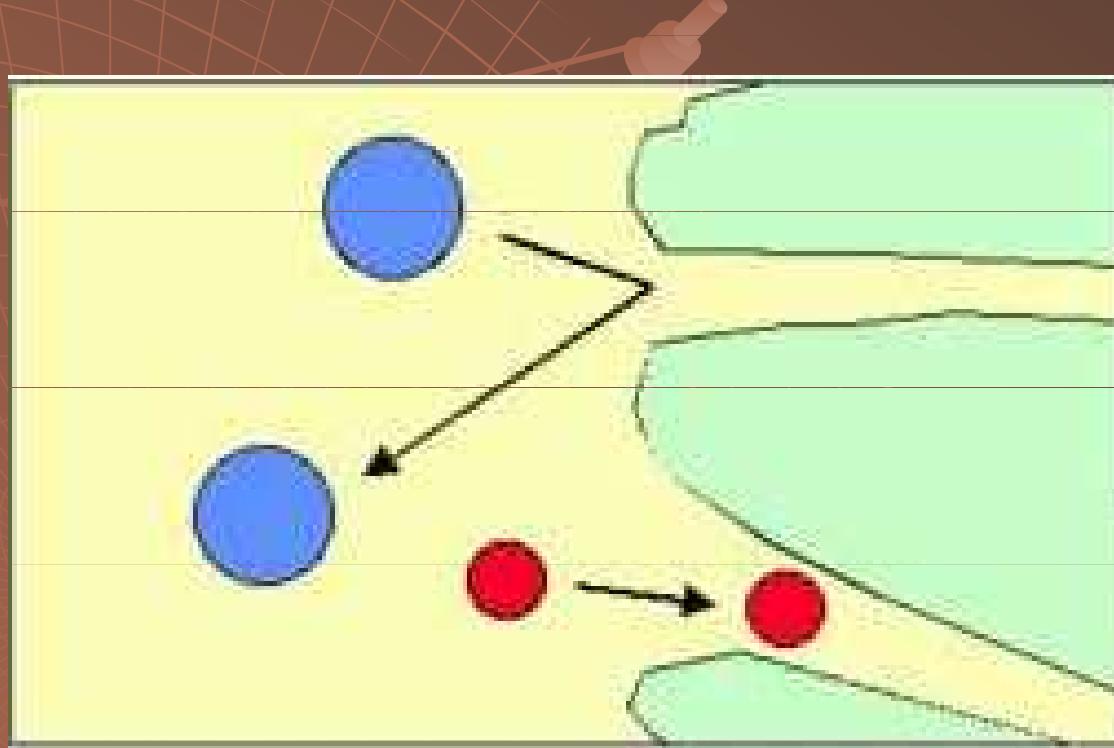

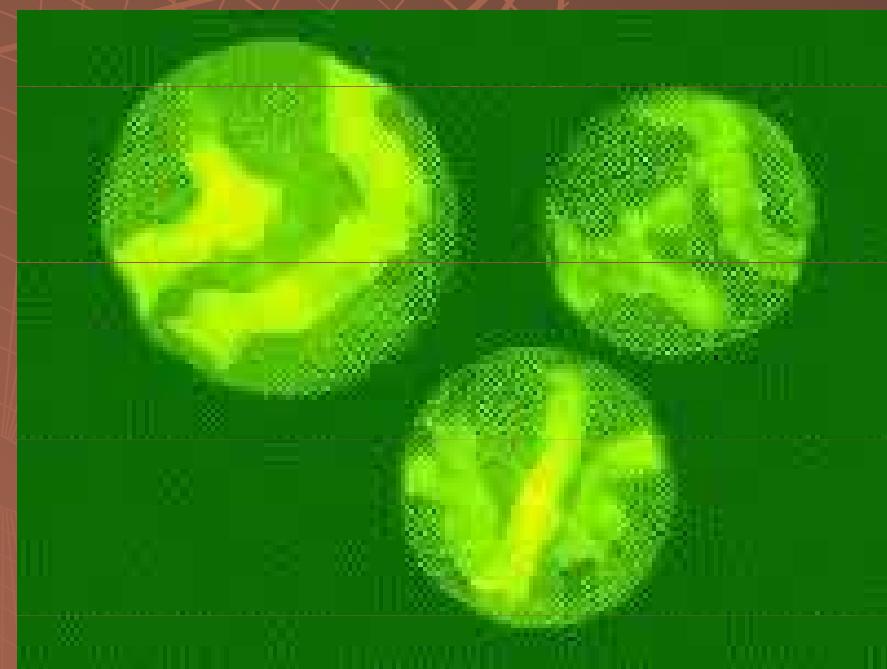
Figure 6

Chromatofocusing of the homogeneous DAO on Mono P column;
---- pH value of the eluate, flow-rate 0.7 ml/min, the other
symbols as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow.

Gelová permeační chromatografie

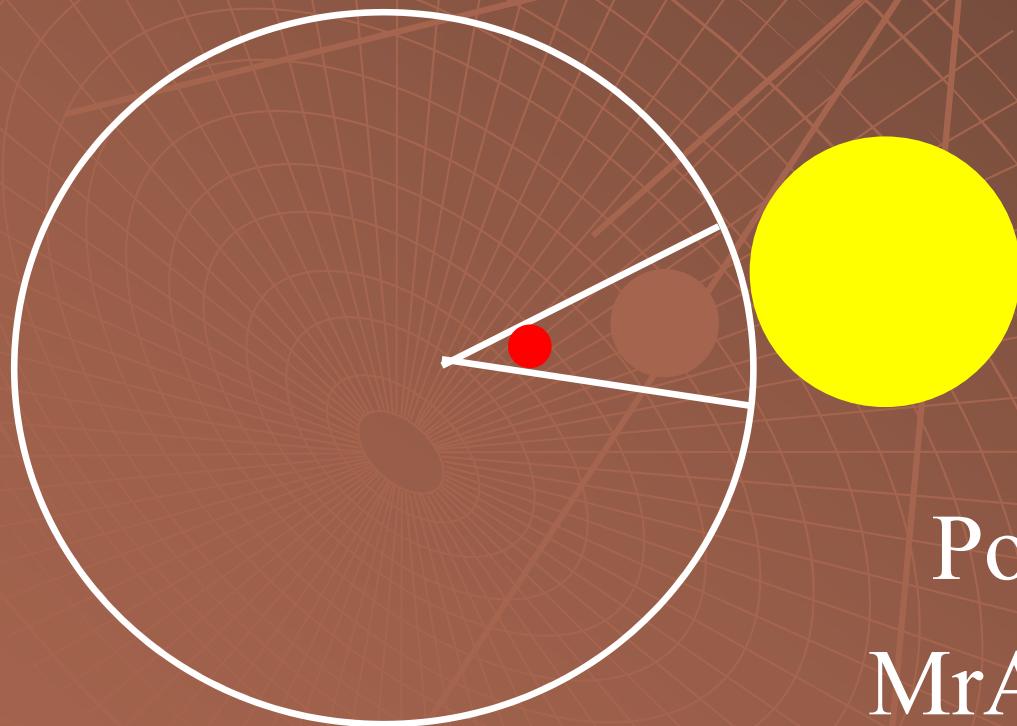

Gelová permeační chromatografie

Gelová permeační chromatografie

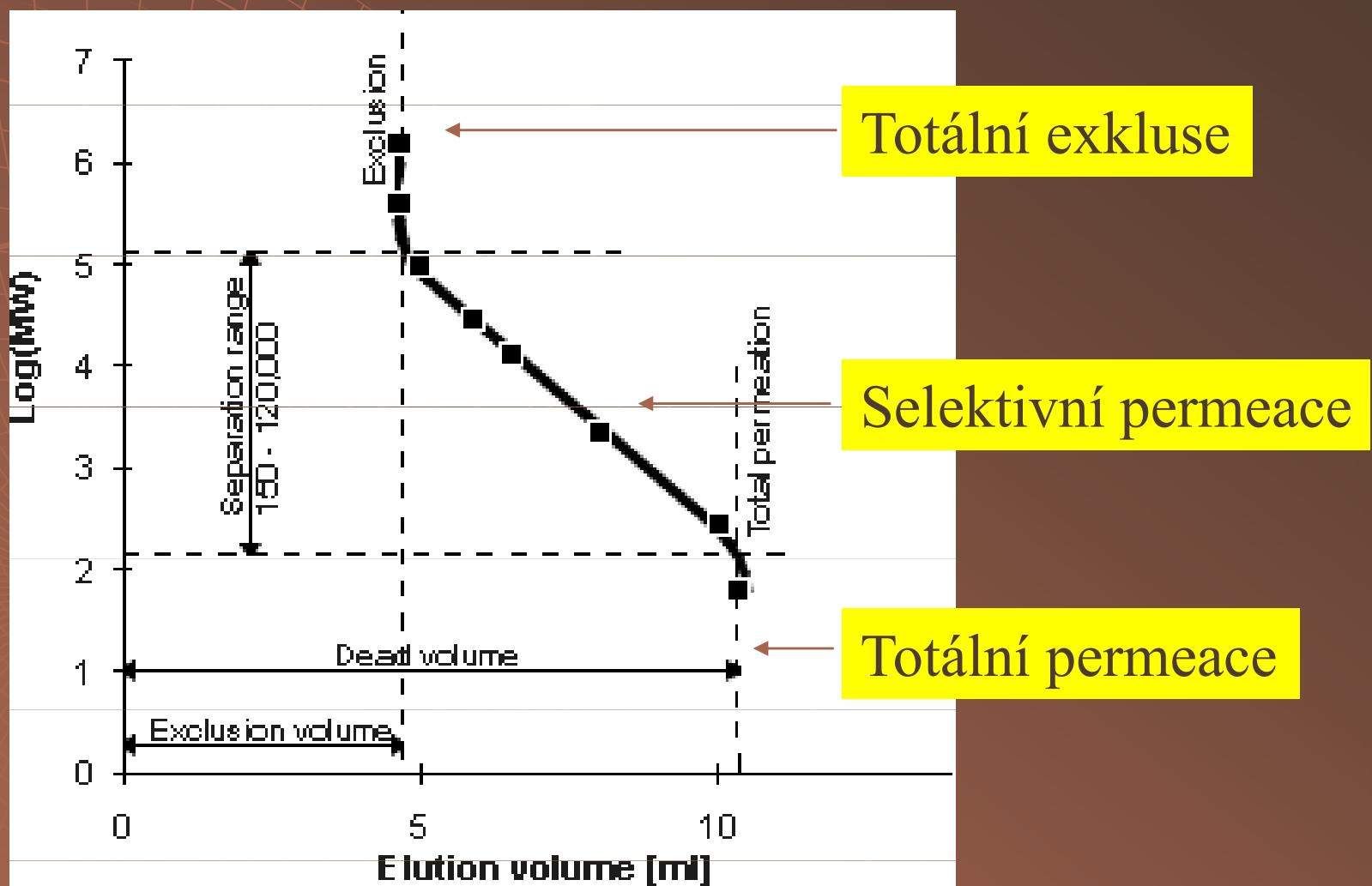
Princip - stérická exkluse
- omezená difuze

Pořadí eluce :

$MrA > MrB > MrC$

Gelová permeační chromatografie

Gelová permeační chromatografie

Pharmacia LPC

- Sephadex
- Sepharose
- Sephacryl
- Sephacel

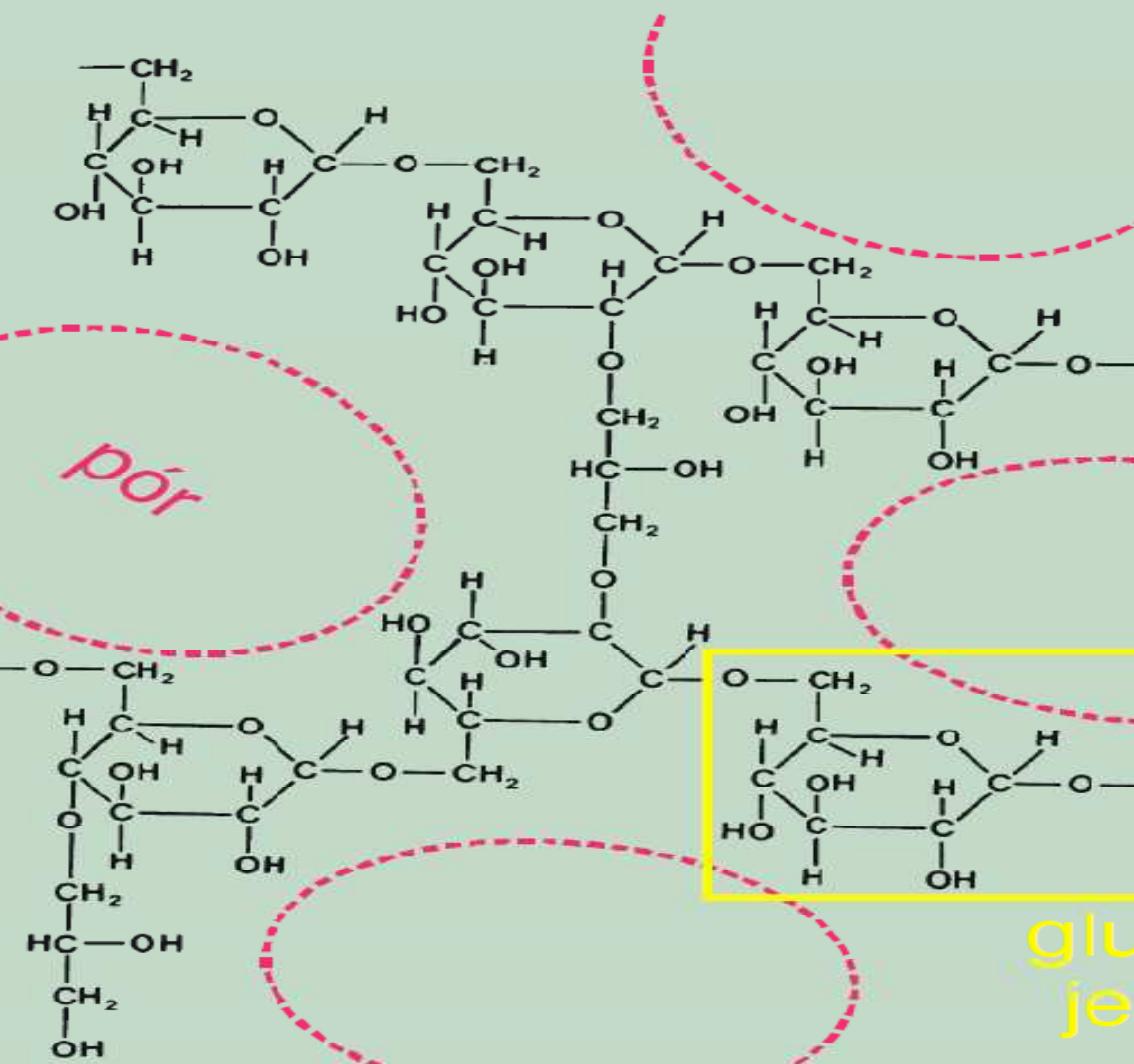
dextran
agarosa
glukosa + akryamid
cellulosa

Pharmacia FPLC

- Superose
- Superdex

garosa
sítovaná agarosa a dextran

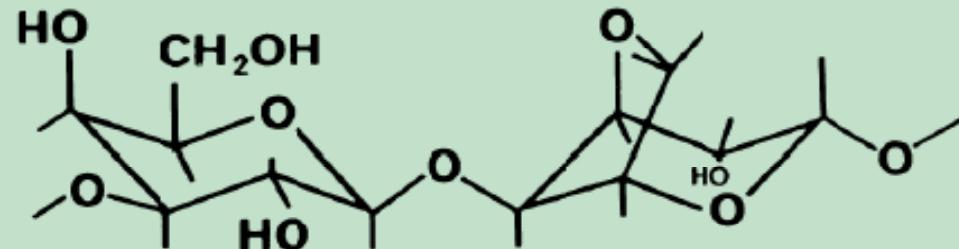
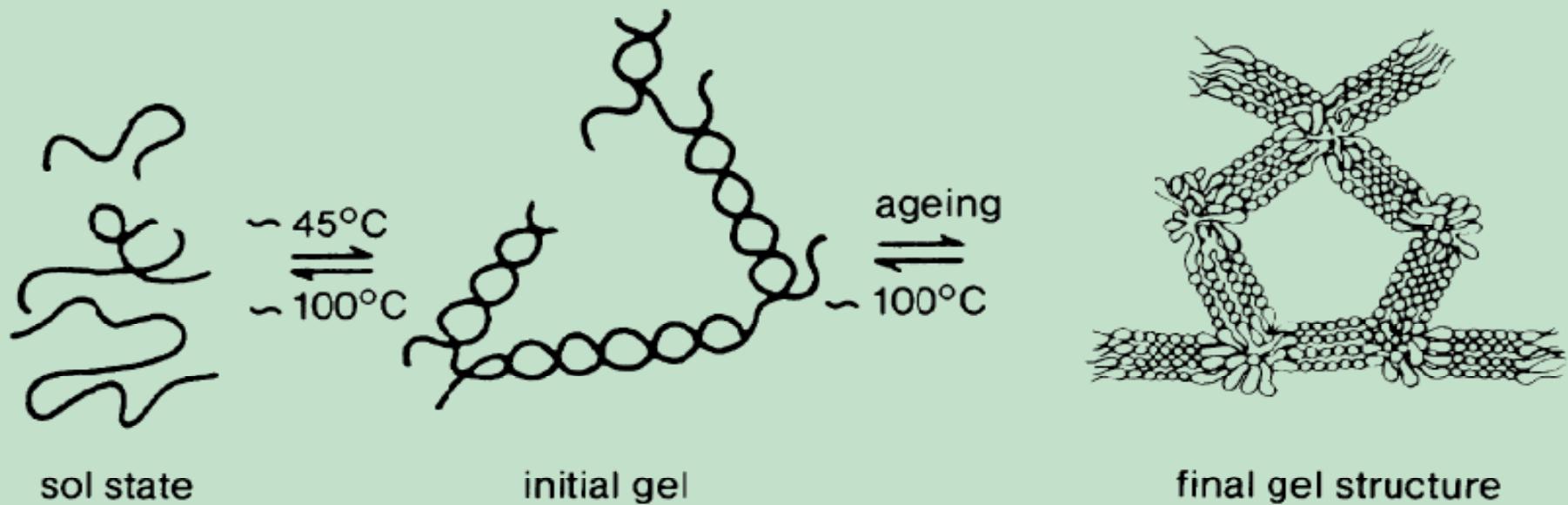
Sephadex

Sephadex

Gel type	Dry bead size µm	Fractionation range		Fractionation range		Swelling factor ml/g
		Globular proteins	Dextrans	Dextrans	Globular proteins	
Sephadex G-10	40 – 120	–	700	–	700	2 – 3
Sephadex G-15	40 – 120	–	1 500	–	1 500	2.5 – 3.5
Sephadex G-25 Coarse	100 – 300	1 000 –	5 000	100 –	5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Medium	50 – 150	1 000 –	5 000	100 –	5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Fine	20 – 80	1 000 –	5 000	100 –	5 000	4 – 6
Sephadex G-25 Superfine	10 – 40	1 000 –	5 000	100 –	5 000	4 – 6
Sephadex G-50 Coarse	100 – 300	1 500 –	30 000	500 –	10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Medium	50 – 150	1 500 –	30 000	500 –	10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Fine	20 – 80	1 500 –	30 000	500 –	10 000	9 – 11
Sephadex G-50 Superfine	10 – 40	1 500 –	30 000	500 –	10 000	9 – 11
Sephadex G-75	40 – 120	3 000 –	80 000	1 000 –	50 000	12 – 15
Sephadex G-75 Superfine	10 – 40	3 000 –	70 000	1 000 –	50 000	12 – 15
Sephadex G-100	40 – 120	4 000 –	150 000	1 000 –	100 000	15 – 20
Sephadex G-100 Superfine	10 – 40	4 000 –	100 000	1 000 –	100 000	15 – 20
Sephadex G-150	40 – 120	5 000 –	300 000	1 000 –	150 000	20 – 30
Sephadex G-150 Superfine	10 – 40	5 000 –	150 000	1 000 –	150 000	18 – 22
Sephadex G-200	40 – 120	5 000 –	600 000	1 000 –	200 000	30 – 40
Sephadex G-200 Superfine	10 – 40	5 000 –	250 000	1 000 –	150 000	20 – 25

Sepharosa

Sepharosa

Gel type	Approx. % agarose	Bead size μm	Fractionation range Globular proteins.	Fractionation range Dextrans
Sepharose 6B	6	45 – 165	10 000 – 4 000 000	10 000 – 1 000 000
Sepharose 4B	4	45 – 165	60 000 – 20 000 000	30 000 – 5 000 000
Sepharose 2B	2	60 – 200	70 000 – 40 000 000	100 000 – 20 000 000

Gel type	Bead size μm	Fractionation range Globular proteins	Fractionation range Dextrans
Superose 12 prep grade	20 – 40	1 000 – 300 000	ND
Superose 12	8 – 12	1 000 – 300 000	ND
Superose 6 prep grade	20 – 40	5 000 – 5 000 000	ND
Superose 6	11 – 15	5 000 – 5 000 000	ND

Gelová permeační chromatografie

Bio-Rad

- BioGel P

- BioGel A

Tosoh Bioscience

- Toyopearl a TSKgel   hydroxylovaný methacrylát

akrylamid

agarosa

BioGel P

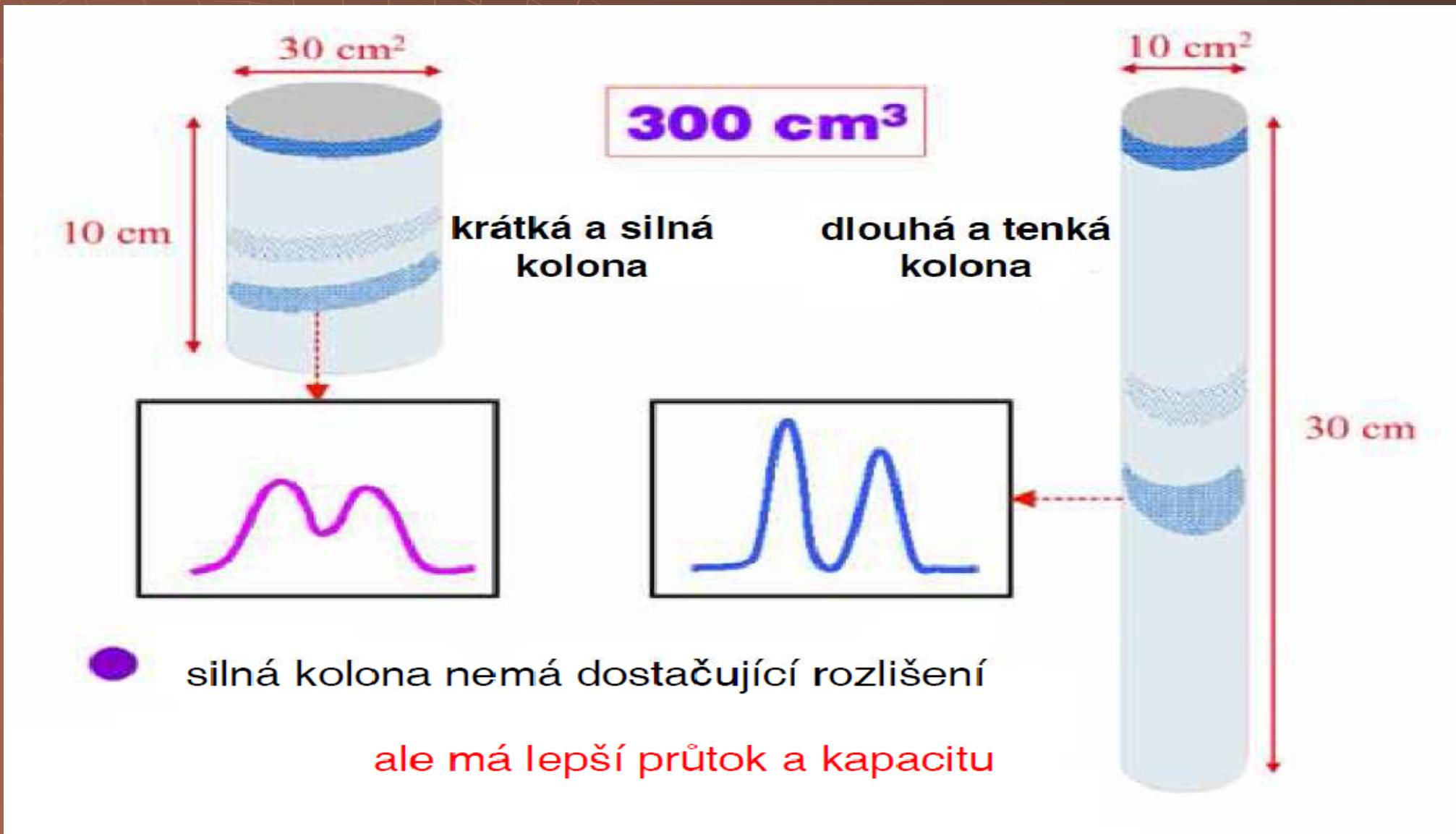
Gel	Particle Size Range, Hydrated Beads (μM)	Typical Hydrated Bed Volume, ml/g of Dry Gel	Typical Flow Rates (cm/hr)*	Typical Fractionation Range/Nominal Exclusion Limit (Daltons)**, †
Bio-Gel P-2 Gel, Fine	45-90	3	5.0-10	100-1,800
Bio-Gel P-2 Gel, Extra Fine	< 45		<10	100-1,800
Bio-Gel P-4 Gel, Medium	90-180	4	15-20	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Fine	45-90		10.0-15	800-4,000
Bio-Gel P-4 Gel, Extra Fine	< 45		<10	800-4,000
Bio-Gel P-6 Gel, Medium	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,000-6,000
Bio-Gel P-6 Gel, Extra Fine	< 45		<10	1,000-6,000
Bio-Gel P-6DG Gel	90-180	6.5	15-20	1,000-6,000
Bio-Gel P-10 Gel, Medium	90-180	7.5	15-20	1,500-20,000
Bio-Gel P-10 Gel, Fine	45-90		10.0-15	1,500-20,000
Bio-Gel P-30 Gel, Medium	90-180	9	7.0-13	2,500-40,000
Bio-Gel P-30 Gel, Fine	45-90		6.0-11	2,500-40,000
Bio-Gel P-60 Gel, Medium	90-180	11	4.0-6	3,000-60,000
Bio-Gel P-60 Gel, Fine	45-90		3.0-5	3,000-60,000
Bio-Gel P-100 Gel, Medium	90-180	12	4.0-6	5,000-100,000
Bio-Gel P-100 Gel, Fine	45-90		3.0-5	5,000-100,000

Gelová permeační chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – objem vzorku < 2% objemu kolony
- ◆ Eluce – izokratická

Použití : stanovení Mr, odsolování, purifikace

Gelová permeační chromatografie

Gelová permeační chromatografie

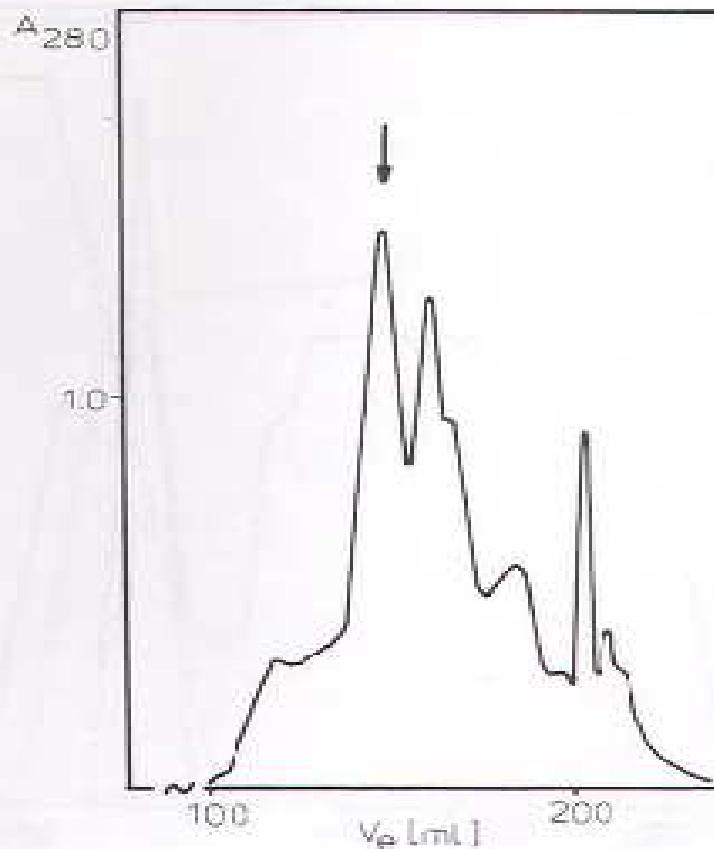
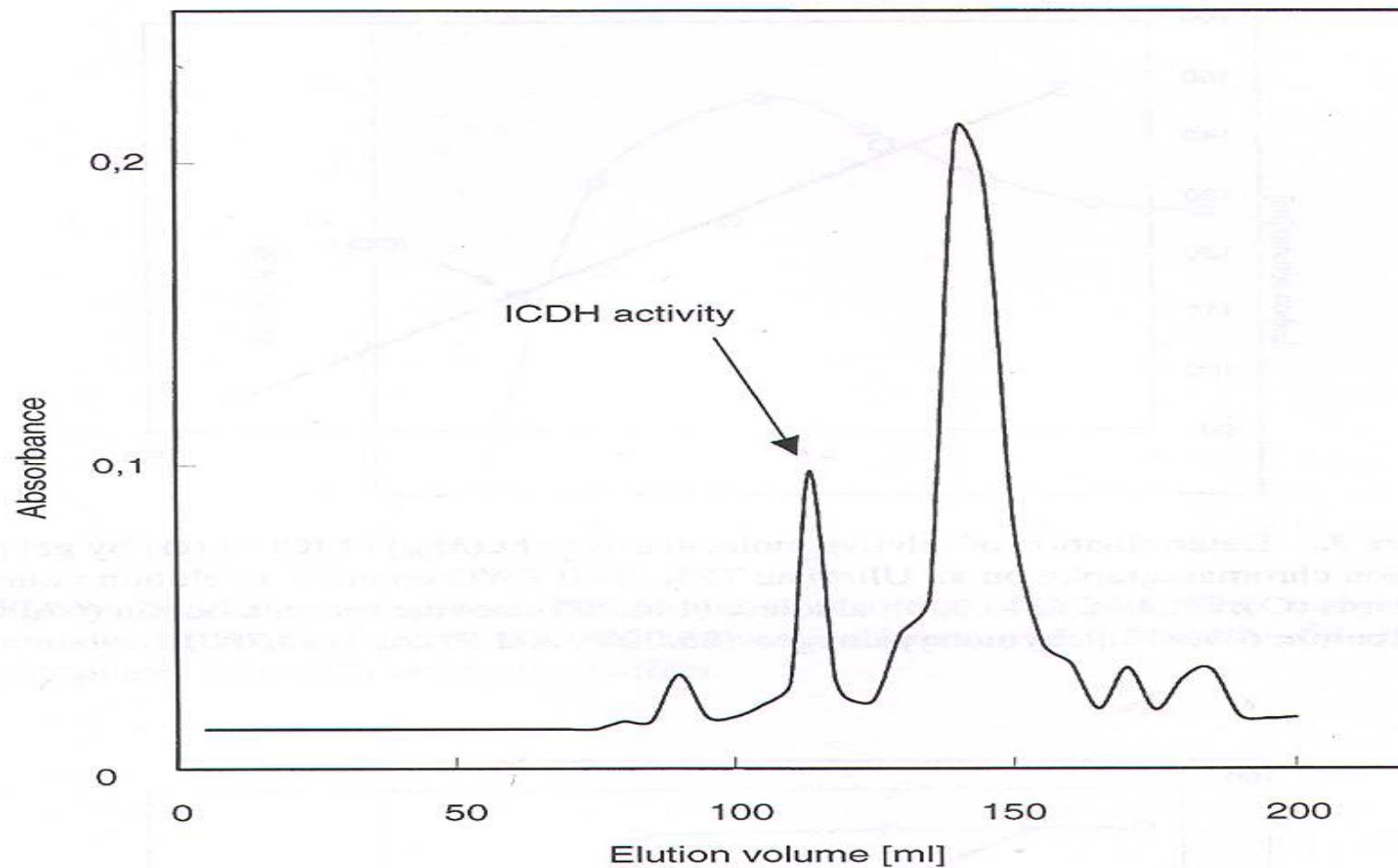

Figure 3

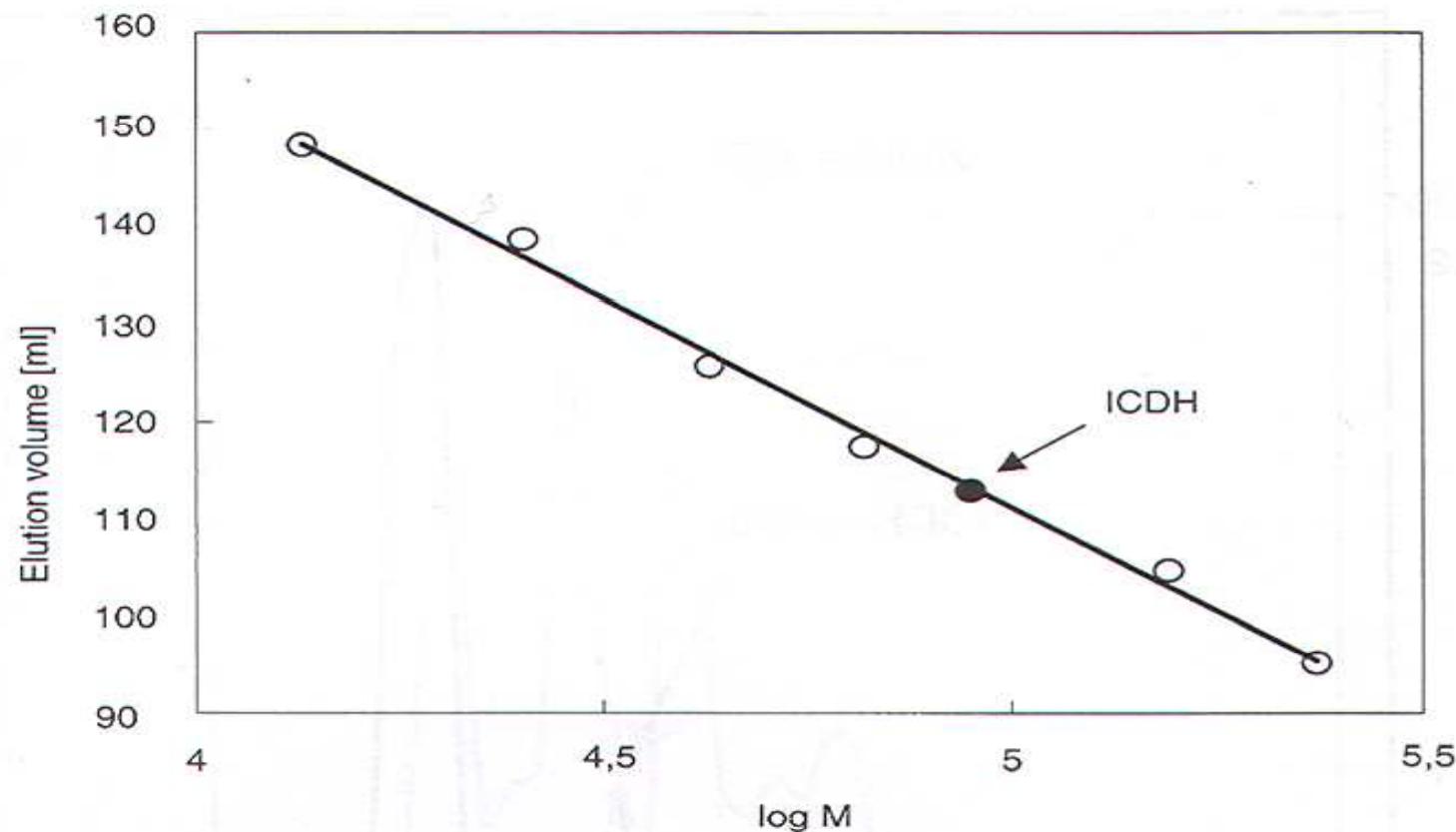
Chromatography of partially purified DAO on TSK 3000 SWG column. Buffer: 0.05 M potassium phosphate (pH 6.5) with 0.15 M sodium chloride; flow rate 5 ml/min. The symbols are as in Fig. 1. DAO activity is indicated by an arrow. Approximately 100 mg of protein were applied to the column.

Gelová permeační chromatografie

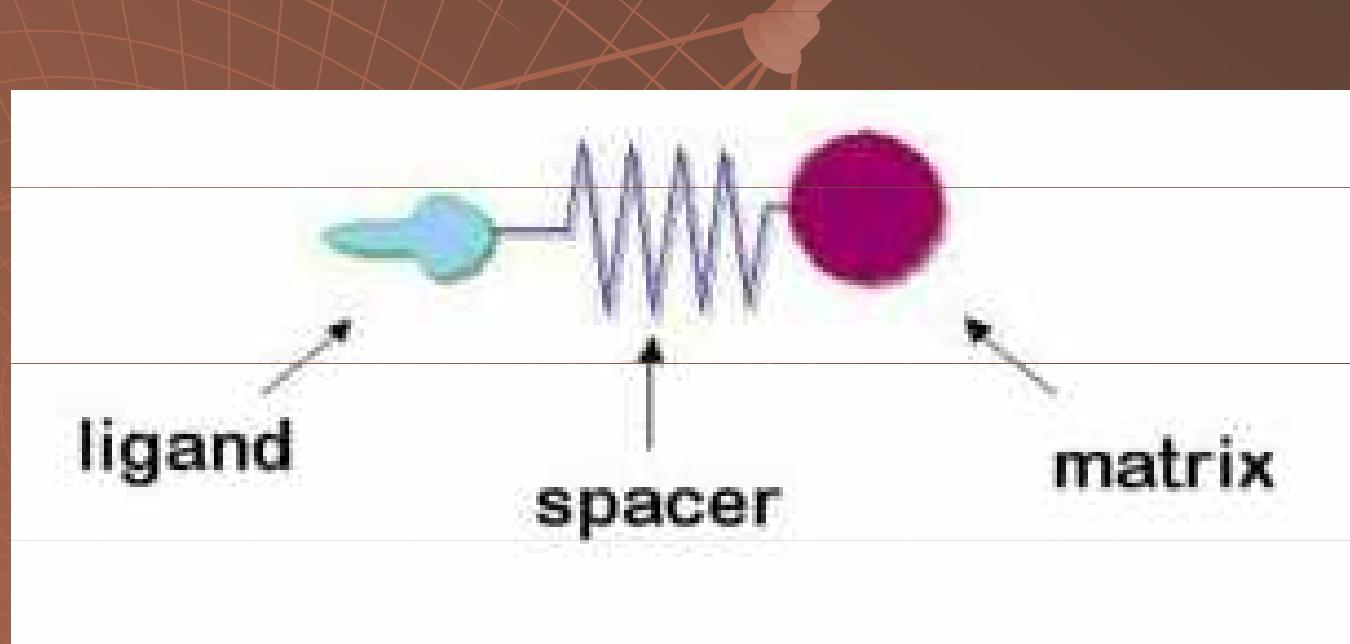
Figure 2. Chromatography of partially purified ICDH (after ammonium sulphate fractionation and ion exchange chromatography) on an UltroPac TSK G3000 SWG column. Buffer—20 mM sodium phosphate, pH 6.8; flow-rate 5 mL/min. (V_e) elution volume; (—) A_{280} ; (→) ICDH activity. Approximately 10 mg of protein was loaded onto the column.

Gelová permeační chromatografie

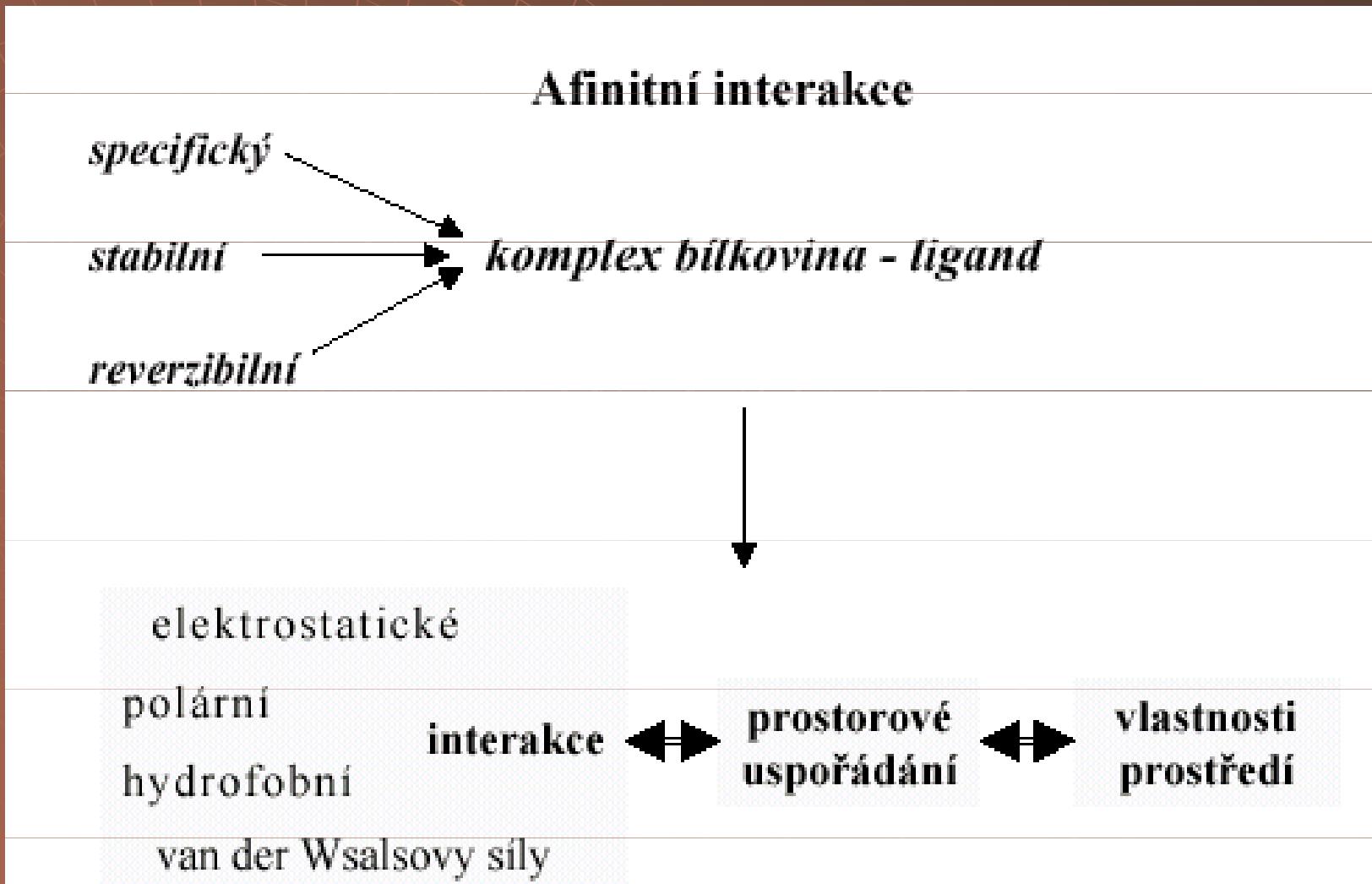

Figure 3. Determination of relative molecular weight (M_w) of ICDH (●) by gel permeation chromatography on an UltroPac TSK 3000 SWG column. V_e elution volume; standards (○): catalase (240,000), aldolase (146,000), bovine serum albumin (67,000), ovoalbumin (43,000), chymotrypsinogen (25,000), and RNase (13,700).

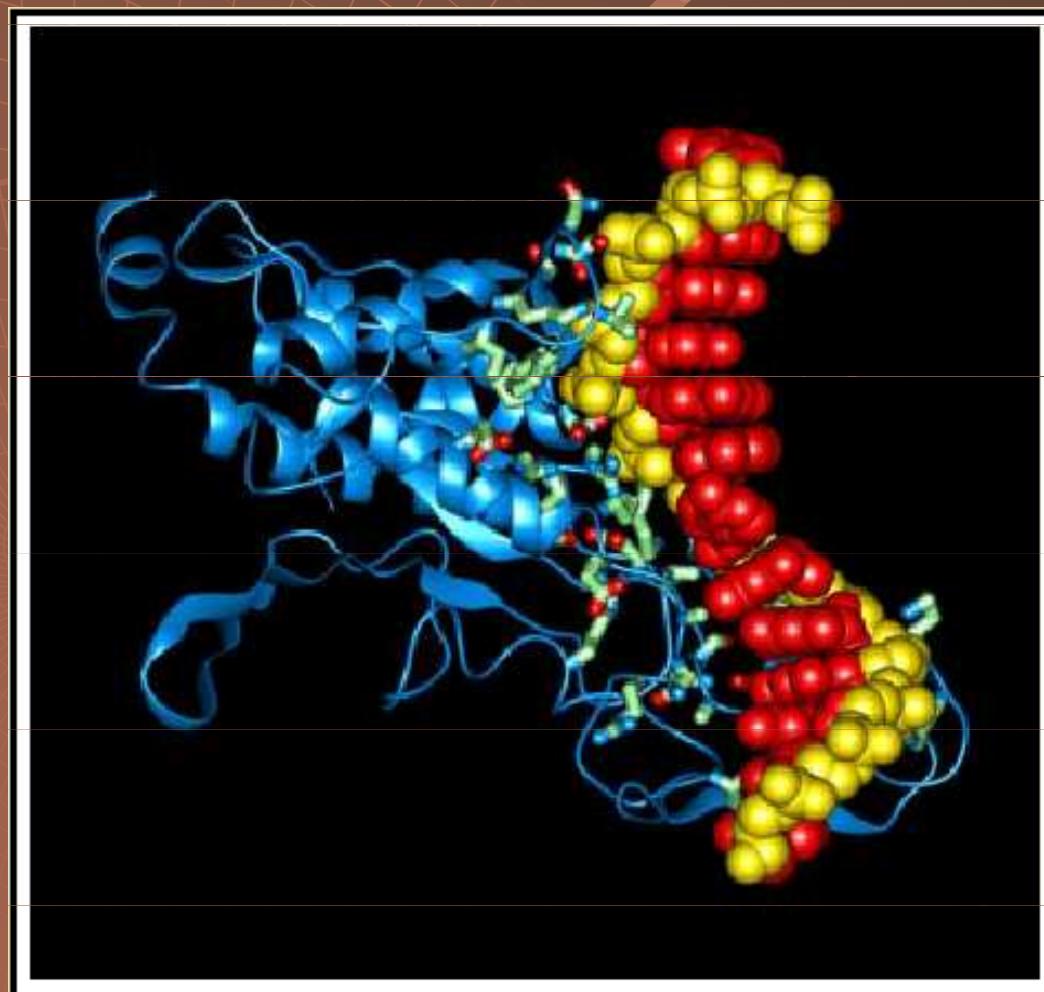
Afinitní chromatografie

Afinitní interakce

Interakce mezi DNA a endonukleasou

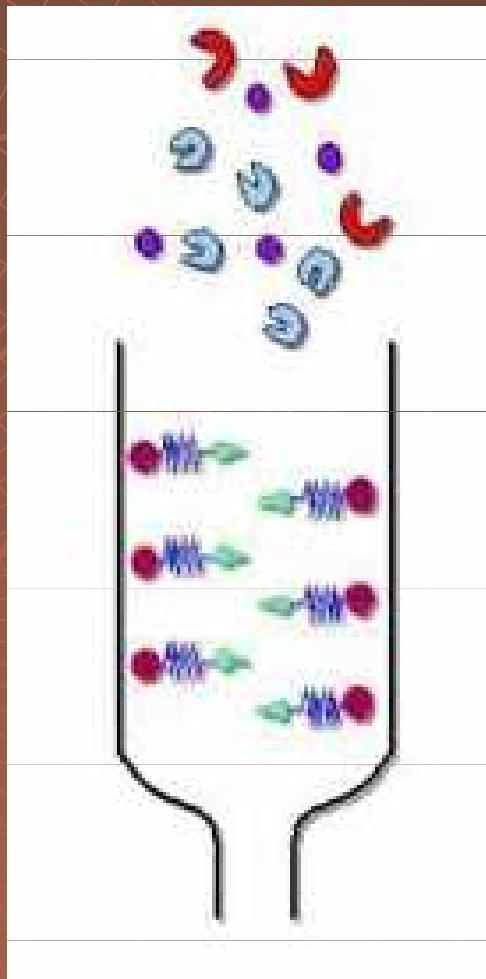

Afinitní páry

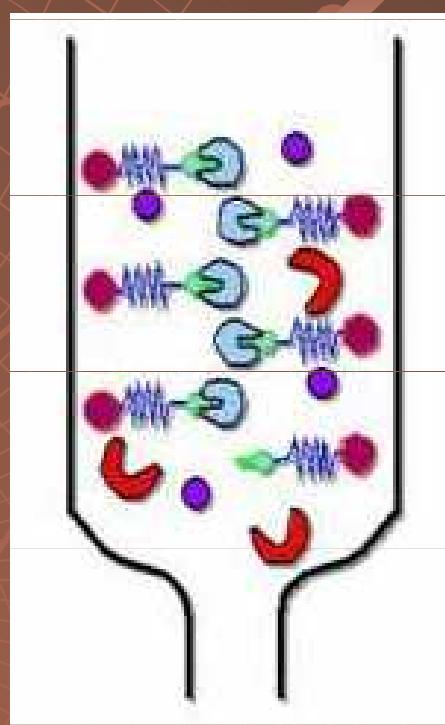
Ligand	Bílkovina	K_D (M)
antigen	polyklonální protilátky	$10^{-8} - 10^{-6}$
antigen	monoklonální protilátky	$10^{-12} - 10^{-8}$
biotin	avidin	10^{-15}
sacharid	lektin	$10^{-6} - 10^{-3}$
hormon, toxin	vazebný protein	$10^{-9} - 10^{-12}$
substrát	enzym	$10^{-7} - 10^{-3}$
inhibitor	enzym	$10^{-14} - 10^{-6}$

$$K_D = 10^{-8} - 10^{-6} \text{ M}$$

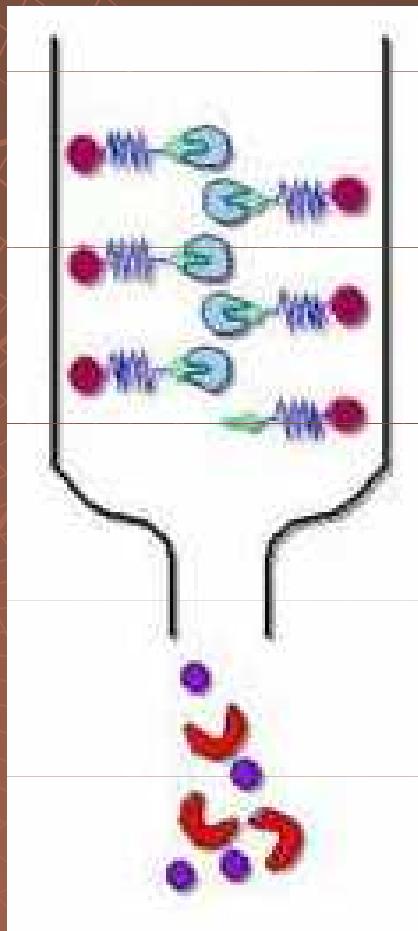
Afinitní chromatografie nanesení vzorku

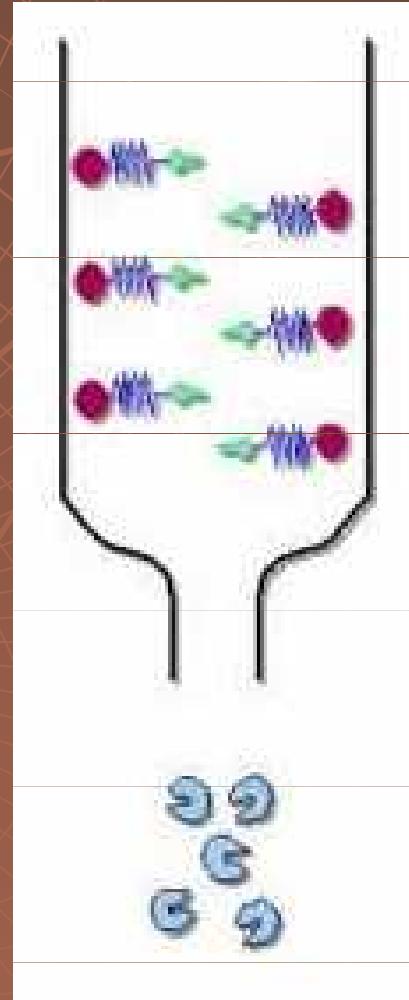
Afinitní chromatografie vznik interakce

Afinitní chromatografie vymýtí balastů

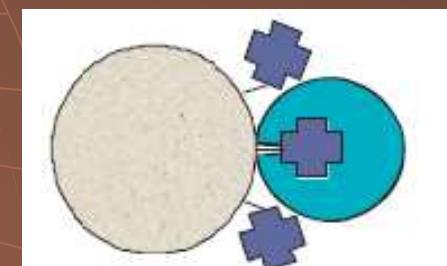
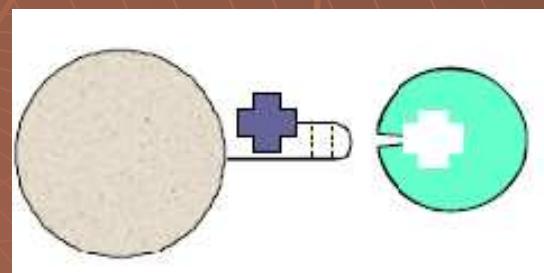
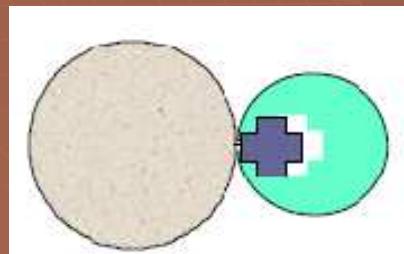
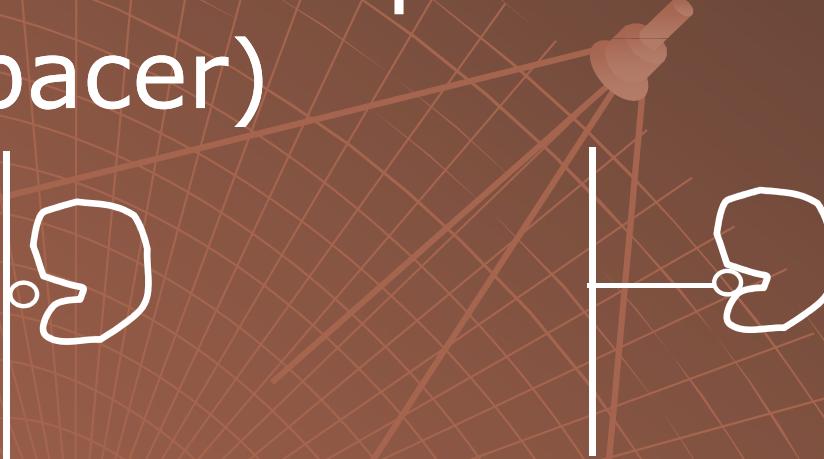

Afinitní chromatografie eluce

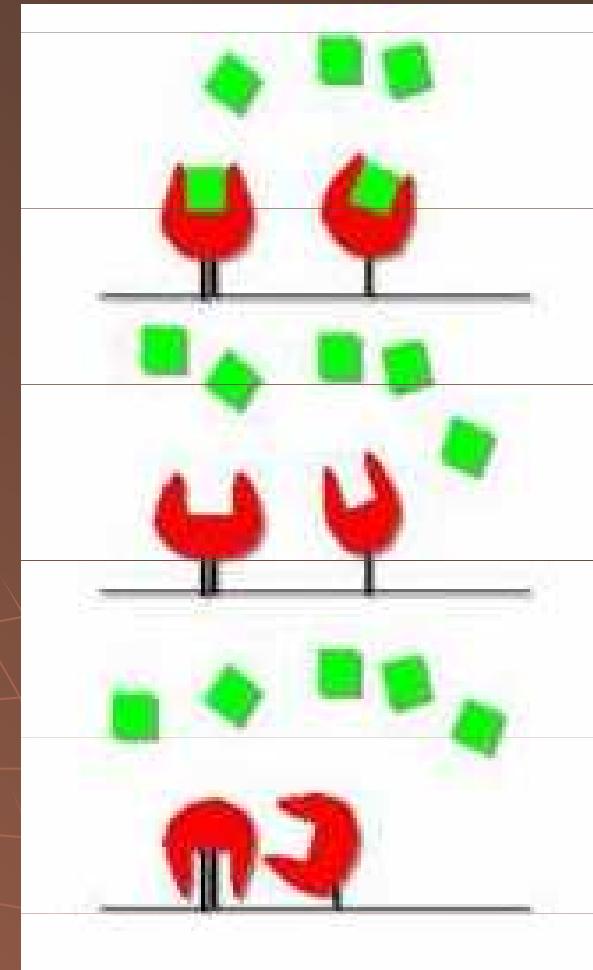
Předpoklady pro vznik komplexu

- ◆ Sterické – použití raménka (spacer)

Předpoklady pro vznik komplexu

- ◆ Konformační →

- ◆ Vazebné →

- ◆ Optimální pH, iontová síla

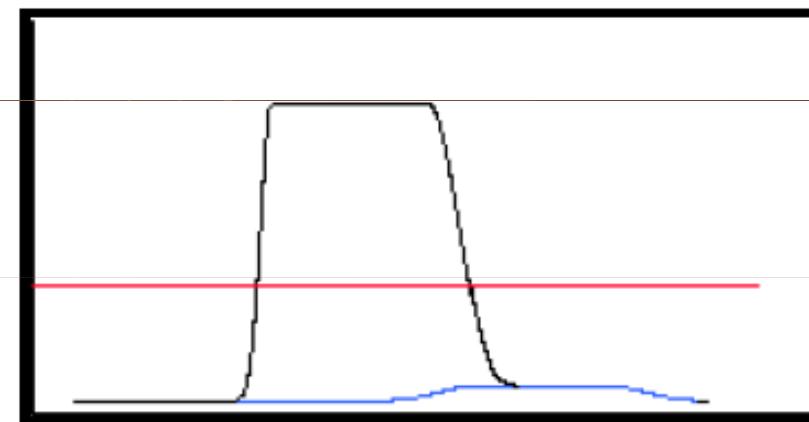
Stacionární fáze

- velké póry umožňující průnik velkých molekul
- co nejnižší nespecifické adsorpce
- nejčastěji agarosa (Sephadex)
- ligand kovalentně navázaný přes –OH skupinu
cukerné jednotky nosiče

Provedení

- ◆ Nanesení vzorku – nízká iontová síla

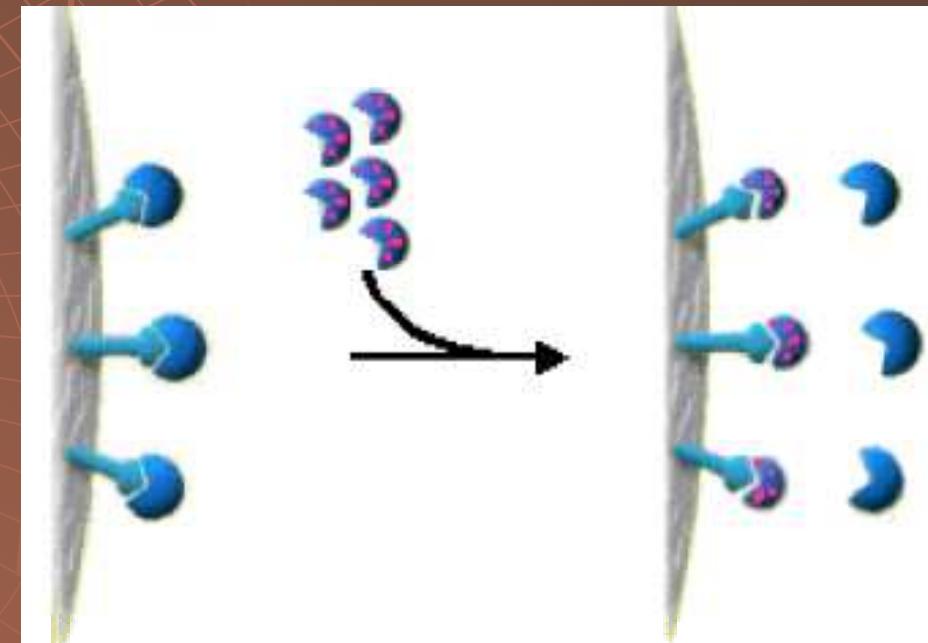
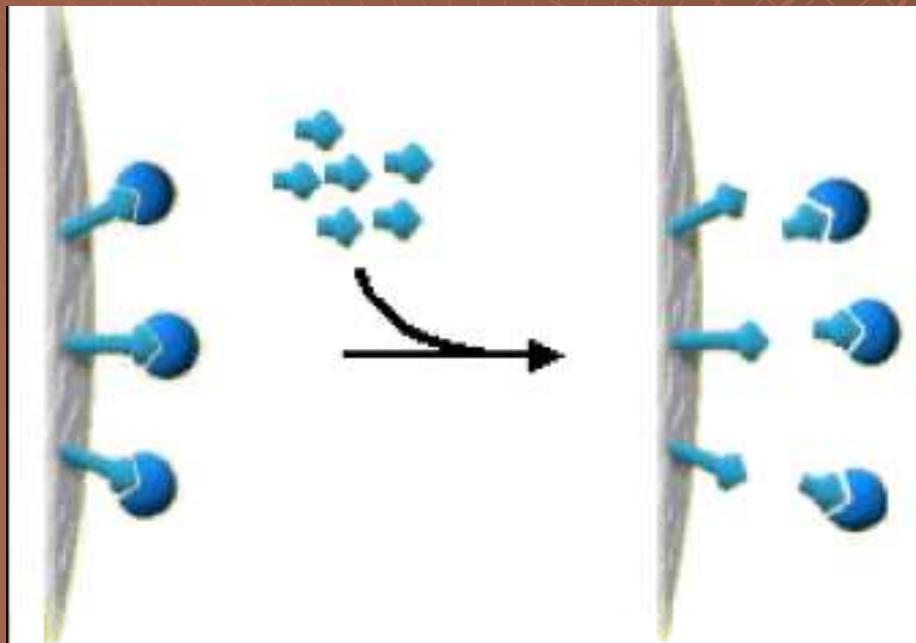
$K_D > 10^{-4}$ ~ slabá interakce

$K_D < 10^{-6}$ ~ silná interakce → obtížná eluce

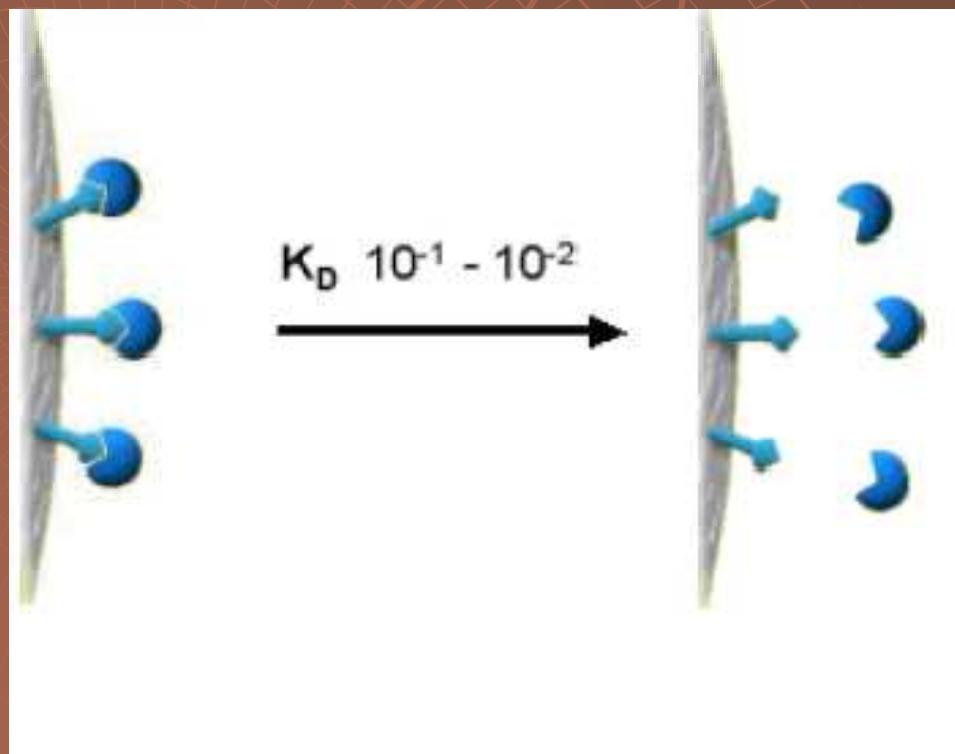
Eluce

- ◆ Eluce – selektivní - volným ligandem nebo kompetičním činidlem

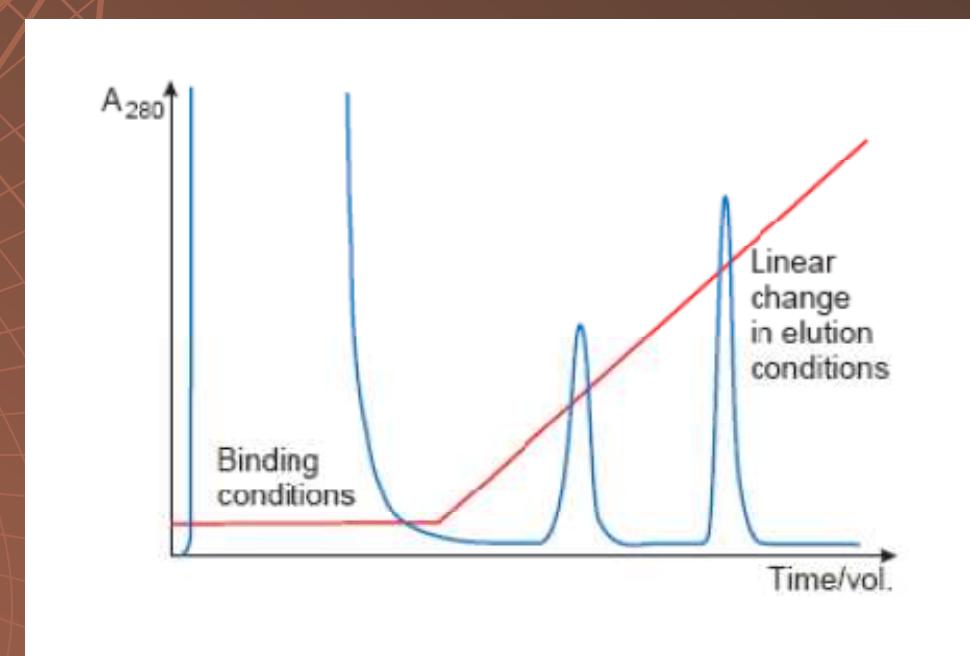
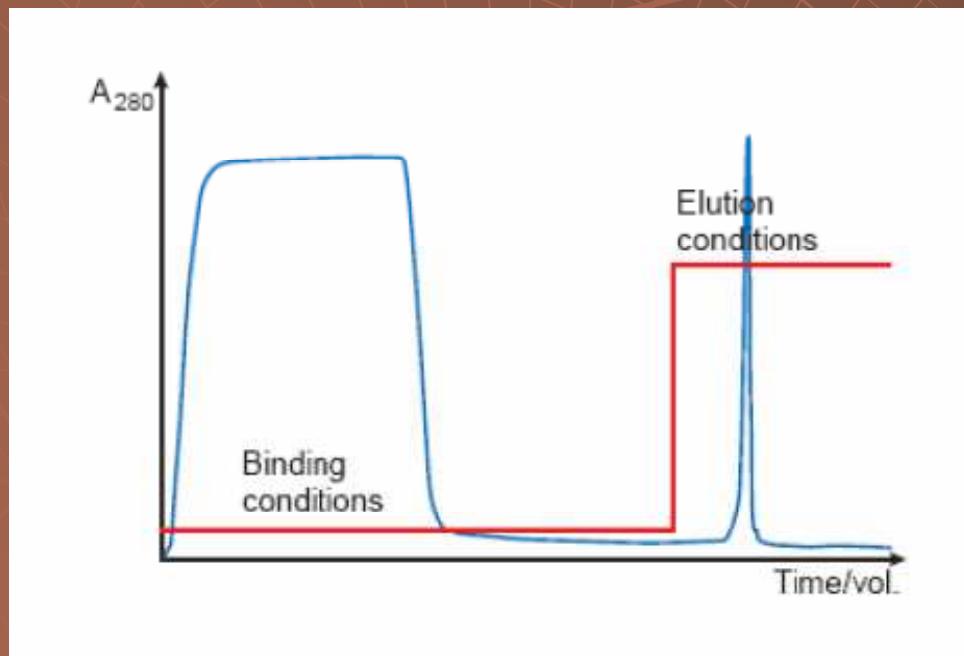
Eluce

- ◆ Eluce – neselektivní - změna pH,
iontové síly,
polarity

Eluce

◆ Eluce – pulsní x gradientová

Ligandy

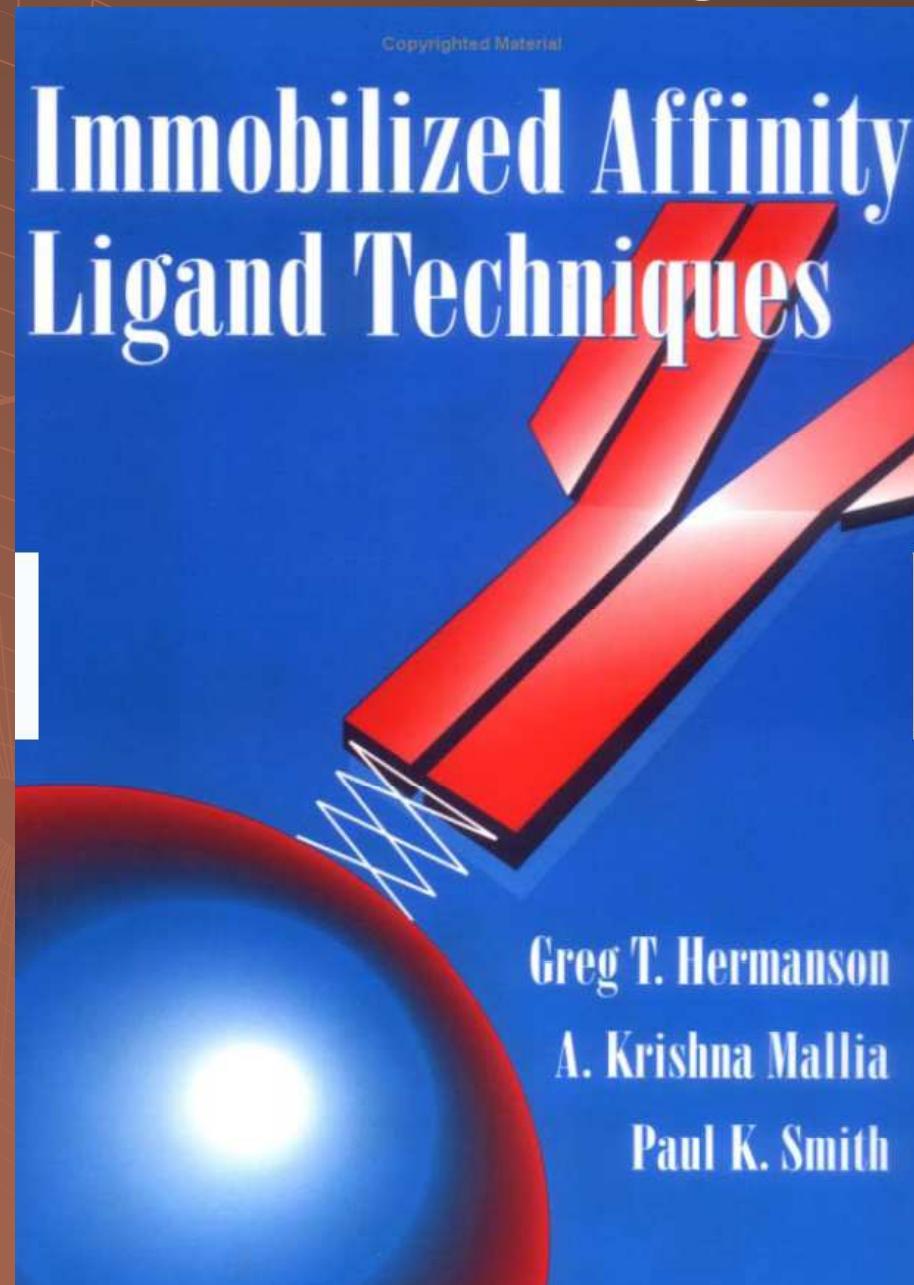
Monospecifické

- váží pouze jedinou biomakromolekulu
- nutné si připravovat individuálně

Skupinově specifické

- váží biomakromolekuly s podobnými vlastnostmi
- komerčně dostupné

Imobilizace ligandů

Imobilizace ligandů

N-hydroxysukcinimid (NHS)

-NH₂

CNBr

-NH₂

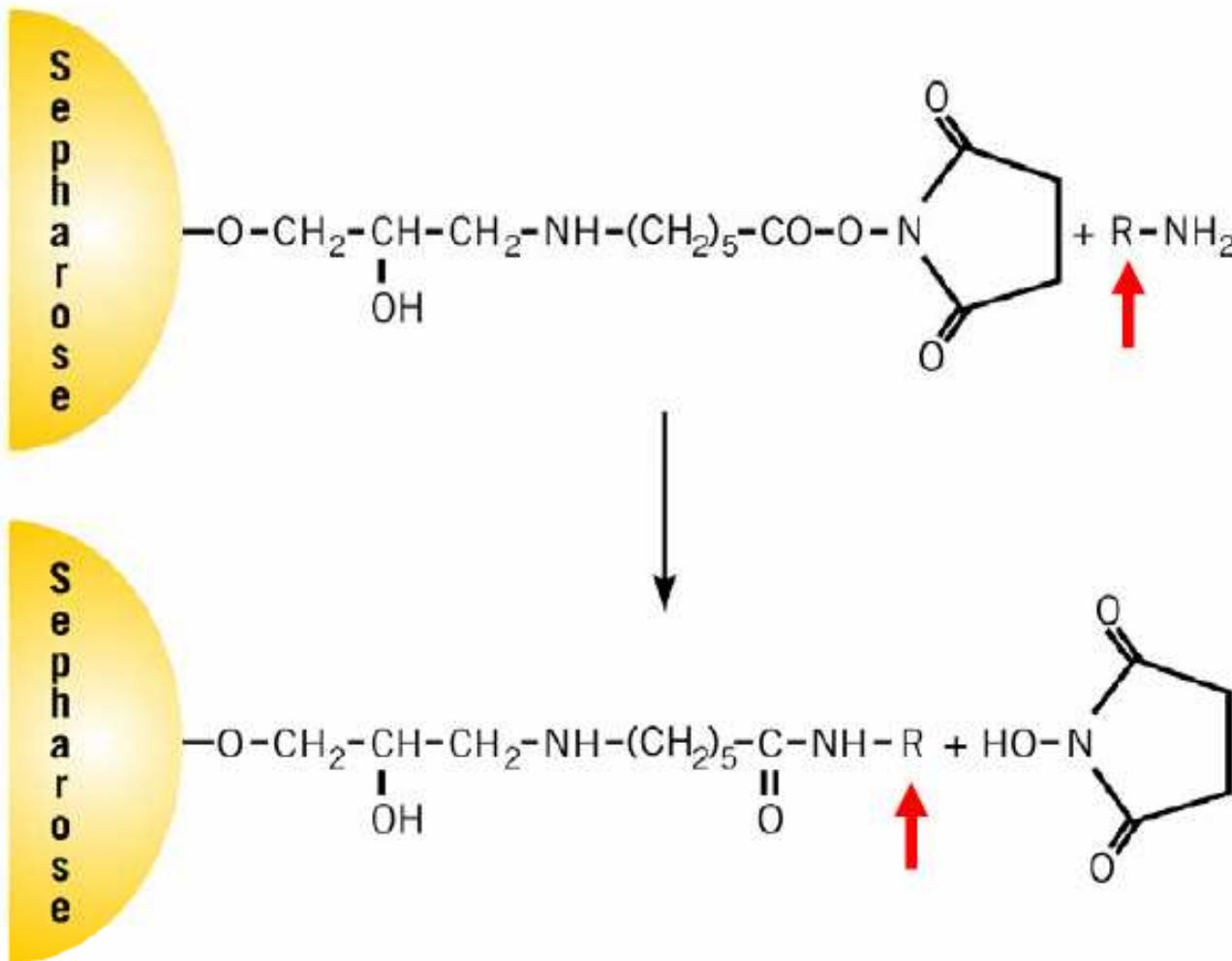
Karbodiimid

-NH₂, -COOH

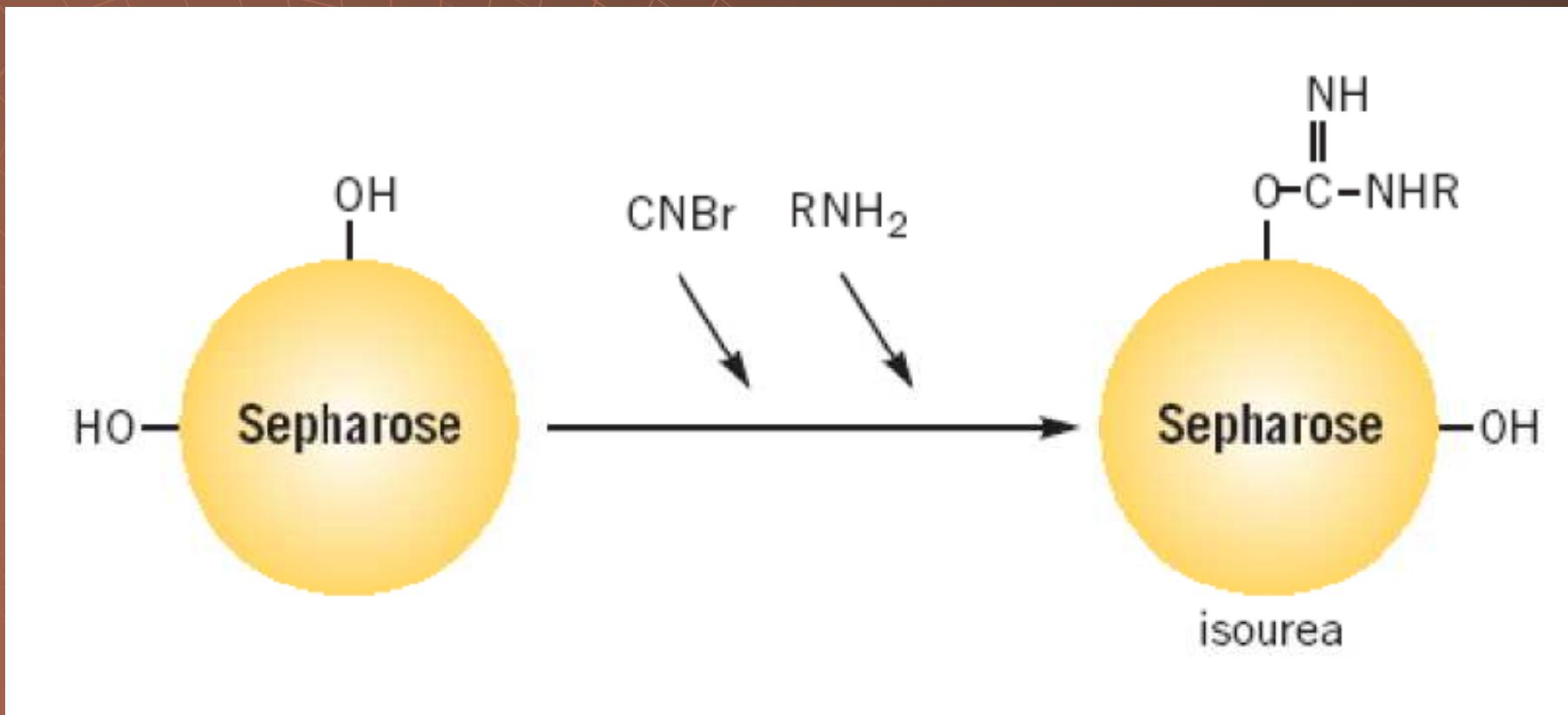
Epoxid

-SH, -NH₂, -OH

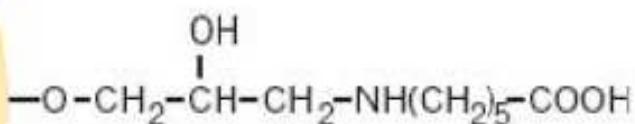
N-hydroxysukcinimid (NHS-Sepharosa)

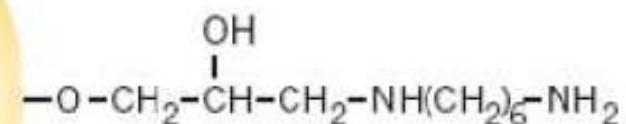
CNBr (CNBr aktivovaná Sepharosa)

N, N'-disubstituovaný karbondiimid

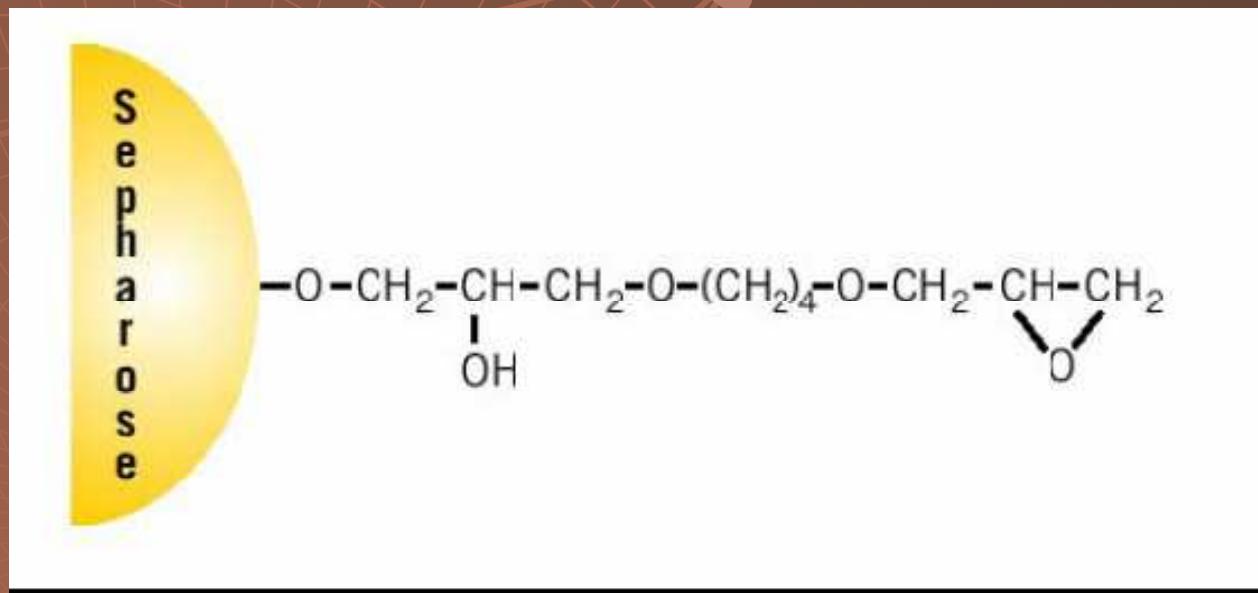

ECH Sepharose

EAH Sepharose

Epoxid (Epoxy-aktivovaná Sepharosa 6B)

Skupinově specifické ligandy

skupinově specifický ligand	specifita
Protein A	Fc region IgG
Protein G	Fc region IgG
Lektiny	glukopyranosylové a mannopyranosylové skupiny
Cibacron Blue	široká skupina enzymů, NAD ⁺ dependentní enzymy, sérový albumin
Procion Red	NADP ⁺
Lysin	plasminogen, rRNA
Arginin	serinové proteasy
Benzamidin	serinové proteasy
Kalmodulin	proteiny regulovalé kalmodulinem
Heparin	kolagulační faktory, lipoproteiny, lipasy, hormony, steroidní receptory, nukleové kyseliny vázající enzymy
Streptavidin	Biotin a biotinylované látky
Oligo (dT, dA, ...)	mRNA, nukleasy
Kovové ionty	proteiny a peptidy obsahující dostupný His

Skupinově specifické ligandy Protein A a Protein G

protein A – *Staphylococcus aureus*

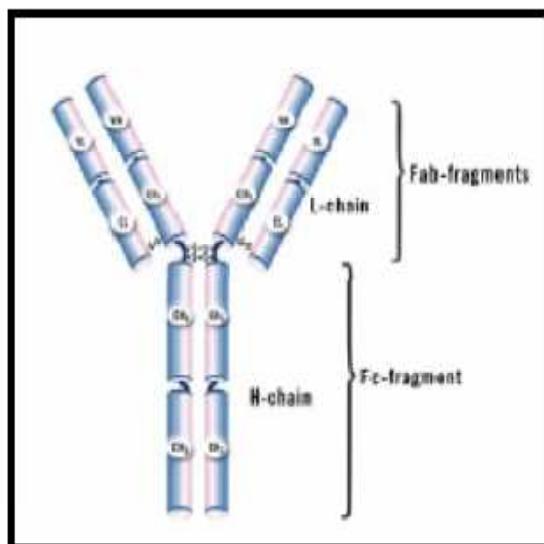
protein G – *Streptococcus*

purifikace:

monoklonální protilátky IgG

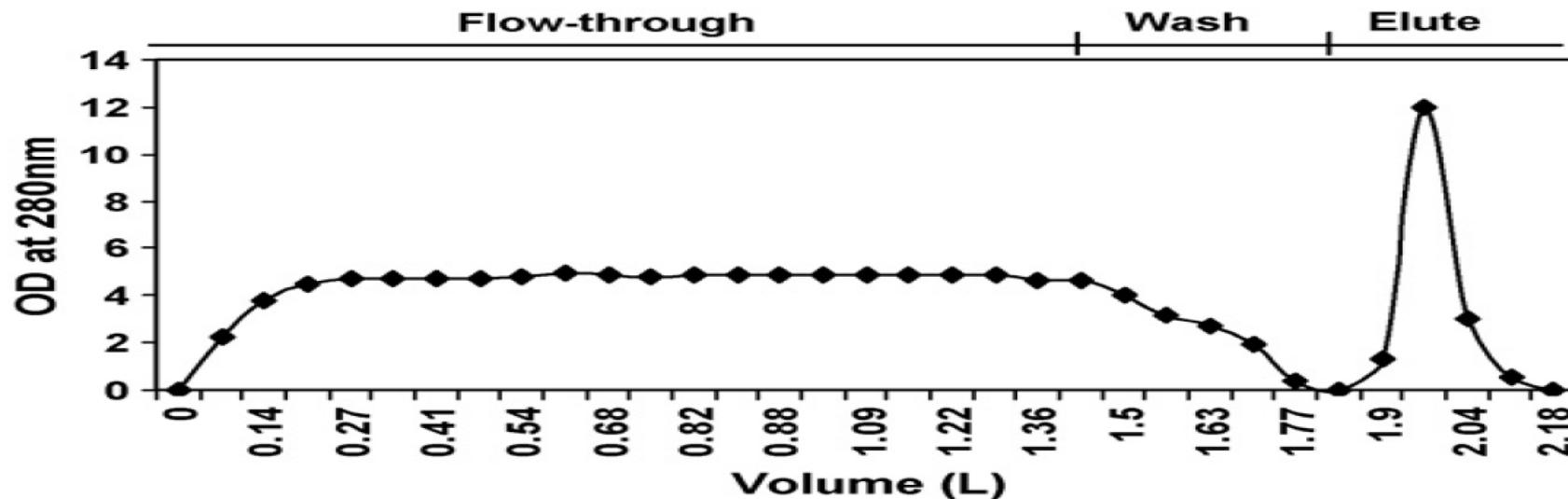
polyklonální protilátky IgG

imunokomplexy

Species	Subclass	Protein A binding	Protein G binding
Human	IgA	variable	-
	IgD	-	-
	IgE		
	IgG ₁	++++	++++
	IgG ₂	++++	++++
	IgG ₃	-	++++
	IgG ₄	++++	++++
	IgM ^A	variable	-
Chicken	IgY	-	-
Avian egg yolk	IgY ^B	-	-
Cow		++	++++
Dog		++	+
Goat		-	++
Guinea pig	IgG ₁	++++	++
	IgG ₂	++++	++
Hamster		+	++
Horse		++	++++
Koala		-	+
Llama		-	+
Monkey (rhesus)		++++	++++
Mouse	IgG ₁	+	++++
	IgG _{2a}	++++	++++
	IgG _{2b}	+++	+++
	IgG ₃	++	+++
	IgM ^A	variable	-
Pig		+++	+++
Rabbit	no distinction	++++	+++
Rat		IgG ₁ IgG _{2a} IgG _{2b} IgG ₃	- - - +
Sheep		+/-	++

Skupinově specifické ligandy Protein A a Protein G

Fig. 3. Chromatogram of affinity chromatography using ProSep-vA Ultra. Antibody fragment [F(ab)₂] did not bind to ProSep-vA Ultra (fraction 0–1.41) and majority of the contaminants [Fc fragment] that bound to the affinity matrix eluted at pH 3.0 (fraction 1.84–2.18 l).

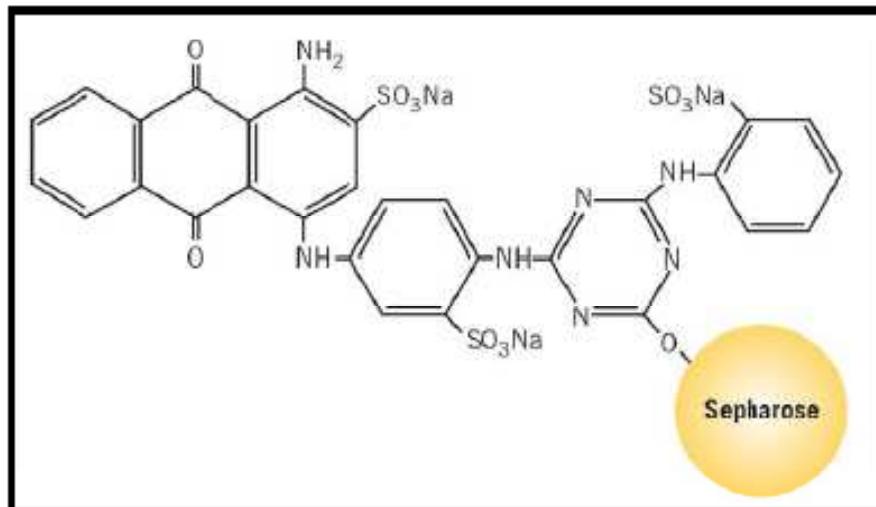

Fig. 5. HPLC analysis of purified F(ab)₂. Elution profile of F(ab)₂ as single homogeneous peak represents >99% purity of the product. Column: SEC, TSK Gel-3000 SWXL (TosoHass). Sample: 20 µl of purified F(ab)₂; eluent: 20 mM phosphate buffer in 150 mM sodium chloride solution, pH 7.2, Detection at 280 nm; flow-rate: 1 ml min⁻¹.

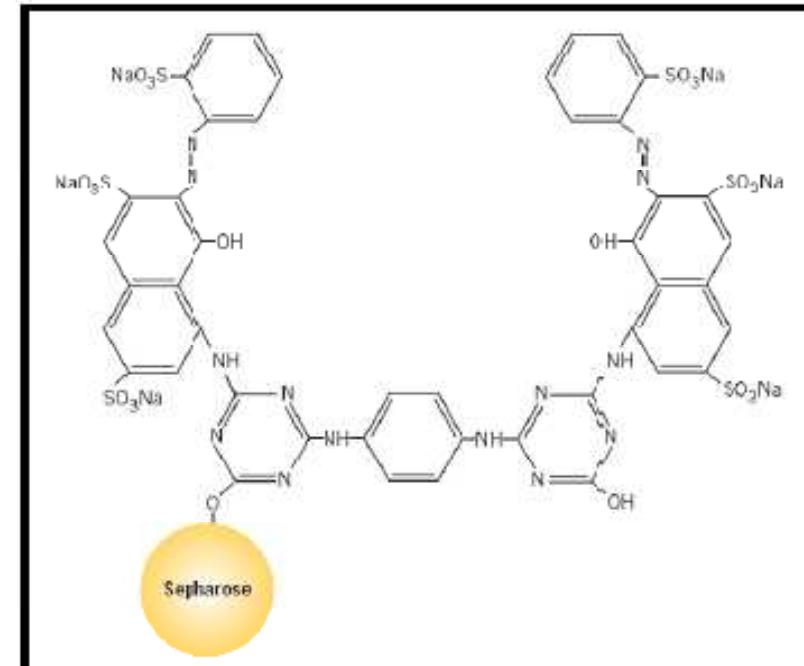
Skupinově specifické ligandy

„dye ligand“

Cibacron™ Blue F3G-A (Blue Sepharosa)

Procion™ Red (Red Sepharosa)

NAD⁺

NADP⁺

Dependentní dehydrogenasy

Skupinově specifické ligandy Cibacron Blue F4G-A

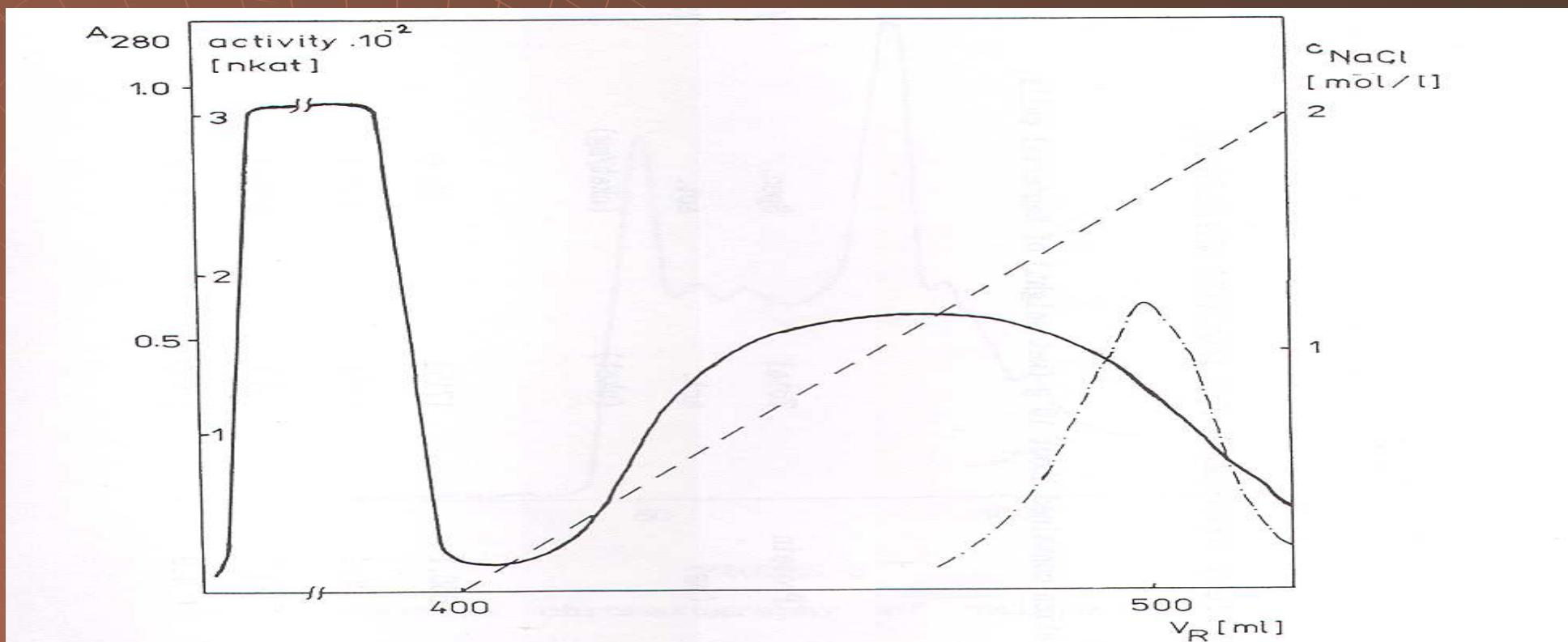

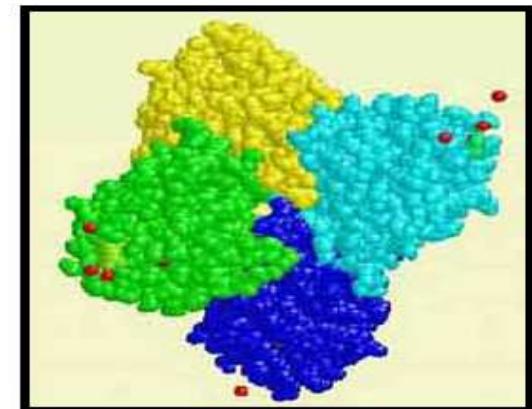
FIGURE 1

Affinity chromatography of malate dehydrogenase from *P. denitrificans* on Matrix Gel Blue A (step 2). V_e , elution volume; —, absorbance at 280 nm (A_{280}); ---, enzyme activity; ----, NaCl gradient (buffer A, 0.02 mol/l sodium phosphate (pH 8.0); buffer B, the same as buffer A but with 1.8 mol/l NaCl and 5% ethylene glycol); flow rate, approx. 0.7 ml/min.

Skupinově specifické ligandy lektiny

Konkavalin A

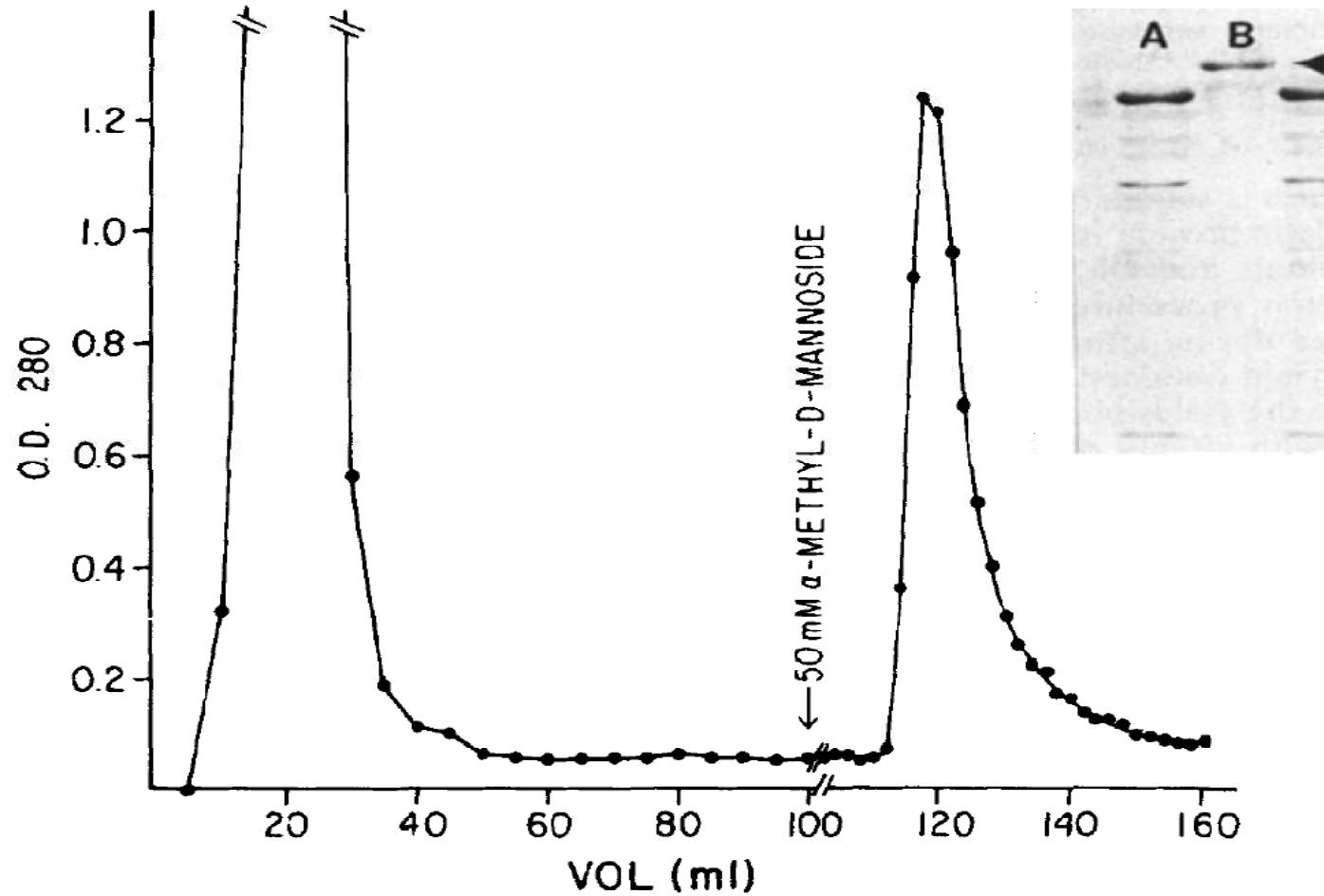
- lektin z *Canavalia ensiformis* (jack bean)
- tetramerní metalloprotein
- větvené mannosidy, cukry s terminální mannosou nebo glukosou (α Man > α Glc > GlcNAc)
  - purifikace glycoproteinů, polysacharidů a glykolipidů
  - detekce změn ve složení látek obsahujících cukry
  - isolace povrchových buněčných glykoproteinů

„Lentil“ lektin

- lektin z *Lens culinaris* (čočka)
- větvené mannosidy obsahující fukosu α -1,6 vázanou na N-acetylglukosamin (α Man > α Glc > GlcNAc)
- membranové glykoproteiny, povrchové buněčné antigeny, virální glykoproteiny

Skupinově specifické ligandy Con A

FIG. 2. Step-elution profile of sciatic nerve protein from concanavalin A-agarose. Sciatic nerve protein was applied to a 0.9×20 cm column of concanavalin A-agarose and eluted with Con A buffer at a flow rate of 10 ml/h. When the A_{280} of the effluent fell below 0.05, bound glycoproteins were desorbed with 50 mM- α -methylmannoside in Con A buffer. (Inset) Lane A: SDS electrophoretic profile of proteins eluted in the wash peak (21 μ g protein); lane B: SDS electrophoretic profile of glycoproteins eluted by 50 mM- α -methylmannoside (12 μ g protein). Arrowhead marks position of the sciatin band. Note the absence of this band in the wash peak (lane A).

Skupinově specifické ligandy Con A

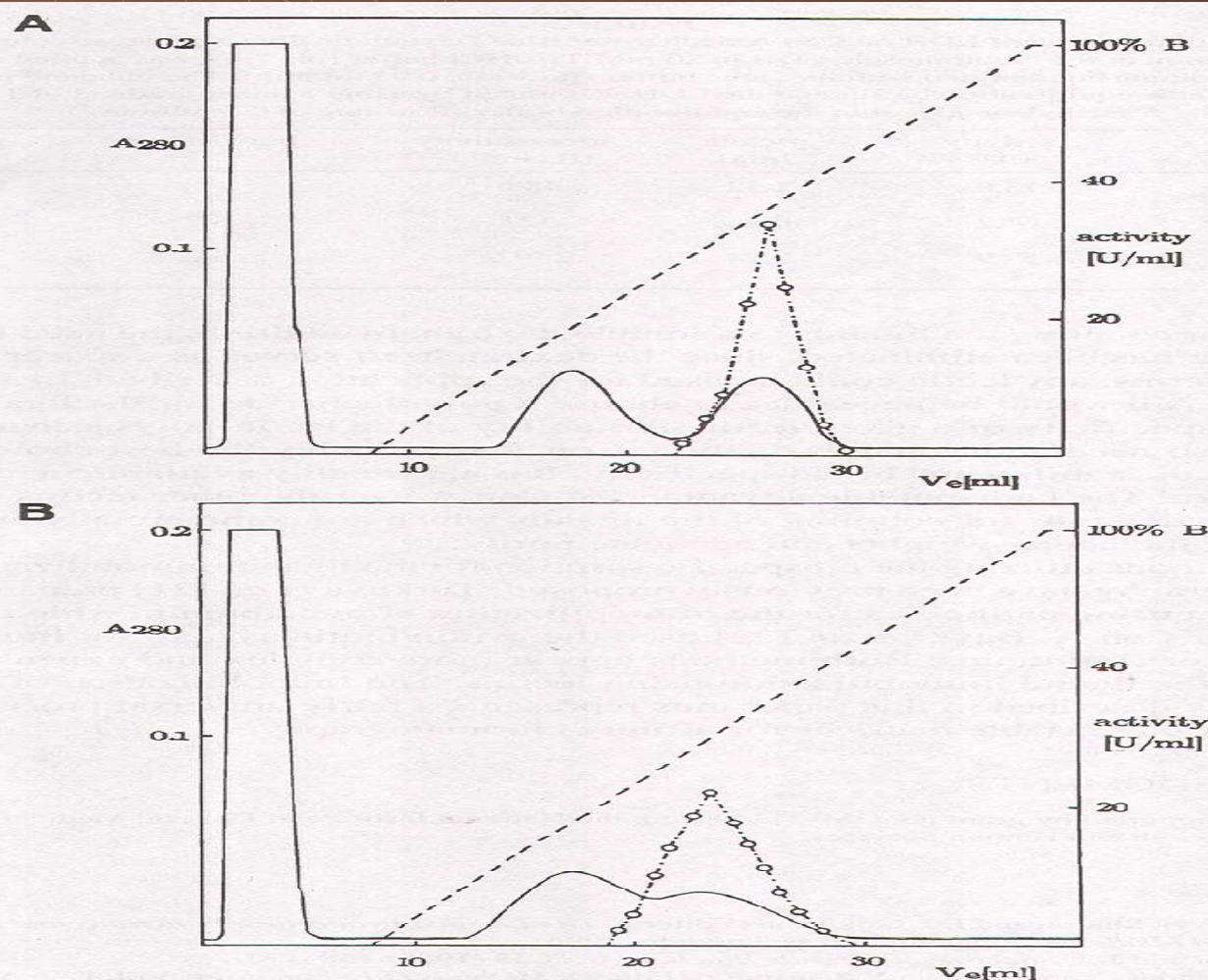
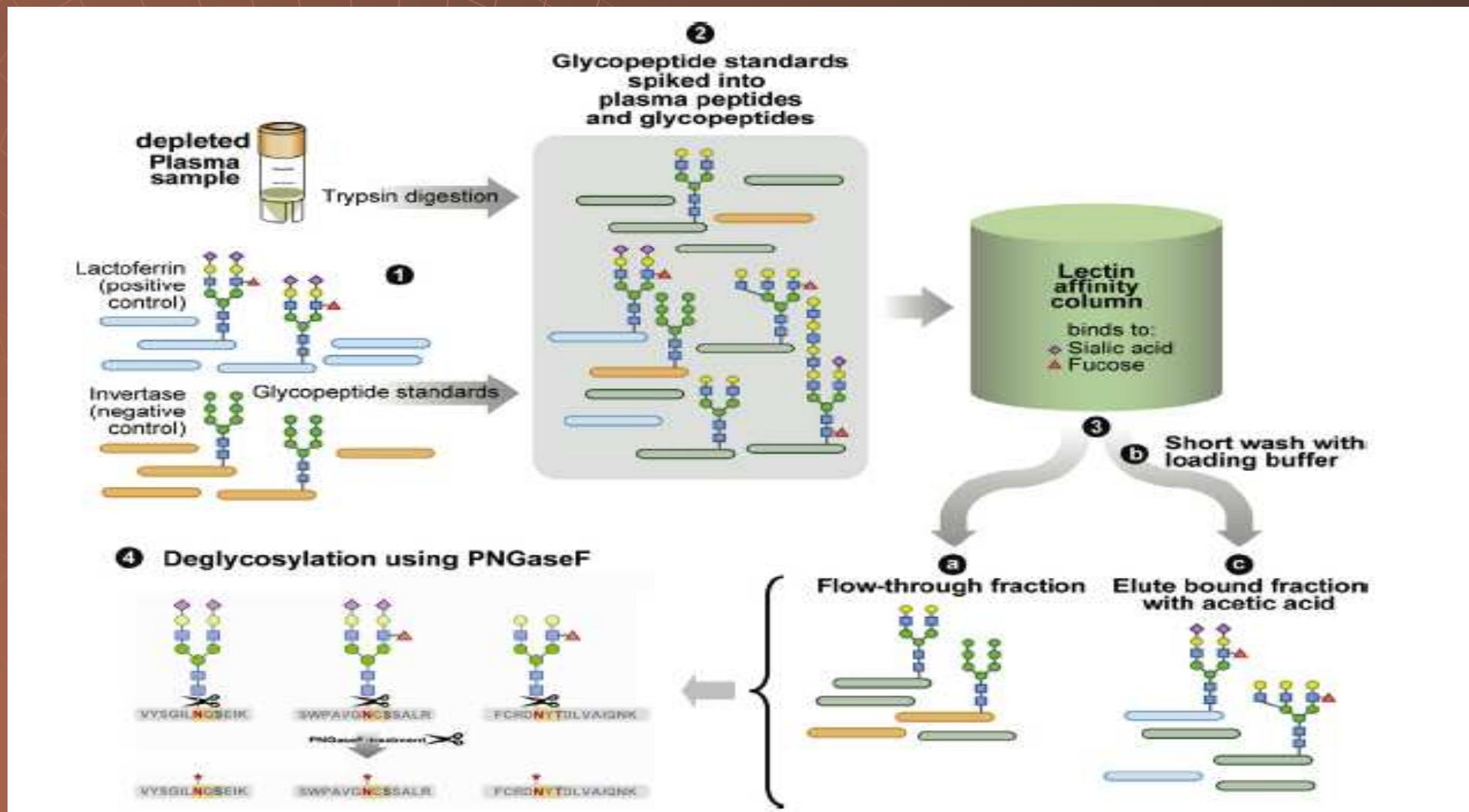

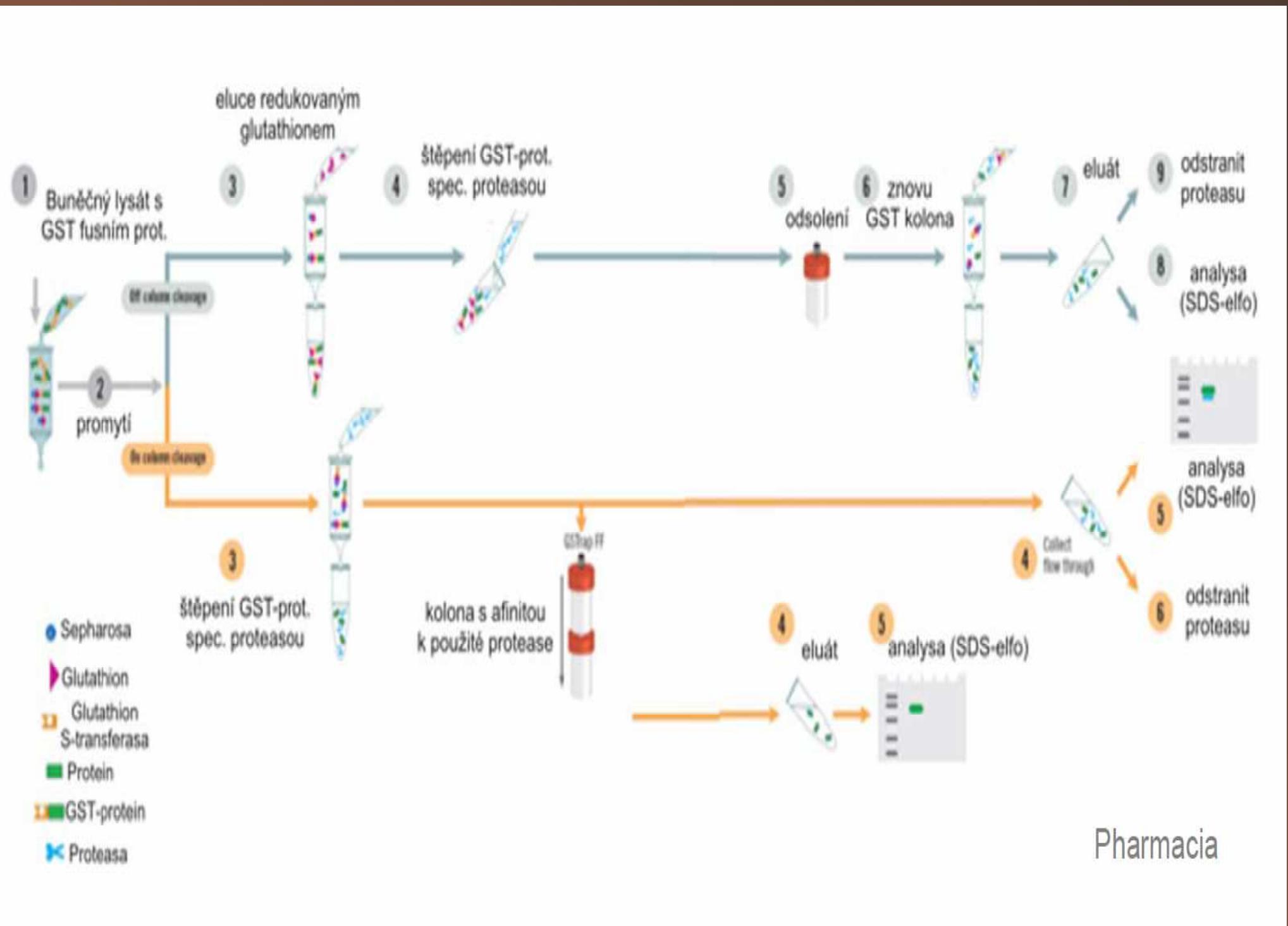
FIGURE 1. Partial purification of the crude preparation of the rabbit muscle LDH on Con A Sepharose/Blue Dextran (Figure 1.A) or Blue Sepharose (Figure 1.B) columns. Approximately 1.5 mg of protein were applied on the column. Buffers: A = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) B = 20 mM Tris HCl (pH 7.4) with 1 M NaCl and 5% ethylene glycol flow rate - 0.05 ml/min during the loading of sample 0.5 ml/min during the elution V_e – elution volume; ---- absorbance at 280 nm; —— gradient B; -.-o-- activity of LDH.

Skupinově specifické ligandy Con A

Využití AC pro purifikaci rekombinantních proteinů

fúzní kotva	imobilizovaný ligand	podmínky vazby	podmínky eluce
Glutathion S-transferasa GST	redukovaný glutathion	Neutrální pH, nedenaturující prostředí, glutathion musí být redukovaný a GST musí být aktivní	volný redukovaný glutathion
Histidinová kotva His-tag	Chelatovaný nikl nebo kobalt	Neutrální pH bez redukčních a oxidačních látek	>200 mM Imidazol, nízké pH, silné chelatační činidlo
Maltose Binding Protein MBP	Amylosa	Neutrální pH, nedenaturující prostředí; přídavek NaCl k snížení nespecifické sorbce	maltosa
Protein A	IgG	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	změna pH, iontové síly
Green Fluorescent Protein GFP	Anti-GFP antibody	Neutrální pH, nedenaturující prostředí	nízké pH, iontová síla

Analytická afinitní chromatografie

Analýza vazby ligandu na biopolymer

Určení disociační konstanty komplexu biopolymer - zakotvený ligand (K') má význam zejména pro posouzení vhodnosti nosiče se zakotveným afinantem z hlediska praktické použitelnosti. Hodnota K' se musí nacházet v intervalu (10^{-6} ; $5 \cdot 10^{-3}$) v jednotkách mol.l $^{-1}$. Vazba na immobilizovaný ligand bývá zpravidla slabší než na ligand volný.

$$1 / (V_R - V_0) = K' / (V_0 - V_M)^* c_L$$

V_M - mrtvý objem kolony

V_O - el. objem nezadržovaného analog. biopolymeru (Mr)

V_R - eluční objem studovaného biopolymeru

c_L - koncentrace vázaného ligandu

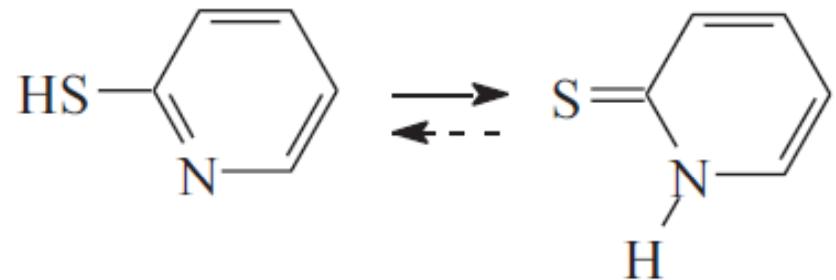
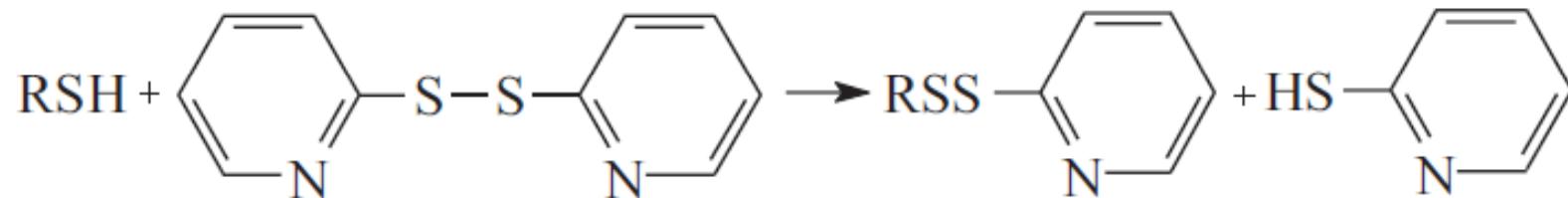
Analytická afinitní chromatografie

Analýza vazby ligandu na biopolymer

Určení disociační konstanty komplexu biopolymer - volný ligand (K) vychází z předpokladu, že oba ligandy (volný i zakotvený) se vážou na biopolymer kompetitivně (metoda kompetitivní eluce). Na kolonu obsahující nosič s vhodným afinantem naneseme biopolymer, k eluci použijeme určitou koncentraci kompetitivního ligandu (c_L') a změříme eluční objem biopolymeru V_R . Provedeme sérii pokusů s různými koncentracemi ligandu, získáme různé eluční objemy.

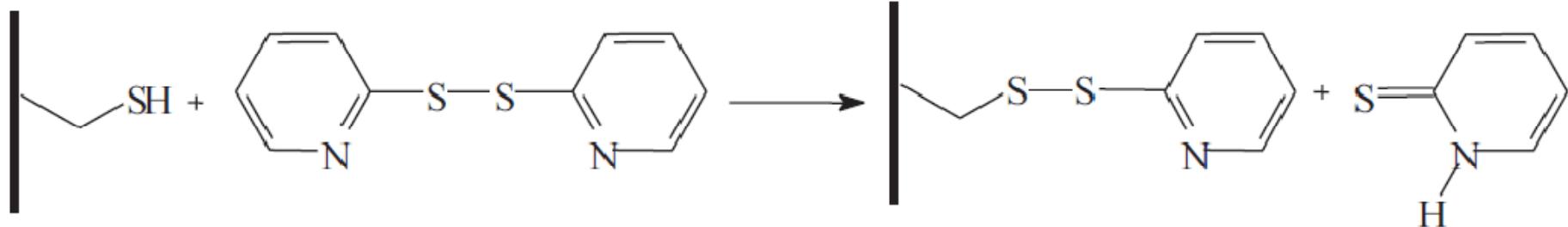
$$\frac{1}{(V_R - V_0)} = K' / (V_0 - V_M)^* c_L' + [K'^* c_L] / [(V_0 - V_M)^* c_L'^* K]$$

Kovalentní chromatografie tiol .disulfidická výměna

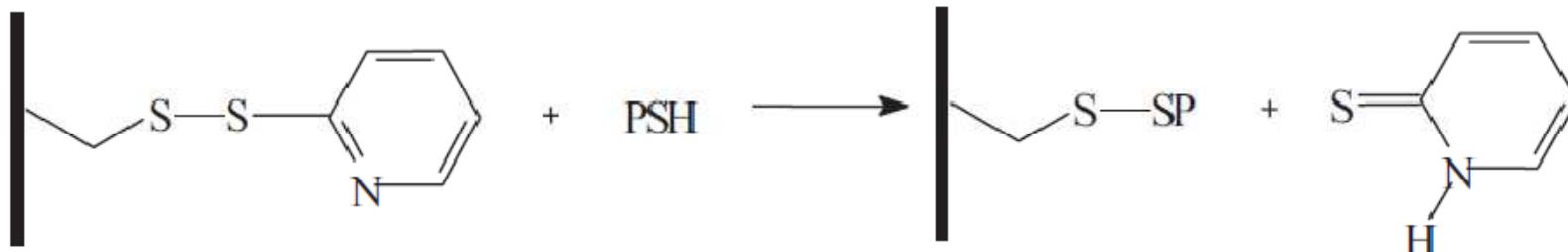

Kovalentní chromatografie

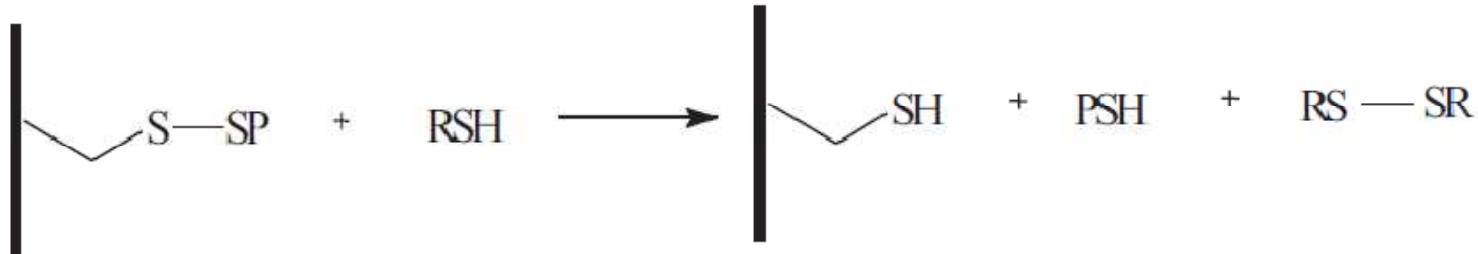
Aktivace

Vazba bílkoviny PSH

Eluce bílkoviny PSH

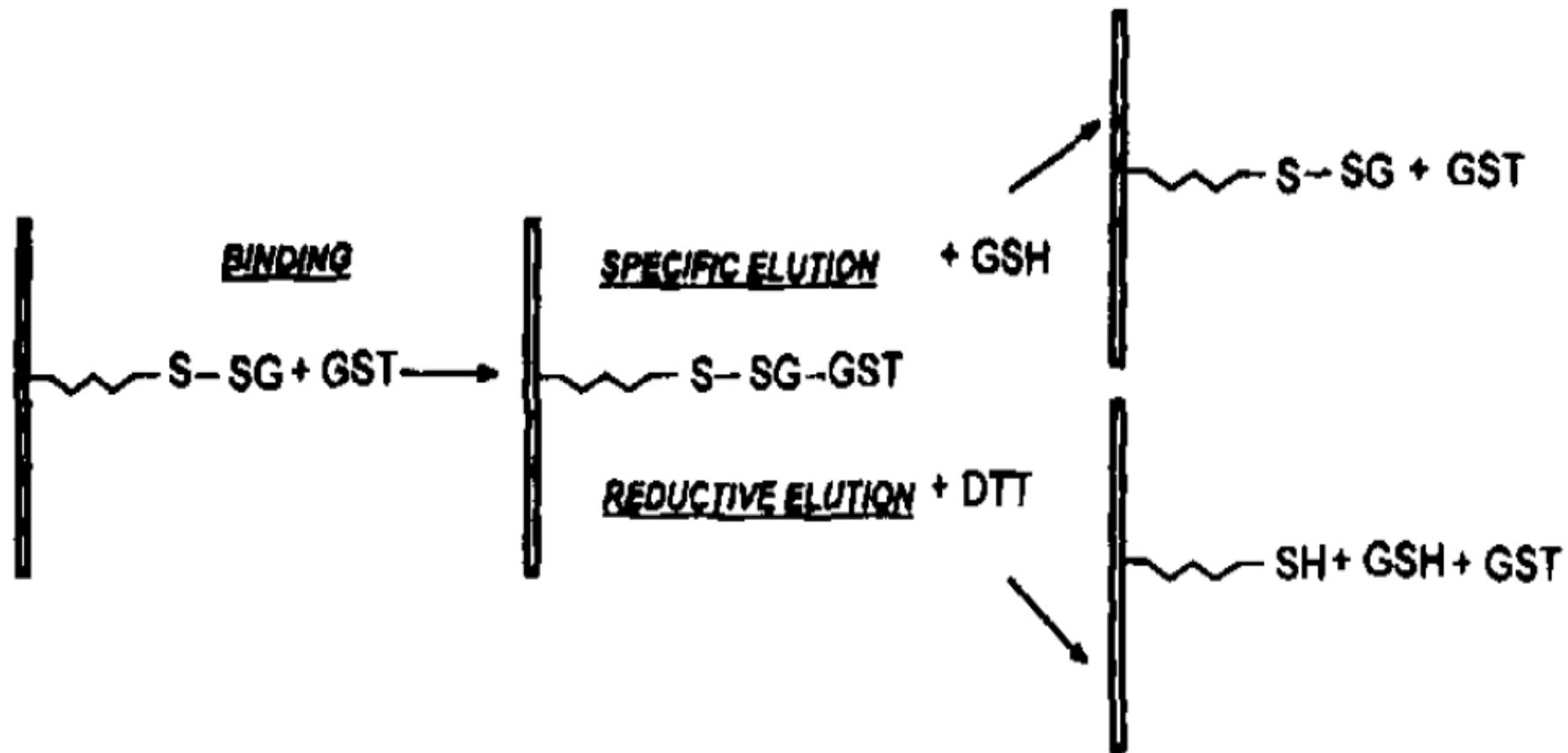

Kovalentní chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – monitorování při 343 nm
- ◆ Eluce – redukční eluce
  - ◆ 10-25 mM DTT
  - ◆ 25-50 mM β -merkaptoothanol
- ◆ Reaktivace – reakce s reaktivním disulfidem
  - ◆ 20 mM 2,2'-dipyridyldisulfid

Použití : isolace bílkovin a peptidů obsahujících SH skupin

Kovalentní chromatografie GST

Kovalentní chromatografie GST

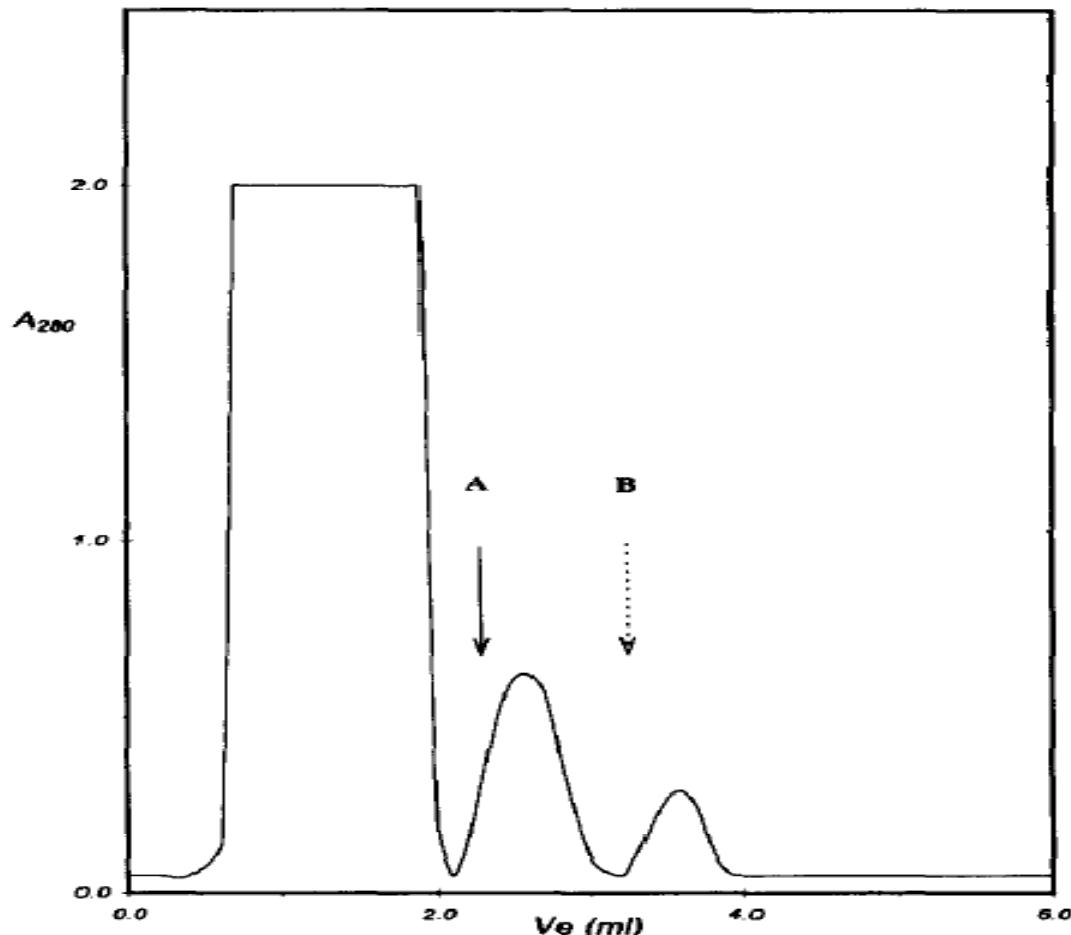
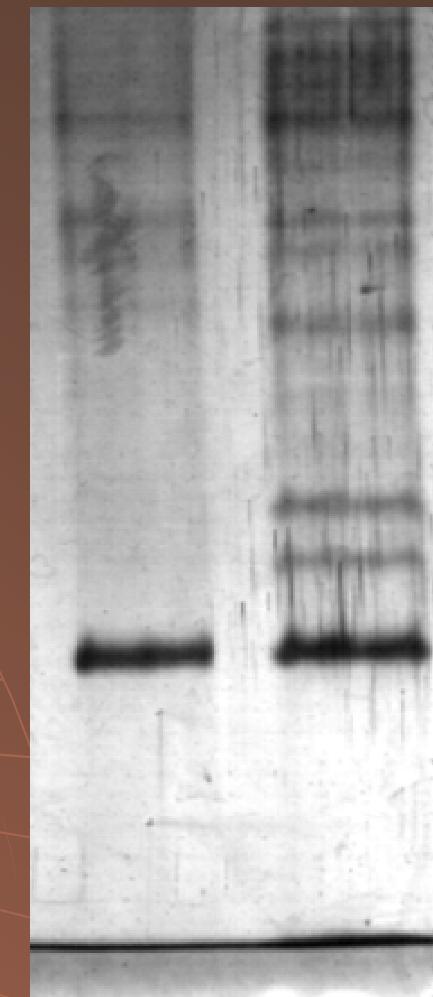
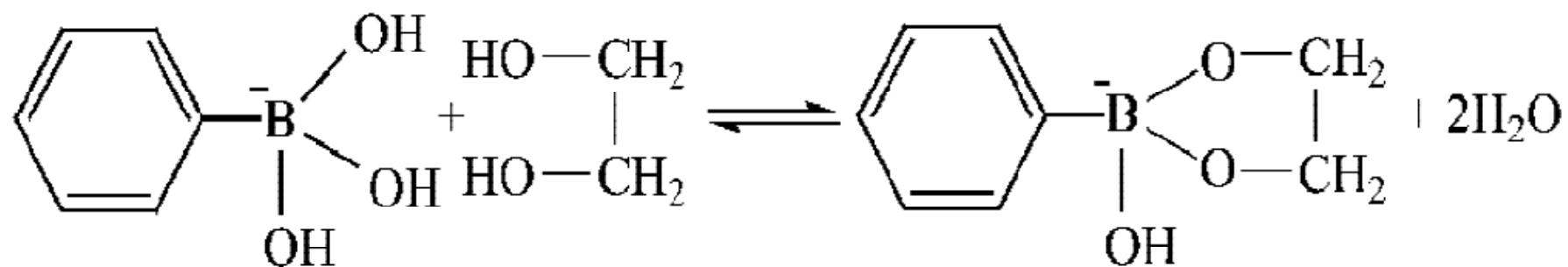
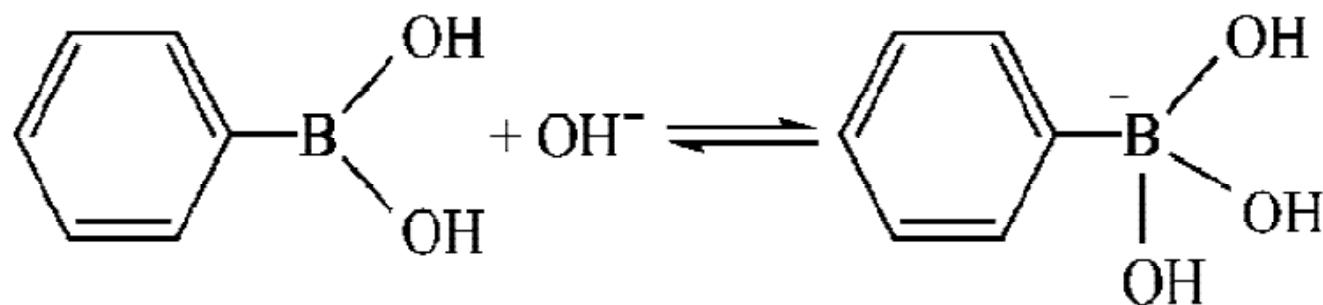

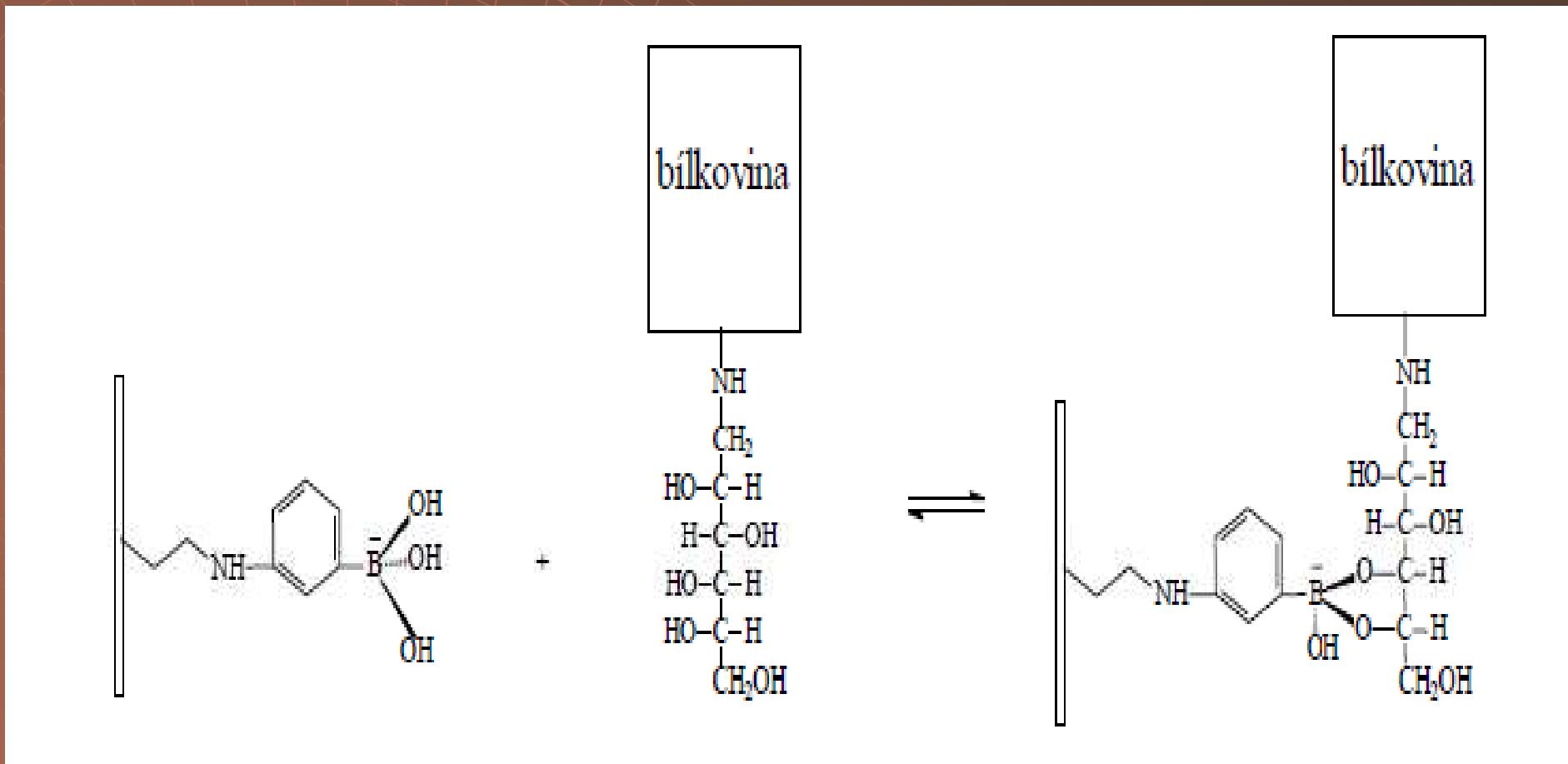
Fig. 2. Partial purification of the crude preparation of pig kidney GST on glutathione-thiopropyl Sepharose column. Approximately 50 mg of protein were applied on the column equilibrated with 50 mM Tris-HCl pH 7.8 containing 1 mM EDTA. After washing the column with equilibrating buffer, the same buffer containing 0.2 M NaCl (A) and 0.2 M NaCl with 10 mM GSH or 20 mM DTT (B) were applied at the positions marked with arrows (A) and (B). The flow-rate was 0.1 ml/min. V_E =elution volume; solid line: absorbance at 280 nm.

Boronátová chromatografie

Boronátová chromatografie

Boronátová chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – vyšší iontová síla
(0,2 M pufr)
- ◆ Eluce – polyoly (200 mM sorbitol)

Použití : purifikace glyko- proteinů a peptidů, stanovení GlyHb

Boronátová chromatografie

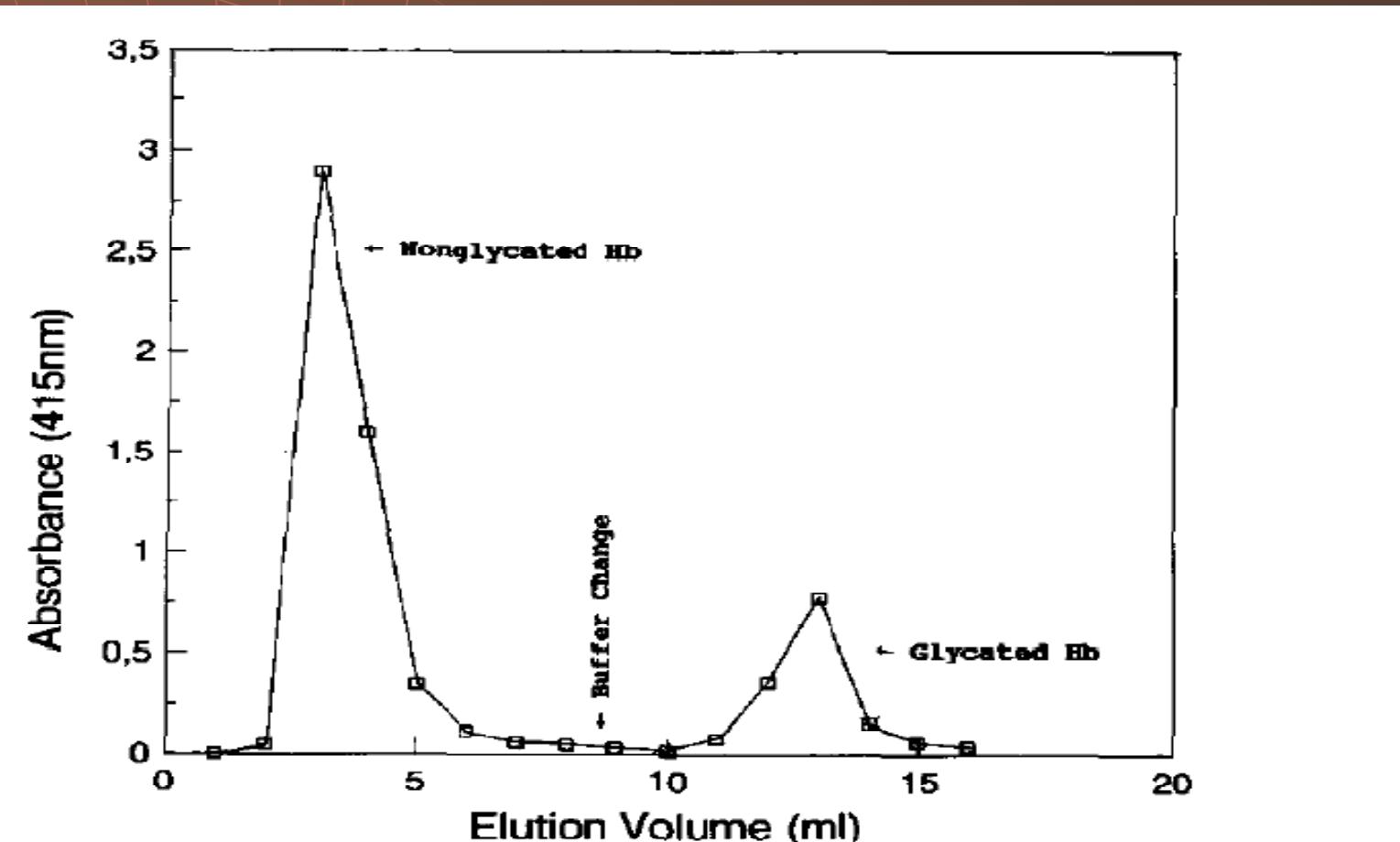

Fig. 3. Separation of glycated Hb and non-glycated Hb on a 3-ml boronate Sephadex column. Chromatographic conditions were as described in Experimental; 100 μ l of sample were applied to the column, and 1-ml fractions were collected.

Thiofilní chromatografie

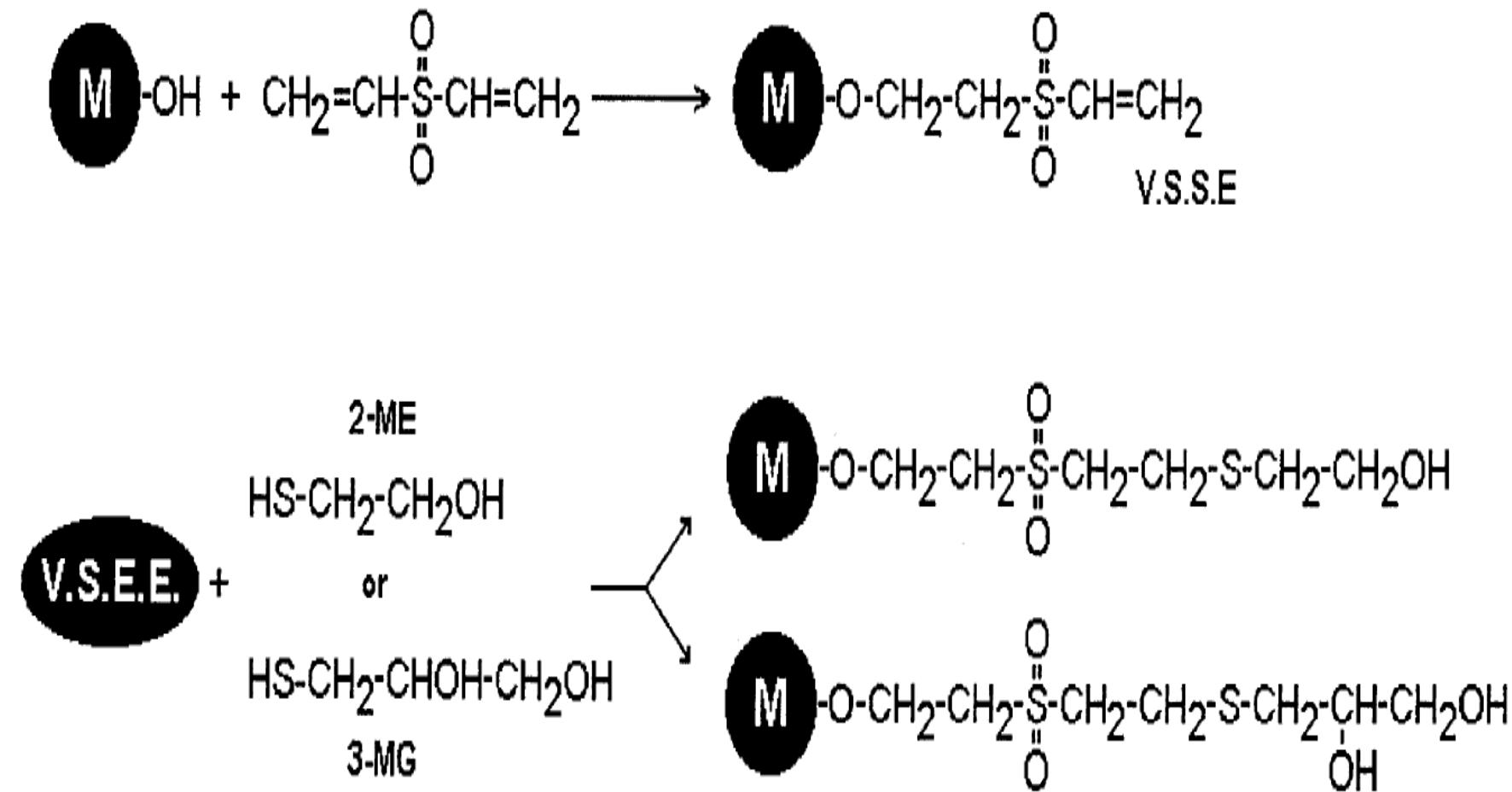

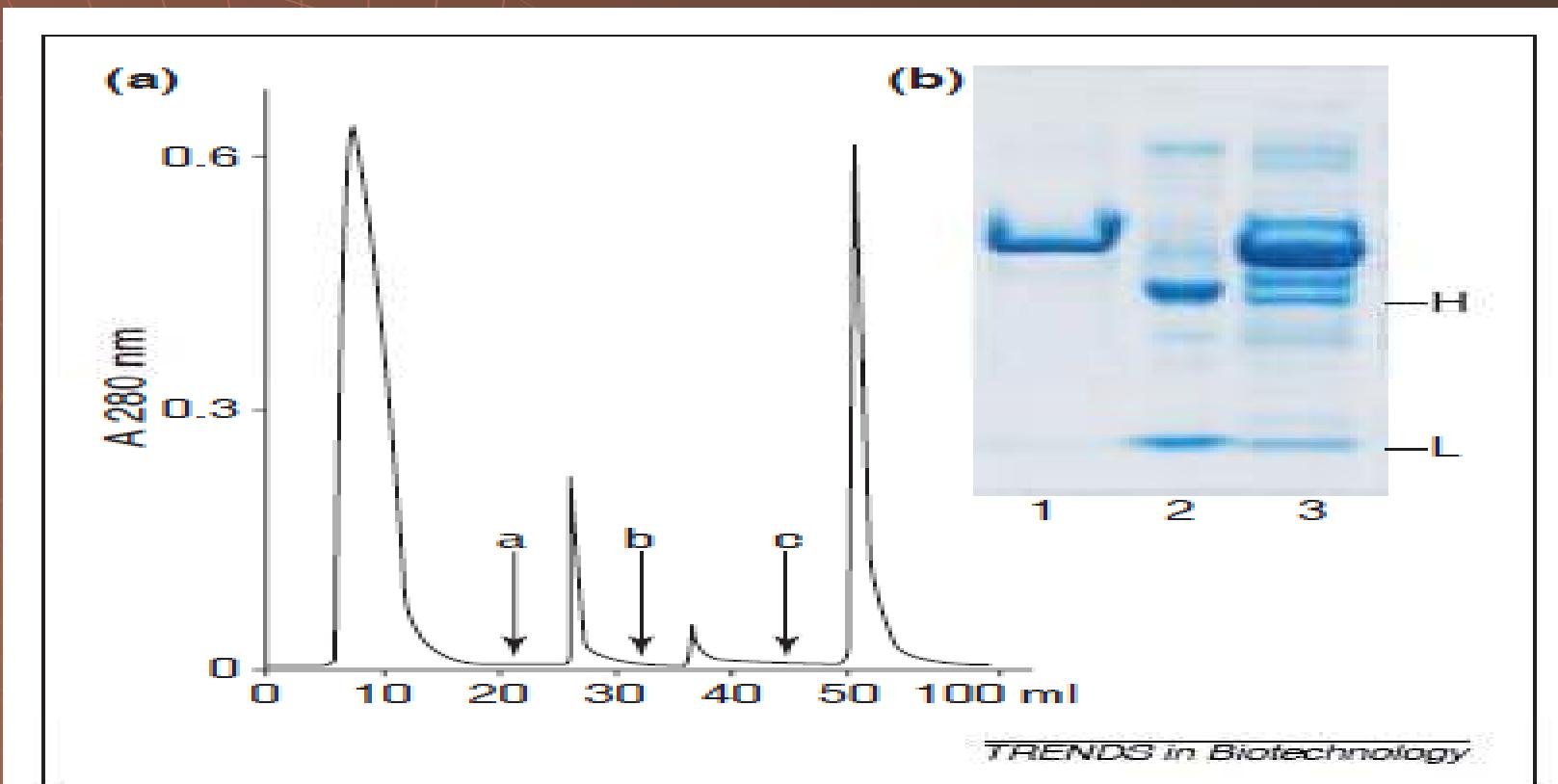
Fig. 1. Preparation of thiophilic "T-gel": chemical reaction schemes and structure. M = matrix (e.g., agarose); V.S.E.E. = vinyl-sulfonyl-ethyl ether; 2-ME = 2-mercaptop-ethanol; 3-MG = 3-mercaptoglycerol.

Thiofilní chromatografie

- ◆ Nanášení vzorku – pufr s vyšší iontovou silou ($0,5\text{ M Na}_2\text{SO}_4$ nebo NaCl)
- ◆ Eluce – snižováním iontové síly, snižováním pH

Použití : isolace poly- a monoklonálních protilátek a jejich fragmentů

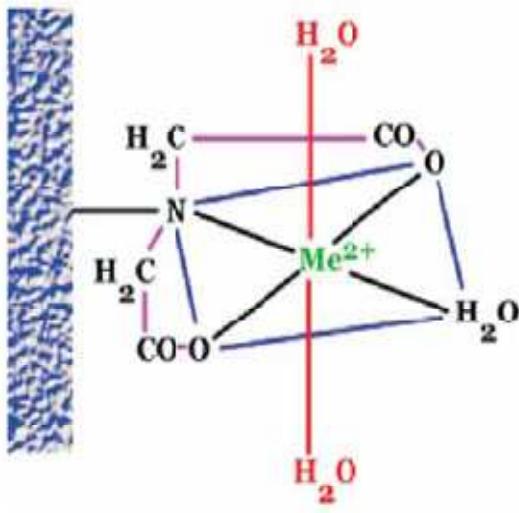
Thiofilní chromatografie

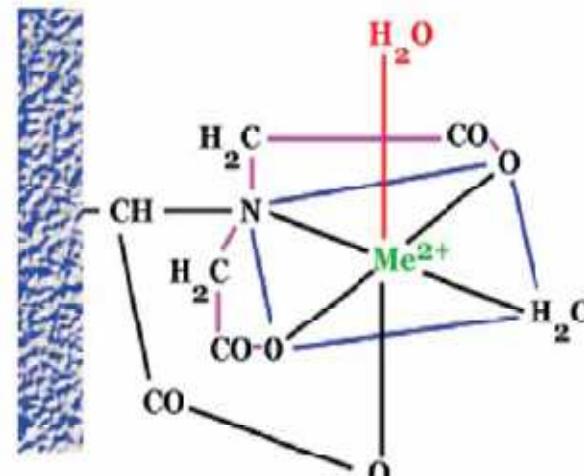
Fig. 2. Separation of monoclonal IgG2a (immunoglobulin G) antibodies from an ascites fluid on a column of 4-mercaptopo-ethyl-pyridine (MEP) resin. After filtration and dilution with a 50 mM Tris-HCl buffer, pH 8.5, ascites fluid was loaded. The column was then washed twice with water (arrow 'a') and 25 mM sodium caprylate in Tris buffer (arrow 'b'), respectively. Finally, IgG2a antibodies were desorbed with a 50 mM acetate buffer, pH 4.0 (arrow 'c'). (Column: 3.0 mm I.D. × 10 mm height; sample volume: 5 ml of diluted ascites fluid; linear flow rate all along the process for both columns: 85 cm hour⁻¹.) Insert: Polyacrylamide gel electrophoresis in reduced conditions of fractions collected from the column (Lane 1: bovine albumin; lane 2: elution at pH 4.0; lane 3: crude ascites fluid; the purity of separated antibody is estimated at ~90%). Abbreviations: H, heavy chain; L, light chain.

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

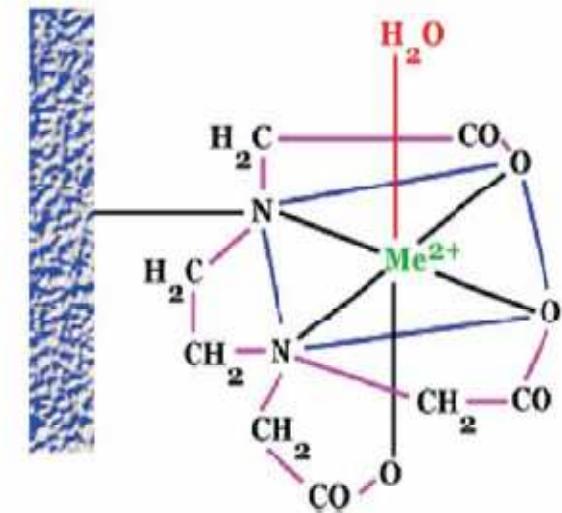
IDA

NTA

TED

iminodiacetic acid (IDA)

nitrilotriacetic acid (NTA)

$\text{N}, \text{N}, \text{N}^0$ -tris-carboximethyl ethylene diamine (TED)

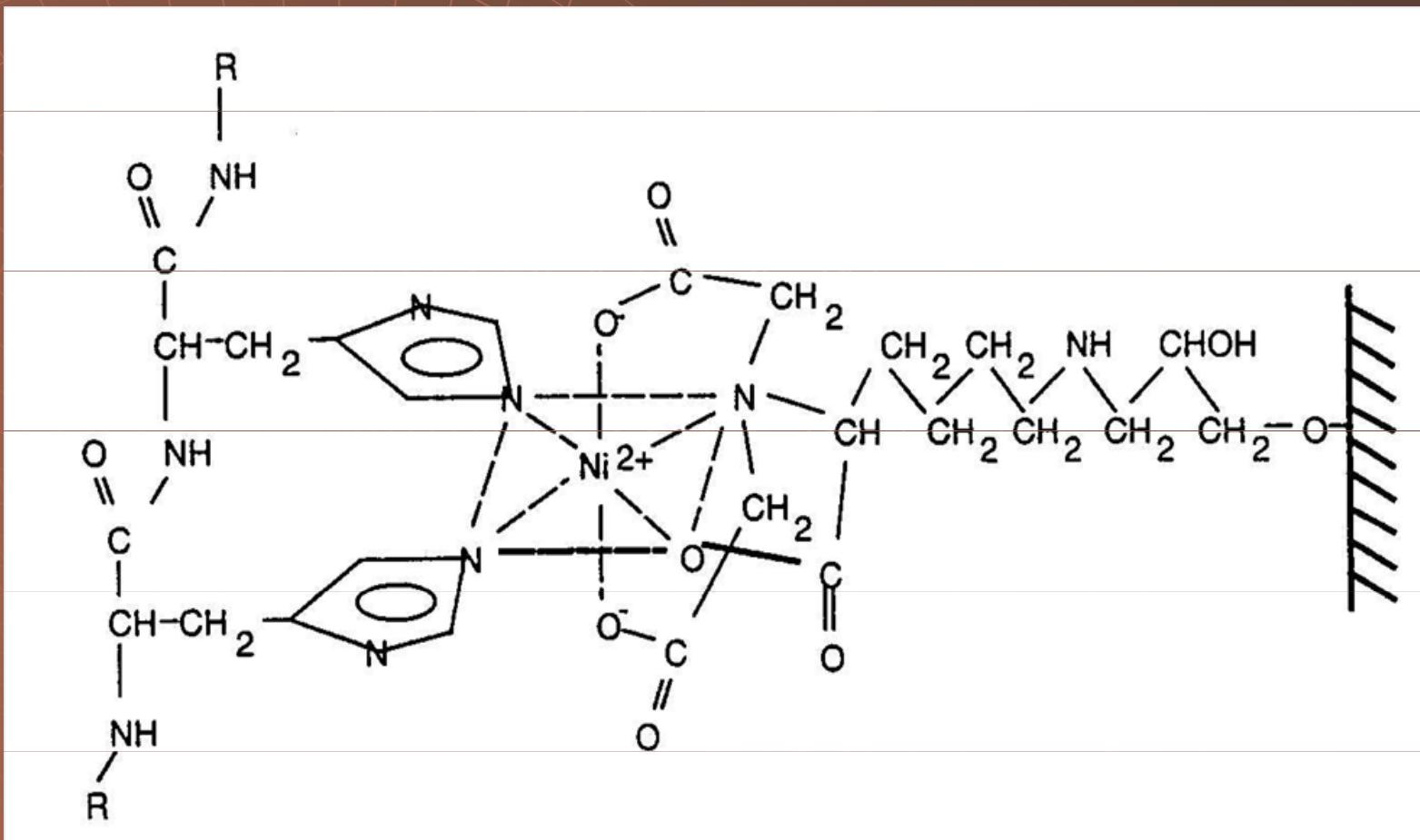
Ch. na imobilizovaných kovových iontech

- ◆ Ekvilibrace – imobilizace kovového iontu (50 mM)
- ◆ Používané ionty - používají se především ionty Cu^{2+} , Zn^{2+} , Ni^{2+} , Fe^{3+} , Co^{2+} , Mn^{2+} a Mg^{2+} , preferující dusík jako koordinační ligand

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

Chelating compound	Coordination	Metal-ions
Salicylaldehyde 8-hydroxyquinoline (im-8-HQ)	Bidentate Bidentate	Cu(II) Al(III), Ca(II), Fe(III), Yb(III)
N-methacryloyl-(L)-histidine methyl ester (MAH)	Bidentate	Fe(III)
Dipicolylamine (DPA)	Tridentate	Ni(II), Zn(II)
Iminodiacetic acid (IDA)	Tridentate	Cu(II), Ni(II), Zn(II), Ga(III)
O-phosphoserine (im-OPS)	Tridentate	Al(III), Ca(II), Fe(III), Yb(III)
Tris(2-aminoethyl)amine (TREN)	Tridentate	Cu(II)
1,4,7-triazacyclononane (tacn)	Tridentate	Cu(II), Cr(III), Mn(II), Co(II), Zn(II), Ni(II)
Nitrilotriacetic acid (NTA)	Tetradentate	Cu(II), Ni(II), Zn(II)
Carboxymethylated aspartic acid (CM-Asp)	Tetradentate	Ca(II), Co(II)
N-methacryloyl-(L)-cysteine methyl ester (MAC)	—	Fe(III)

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

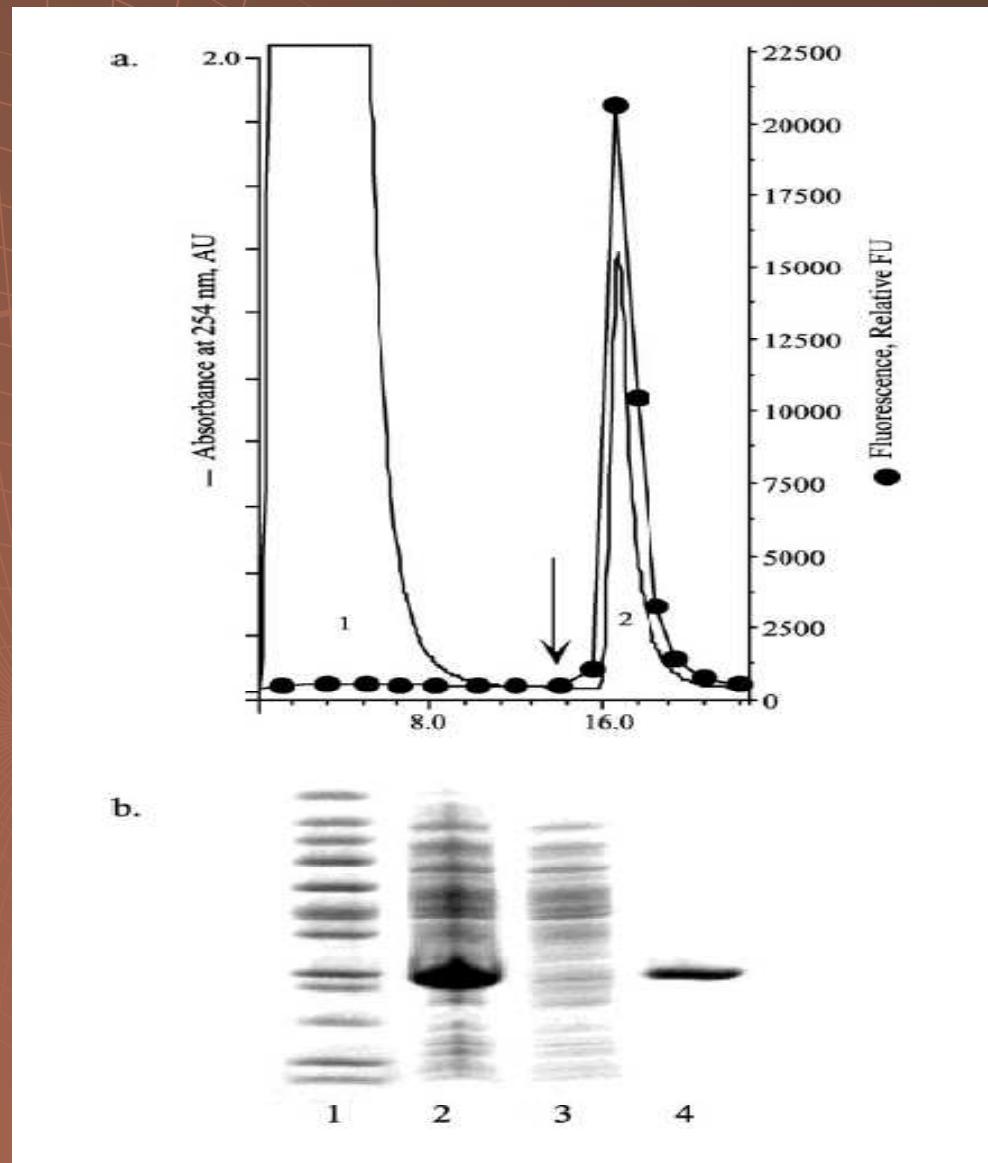

Ch. na imobilizovaných kovových iontech

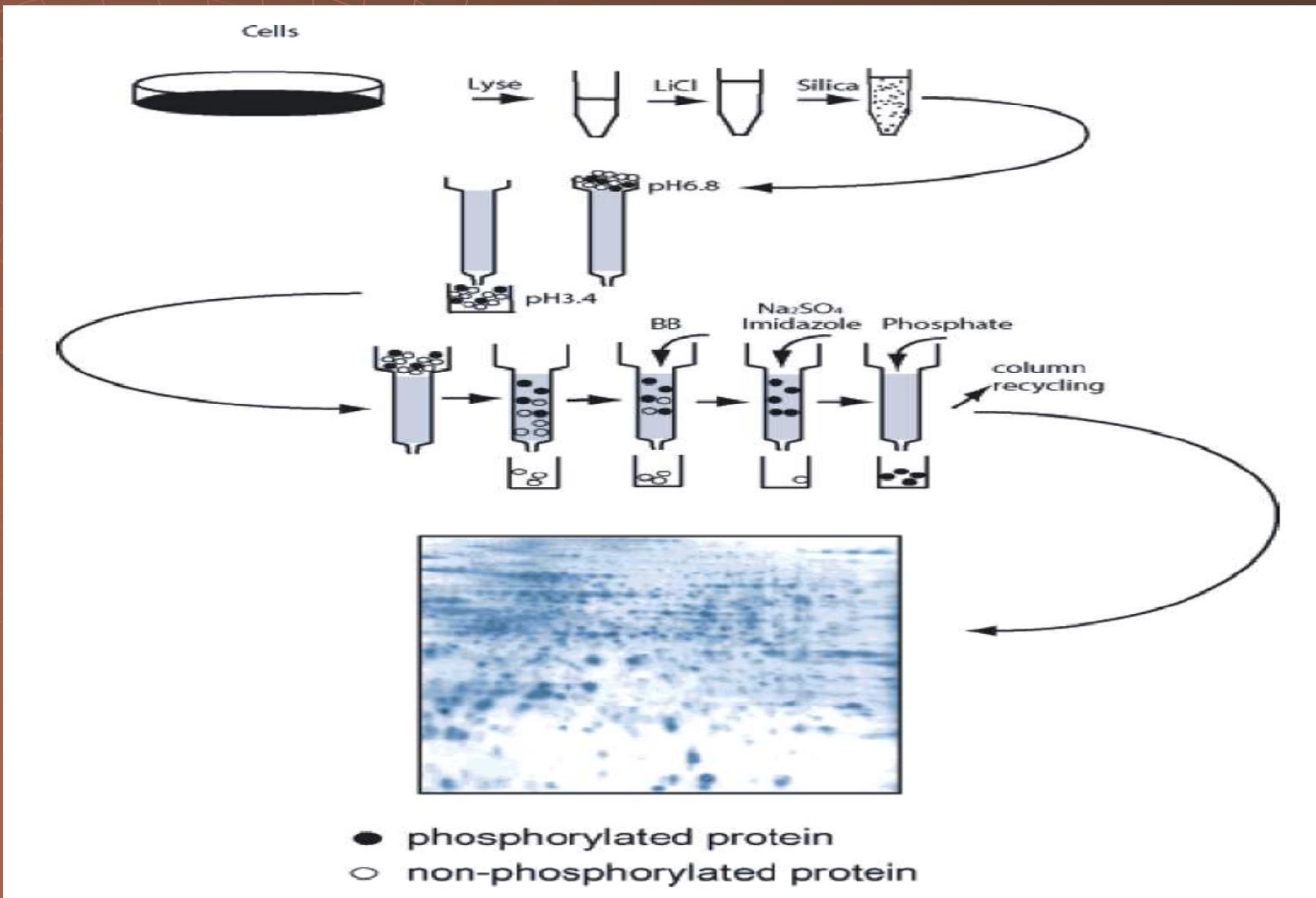
- ◆ Nanášení vzorku – pufr s vyšší iontovou silou (0.5 M NaCl)
- ◆ Eluce – snížení pH (3-4), kompetitující látka (histidin, imidazol, glycín, fosfát), EDTA

Použití : purifikace normálních a rekombinantních bílkovin

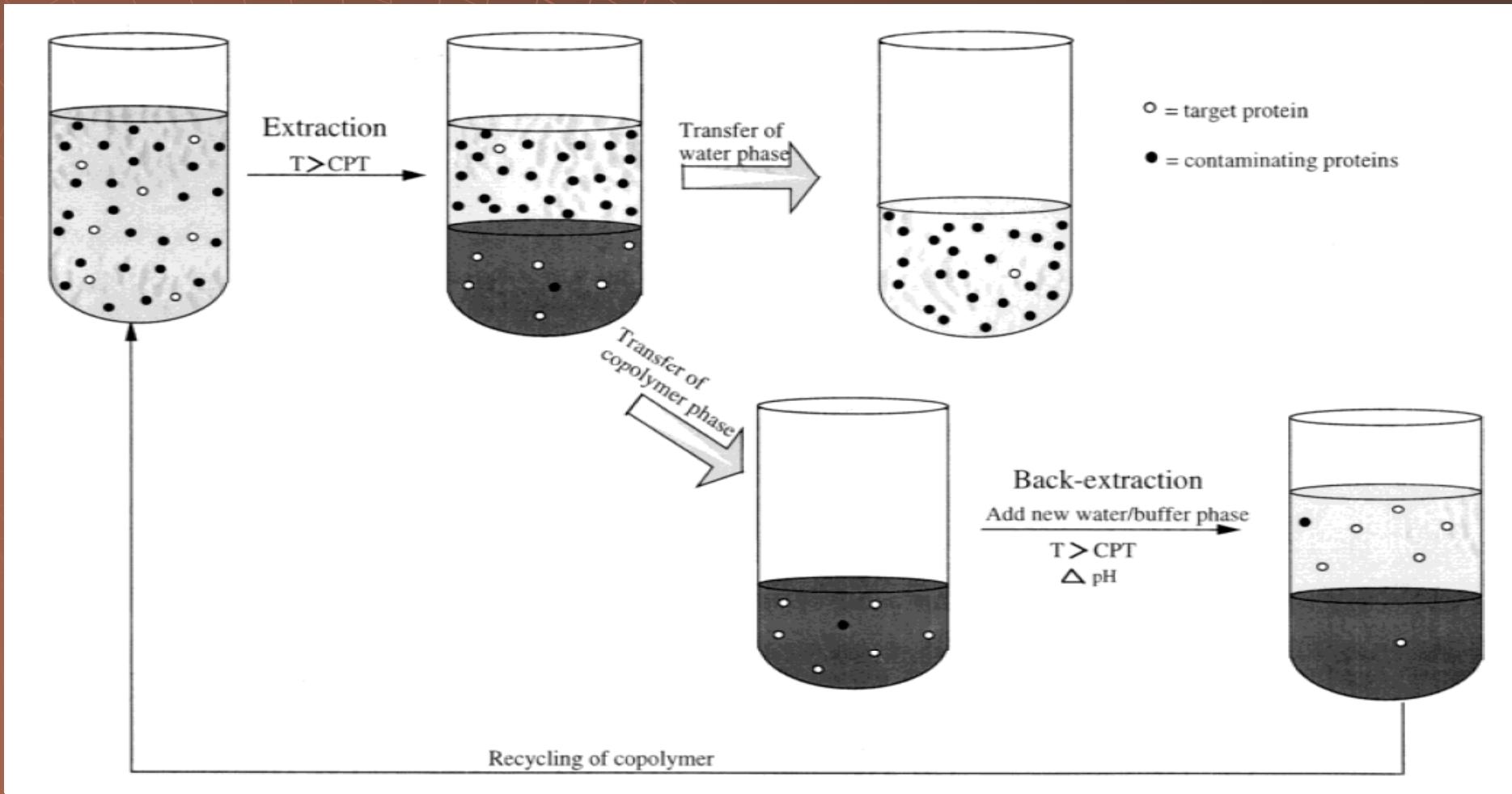
Ch. na imobilizovaných kovových iontech

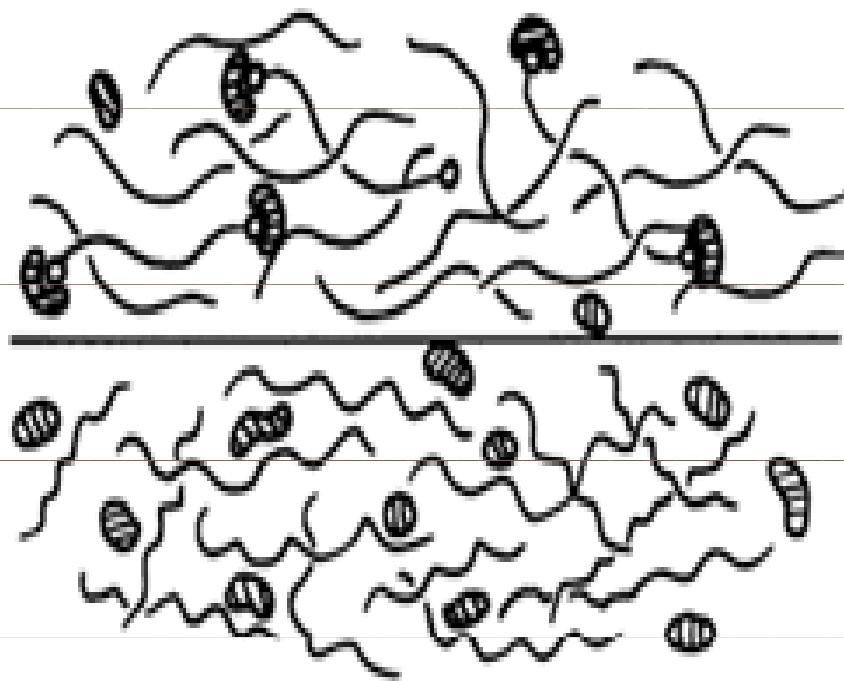
Ch. na immobilizovaných kovových iontech

Dvoufázové separace

Afinitní dvoufázové separace

PEG-rich phase
Dextran-rich phase

PEG molecule
with affinity ligands

Enzyme molecule

Other proteins

Afinitní dvoufázové separace

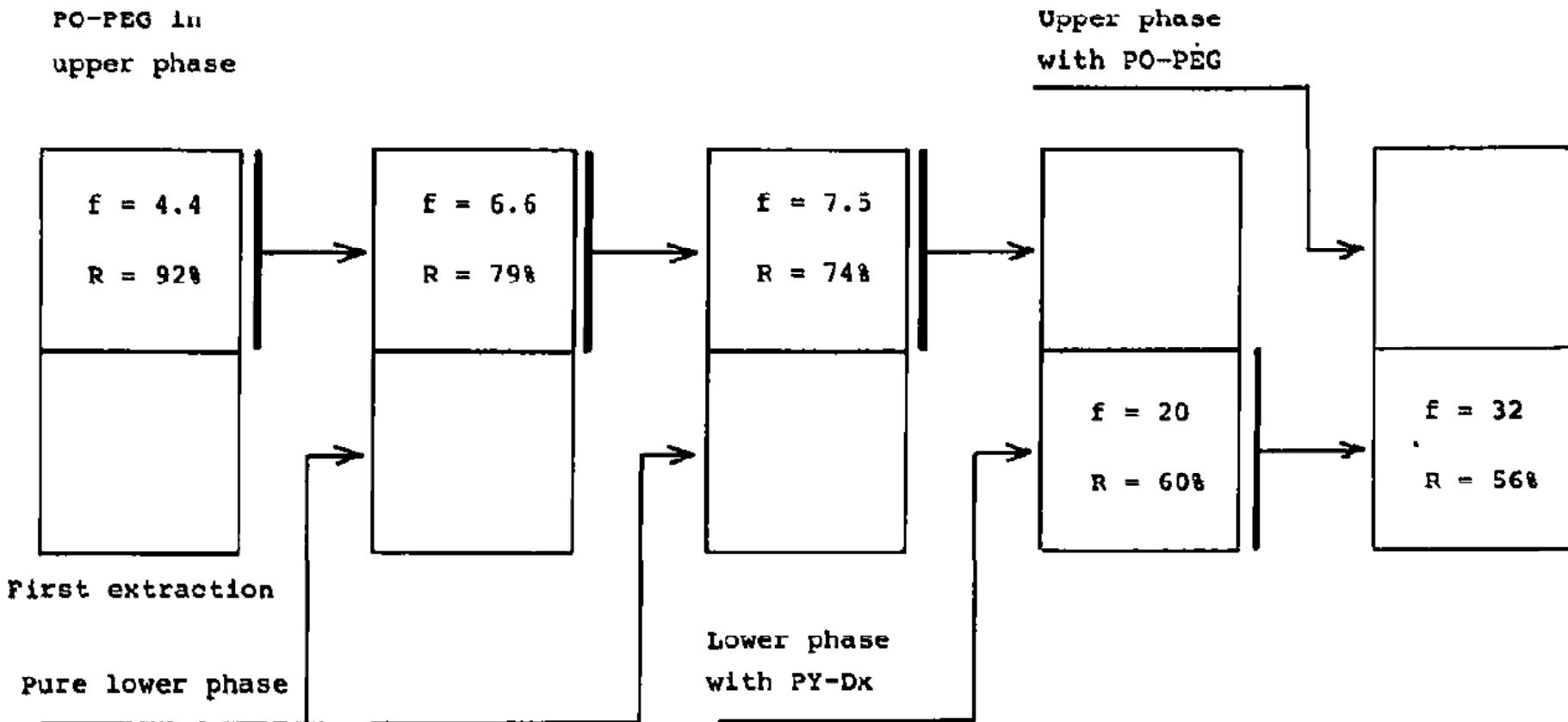

Fig. 1. Multistep extraction of glucose-6-phosphate dehydrogenase from a protein extract of baker's yeast. Procion olive MX-3G PEG (PO-PEG) and Procion yellow HE-3G dextran (PY-Dx) were included in a two-phase system containing 9% dextran (M_r , 70000), 5.5% PEG (M_r , 40000) and 45 mM sodium phosphate buffer, pH 7.0. R = recovery of the enzyme; f = total purification factor. From Johansson and Andersson (1984b).

Afinitní ultrafiltrace

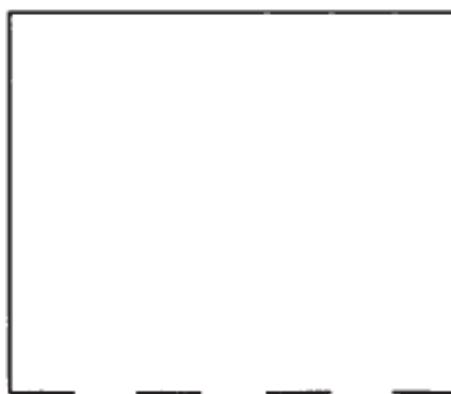
makromolekulární afinitní ligand

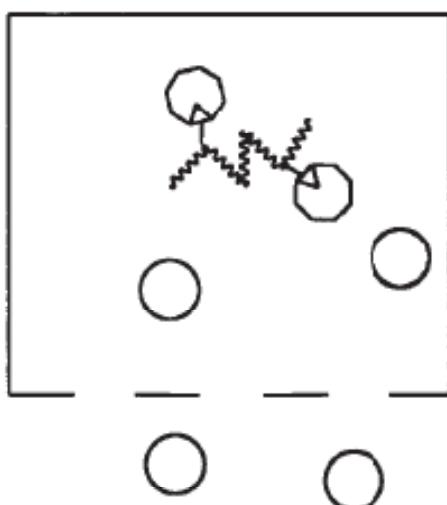
purifikovaná bílkovina

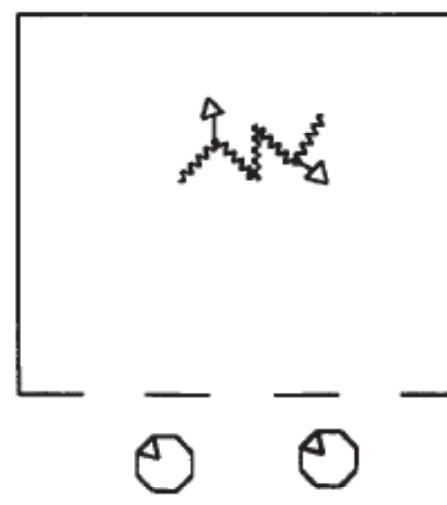
balastní bílkovina

inkubace

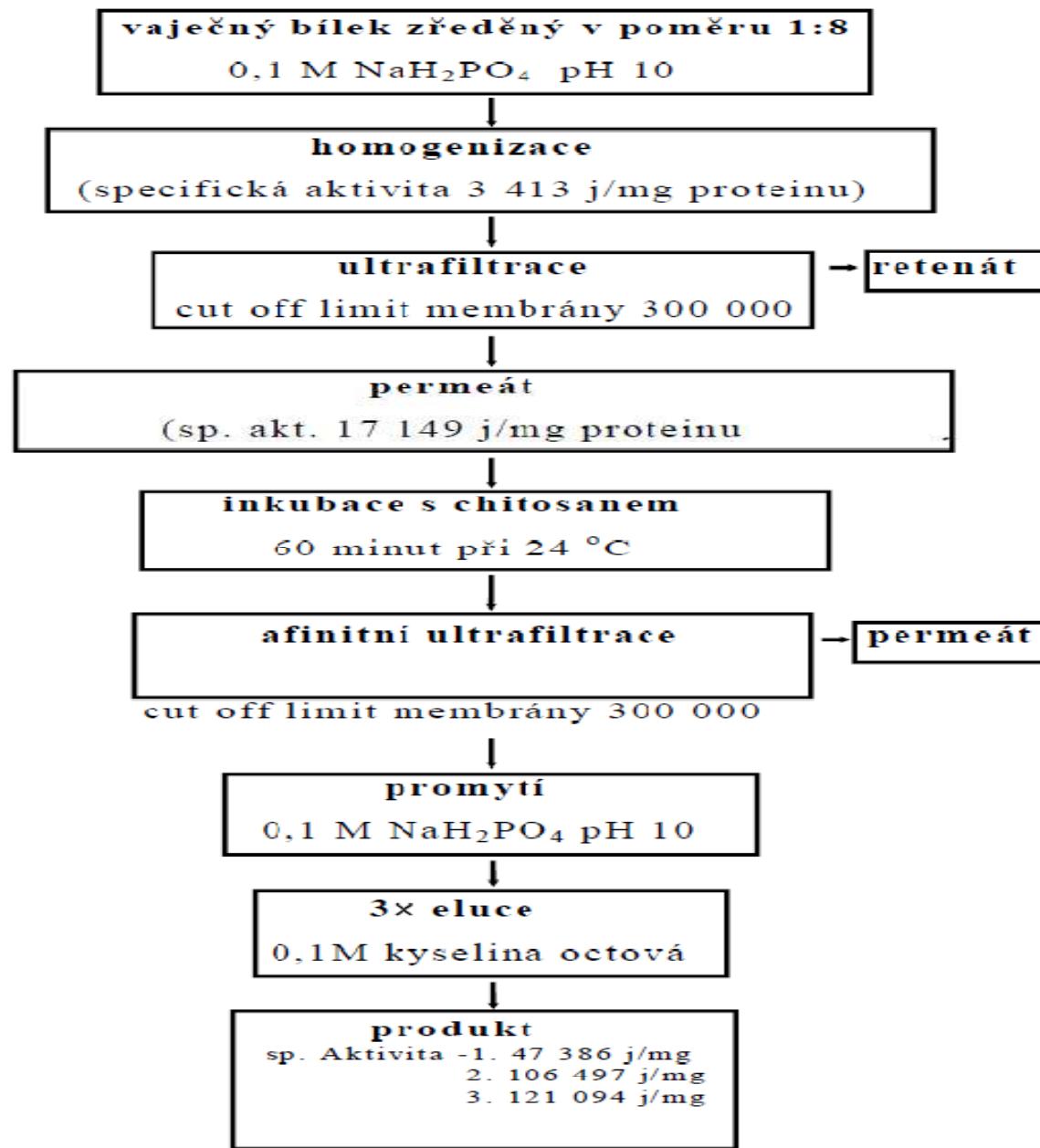

promývání

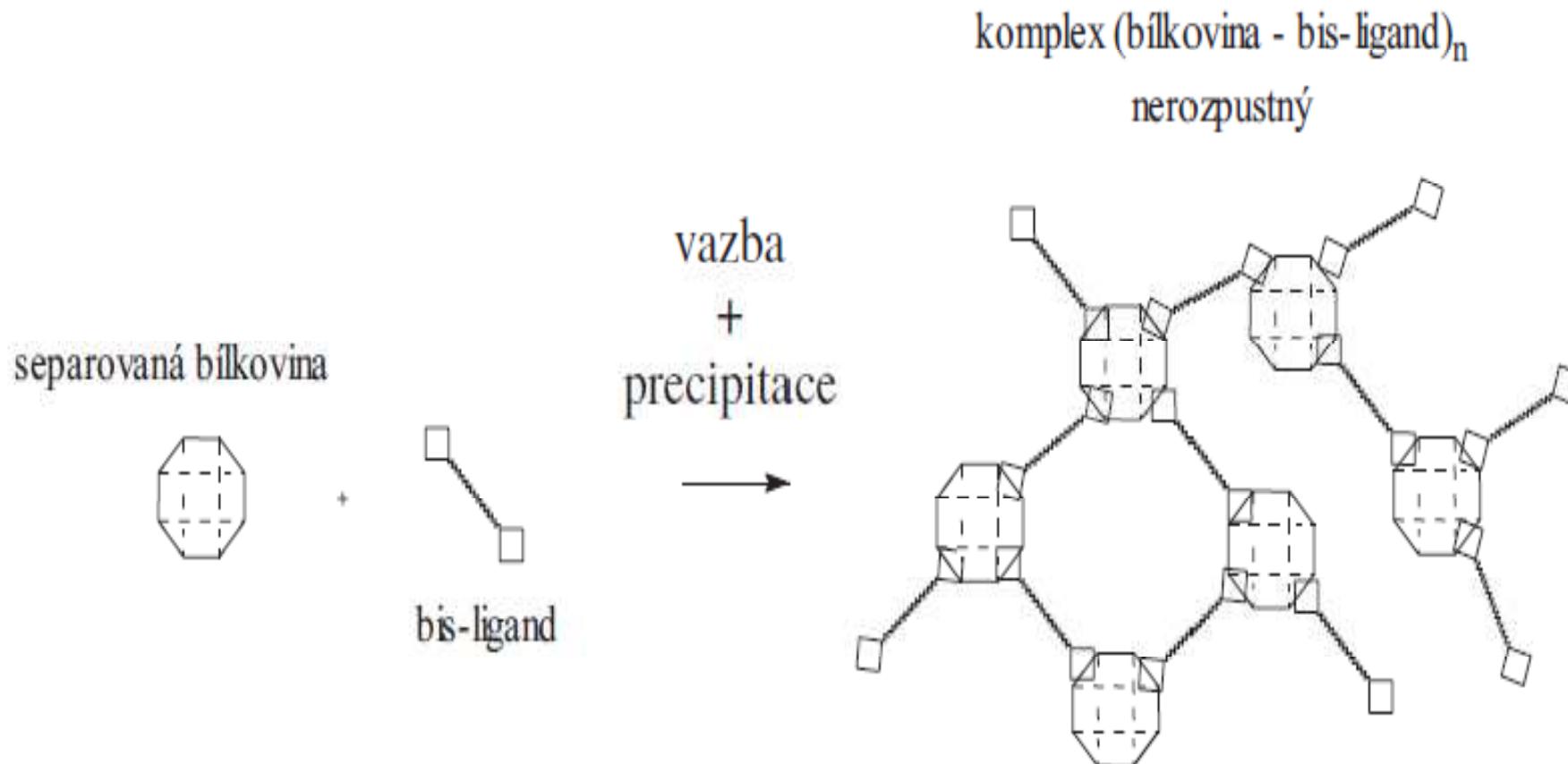

eluce

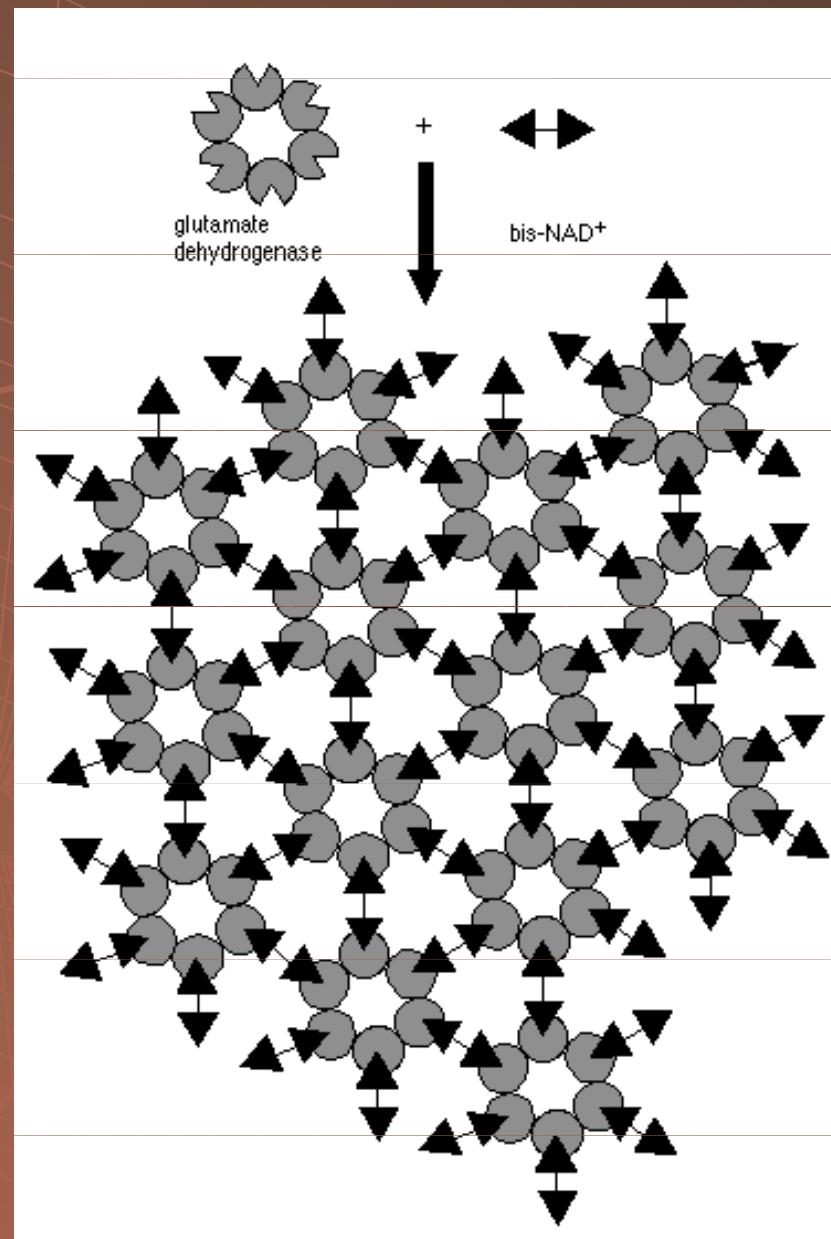
Afinitní ultrafiltrace

Afinitní precipitace

Afinitní precipitace

Afinitní precipitace

